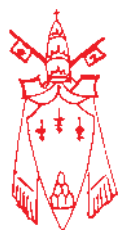

**SFÂNȚA ÎMPĂRTĂȘANIE
ȘI CULTUL MISTERULUI EUHARISTIC
ÎN AFARA SFINTEI LITURGHII**

RITUALUL ROMAN
ORÂNDUIT DUPĂ DECRETUL
SFÂNTULUI CONCILIU ECUMENIC VATICAN II
PROMULGAT CU AUTORITATEA PAPEI PAUL AL VI-LEA

**SFÂNTA ÎMPĂRTĂȘANIE
ȘI CULTUL
MISTERULUI EUHARISTIC
ÎN AFARA
SFINTEI LITURGHII**

EDIȚIA TIPICĂ

Editura Presa Bună
Iași - 2005

Concordat cum originali

25 mai 2004

✠ Ioan Robu, *arhiepiscop și mitropolit de București*

✠ Petru Gherghel, *episcop de Iași*

Prezentul Ritual este tradus după: RITUALE ROMANUM EX DECRETO SACRO-SANCTI OECUMENICI CONCILII VATICANI II INSTAURATUM AUCTORITATE PAULI PP. VI PROMULGATUM, *De sacra Communione et de cultu mysterii eucharistici extra Missam*, Editio typica, Typis Polyglottis Vaticanis, 1973.

© Editura *Presa Bună*

Bd. Ștefan cel Mare, 26

RO – 700064 – Iași

Tel.: 0232/212003; fax: 0232/211527

www.ercis.ro

e-mail: editor@ercis.ro

SFÎNTA CONGREGAȚIE PENTRU CULTUL DIVIN

Prot. nr. 900/73

DECRET

Sacramentul Euharistiei a fost încredințat de către Cristos Bisericii, miresei sale iubite, ca hrană spirituală a credincioșilor și ca garanție a vieții veșnice, iar Biserica primește acest dar cu credință și dragoste.

Celebrarea Euharistiei în cadrul sfintei Liturghii constituie, într-adevăr, originea și scopul cultului euharistic în afara sfintei Liturghii. Astfel, sfintele specii se păstrează după sfânta Liturghie, îndeosebi pentru ca acei credincioși, care nu pot participa la sfânta Liturghie, cum sunt bolnavii și bătrânii, să se unească, prin împărtășania sacramentală, cu Cristos și jertfa sa, care se aduce la sfânta Liturghie.

Păstrarea sfintelor specii, pentru a face posibilă primirea sfintei Împărtășanii, a favorizat practica de a se adora acest sacrament și de a i se da cultul *latriei*, care i se cuvine numai lui Dumnezeu. Acest cult al adorației se bazează pe motive bine întemeiate și puternice. Mai mult, unele practici publice și comunitare au fost orânduite de însăși sfânta Biserică.

Așadar, după revizuirea Ritualului sfintei Liturghii și după publicarea, la 25 mai 1967, a instrucțiunii *Eucharisticum mysterium*, în care se dau normele privind „practicarea cultului datorat acestui sacrament, chiar și în afara sfintei Liturghii, dar strâns legat cu celebrarea sfintei jertfe, conform prescrierilor

Conciliului al II-lea din Vatican și altor documente ale Scaunului Apostolic¹, care tratează despre acest lucru”. Sfânta Congregație pentru Cultul Divin a revizuit și a adoptat riturile prezentate în instrucțiunea *Sfânta Împărtășanie și cultul misterului euharistic în afara sfintei Liturghii*.

Acestea, după ce au fost aprobate chiar de către Sfântul Părinte papa Paul al VI-lea, sunt publicate acum în această ediție, care este declarată tipică, pentru a înlocui riturile existente până acum în Ritualul roman și pentru a fi folosite imediat în limba latină, iar în limba vorbită, din ziua pe care o vor stabili conferințele episcopale pentru teritoriul lor, după ce vor fi făcut traducerea și vor fi obținut aprobarea Sfântului Scaun.

Orice dispoziție contrară se abrogă.

Dat la sediul Sfintei Congregații pentru Cultul Divin, în ziua de 21 iunie 1973, în solemnitatea Trupul și Sângele lui Cristos.

ARTURUS Card. TABERA

Prefect

✠ A. BUGNINI

Arhiepiscop tit. Diocletianensis

Secretar

¹ SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 3g: AAS 59 (1967) 543.

SFÂNȚA ÎMPĂRTĂȘANIE ȘI CULTUL MISTERULUI EUHARISTIC ÎN AFARA SFINTEI LITURGHII

NORME GENERALE

I. LEGĂTURA STRÂNSĂ DINTRE CULTUL EUHARISTIC ÎN AFARA SFINTEI LITURGHII ȘI CELEBRAREA EUHARISTICĂ

1. Celebrarea Euharistiei este centrul întregii vieți creștine, atât pentru Biserica Universală, cât și pentru adunările locale ale aceleiași Biserici. „Într-adevăr, celelalte sacramente, precum și toate slujirile bisericești și operele de apostolat, sunt strâns legate de Euharistie și orânduite în vederea ei. Căci în sfânta Euharistie este cuprins tot binele spiritual al Bisericii, Cristos însuși, Paștele nostru și pâinea cea vie, care, prin trupul său însuflețit de Duhul Sfânt și dătătorul de viață, insuflă viață oamenilor chemându-i și călăuzindu-i astfel să se ofere împreună cu el pe ei înșiși, truda lor și toate cele create”¹.
2. Mai mult, „celebrarea Euharistiei în cadrul sfintei Liturghii constituie, într-adevăr, originea și scopul cultului care i se dă în afara sfintei Liturghii”². Căci Domnul Cristos, „care se jertfește la sfânta Liturghie, când începe să fie prezent sacramental ca hrană spirituală a credincioșilor sub chipul pâinii și al vinului”, chiar „după ce s-a oferit jertfa, cât timp sfânta Euharistie se păstrează în biserici sau capele, el este cu adevărat Emanuel, adică «Dumnezeu-cu-noi». Zi și noapte el rămâne în mijlocul nostru, locuiește în noi plin de har și de adevăr”³.

¹ CONCILIUL AL II-LEA DIN VATICAN, Decretul despre slujirea și viața preoțească *Presbyterorum ordinis*, nr. 5.

² SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 3e: *AAS* 59 (1967) 542.

³ SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 3b: *AAS* 59 (1967) 541; PAUL AL VI-LEA, Scrisoarea enciclică *Mysterium fidei* (3 septembrie 1965): *AAS* 57 (1965) 771.

3. Prin urmare, nimeni să nu se îndoiască de faptul că „toți creștinii, conform obiceiului mereu admis în Biserica Catolică, cinstesc acest preasfânt sacrament printr-un cult de *latrîe* ce se dă numai Dumnezeului adevărat. Și chiar dacă Domnul Cristos a orânduit acest sacrament ca hrană a noastră, nu înseamnă că prin aceasta nu avem datoria de a-l adora”⁴.
4. Pentru a orândui și alimenta bine evlavia față de preasfântul sacrament al Euharistiei, misterul euharistic trebuie considerat în toată măreția sa, atât în celebrarea sfintei Liturghii, cât și în cultul sfințelor specii, care se păstrează după sfânta Liturghie, pentru a prelungi acțiunea harului sfintei jertfe⁵.

II. SCOPUL PĂSTRĂRII SFINTEI EUHARISTII

5. Scopul principal, căruia i se datorează păstrarea sfintei Euharistii în afara sfintei Liturghii, este administrarea Viaticului; scopurile secundare sunt: distribuirea sfintei Împărtășanii și adorarea Domnului nostru Isus Cristos, prezent în sfântul sacrament. De fapt, păstrarea sfințelor specii pentru cei bolnavi a introdus obiceiul laudabil de a adora această hrană cerească, ce se păstrează în biserici. Cultul adorației se bazează pe motive bine întemeiate și puternice; în primul rând, pe faptul că această credință în prezența reală a Domnului duce în mod natural la manifestarea ei externă și publică⁶.
6. În celebrarea sfintei Liturghii, sunt scoase în evidență modurile principale ale prezenței lui Cristos în Biserica sa: în primul rând, el este prezent în însăși adunarea credincioșilor întruniți în numele său; apoi el este prezent în cuvântul său, atunci când se citește și se explică Sfânta Scriptură; el este prezent, de asemenea, în persoana

⁴ SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 3f: *AAS* 59 (1967) 543.

⁵ SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 3g: *AAS* 59 (1967) 543.

⁶ SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 49: *AAS* 59 (1967) 566-567.

slujitorului; în sfârșit, mai presus de toate, el este prezent sub speciile euharistice. Căci în sacramentul Euharistiei, într-un mod cu totul special, este prezent Cristos însuși în întregime, Dumnezeu și om, în mod substanțial și permanent. Această prezență a lui Cristos sub speciile consacrate se numește reală, „reală nu prin exclusivitate – ca și cum altele nu ar fi reale –, ci prin excelență”⁷.

De unde urmează că, din punctul de vedere al semnului, e mai potrivit cu natura sfintei celebrări ca, în tabernacolul altarului pe care se săvârșește sfânta Liturghie, atât cât e posibil, să nu apară de la începutul sfintei Liturghii, prin speciile consacrate, prezența euharistică a lui Cristos: căci ea este rodul consacrării și ca atare trebuie să și apară⁸.

7. Ostiile consacrate în cantitate suficientă pentru împărtășirea bolnavilor și a altor credincioși în afara sfintei Liturghii să se reînnoiască des și să se păstreze în pixidă sau într-un vas mic⁹.
8. Păstorii să aibă grijă ca bisericile și capelele publice, în care se păstrează preasfânta Euharistie, după normele dreptului, să fie deschise zilnic, cel puțin câteva ore în timpul cel mai potrivit al zilei, astfel încât credincioșii să se poată ruga ușor în fața preasfântului sacrament¹⁰.

III. LOCUL UNDE TREBUIE PĂSTRATĂ EUHARISTIA

9. Locul păstrării preasfintei Euharistii să iasă în evidență, într-adevăr, prin noblețe și ornamentare. Este foarte recomandat să fie apt, de asemenea, pentru adorația și rugăciunea particulară, astfel încât credincioșii să-l poată cinsti cu ușurință și folos, chiar și printr-un cult particular, pe Domnul prezent în sfântul sacrament.

⁷ PAUL AL VI-LEA, Scrisoarea enciclică *Mysterium fidei* (3 septembrie 1965): AAS 57 (1965) 764; Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 9: AAS 59 (1967) 547.

⁸ SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 55: AAS 59 (1967) 568-569.

⁹ Cf. *Liturghierul roman, Norme generale*, nr. 285. 292.

¹⁰ Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 51: AAS 59 (1967).

Aceasta se poate obține mai ușor dacă se amenajează o capelă separată de corpul central al Bisericii, mai ales în acele biserici în care au loc mai des celebrări de căsătorii și înmormântări sau care, datorită faptului că sunt locuri de pelerinaj ori au tezaure de artă și de istorie, sunt vizitate de mulți.

10. Preasfânta Euharistie să se păstreze într-un tabernacol solid, netransparent și inviolabil. În fiecare biserică să fie, de regulă, un singur tabernacol, așezat fie pe altar, fie, cu aprobarea ordinariului locului, în afara altarului, dar în acea parte a bisericii care este cea mai de cinste și împodobită în mod cuvenit¹¹.

Cheia tabernacolului, în care se păstrează sfânta Euharistie, trebuie păstrată cu cea mai mare grijă de către preotul în grija căruia se află biserica sau capela, sau de către slujitorul extraordinar căruia i s-a dat aprobarea de a distribui sfânta Împărtășanie.

11. Prezența preasfintei Euharistii în tabernacol să fie indicată de perdeluță sau în alt mod potrivit, stabilit de autoritatea competentă.

După obiceiul tradițional, să ardă totdeauna, lângă tabernacol, lampa alimentată cu ulei sau ceară, ca semn al onoarei ce i se cuvine Domnului¹².

IV. ATRIBUȚIILE CONFERINȚELOR EPISCOPALE

12. Conferințelor episcopale le revine competența în pregătirea riturilor particulare, conform normelor constituției despre sfânta liturgie (nr. 63b), de a adapta acest capitol al *Ritualului roman* la necesitățile fiecărei regiuni, în așa fel încât, după aprobarea dată de Scaunul Apostolic, să fie folosite în regiunile respective.

¹¹ SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 52-53: *AAS* 59 (1967) 567-568.

¹² Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 57: *AAS* 59 (1967) 569.

În acest sens, conferințele episcopale au competența:

- a) de a examina cu grijă și prudență dacă în tradiția locală sunt elemente care merită să fie păstrate sau adaptate, cu condiția să poată fi puse în armonie cu spiritul sfintei liturgii. De aceea, adaptările care se consideră folositoare sau necesare să se propună Scaunului Apostolic pentru a fi introduse cu consimțământul acestuia;
- b) de a pregăti traduceri ale textelor astfel încât ele să corespundă, într-adevăr, specificului diferitelor limbi și caracteristicilor respective, adăugându-se eventual și alte texte, mai ales dacă au melodii potrivite, pentru a fi cântate.

Textul Psalmilor și al Noului Testament sunt citate după ediția Comisiei Pontificale pentru Noua Vulgată.

Textele liturgice, care sunt puse pentru un bărbat, pot fi adaptate pentru o femeie, schimbând genul, sau pentru mai mulți, schimbând numărul.

SFÂNȚA ÎMPĂRTĂȘANIE ÎN AFARA SFINTEI LITURGHII

NORME

I. LEGĂTURA DINTRE SFÂNȚA ÎMPĂRTĂȘANIE ÎN AFARA SFINTEI LITURGHII ȘI JERTFA EUHARISTICĂ

13. Participarea cea mai bună la celebrarea euharistică este împărțășania sacramentală primită în timpul sfintei Liturghii. Aceasta apare mai clar, din punct de vedere al semnului, când credincioșii primesc trupul Domnului, după împărțășirea preotului, de la aceeași jertfă¹. Pentru împărțășirea credincioșilor, să se folosească, prin urmare, pâine pregătită de curând și să fie consacrată, de obicei, la fiecare celebrare euharistică.

14. Credincioșii trebuie instruiți să se împărțășească la însăși celebrarea euharistică.

Totuși, preoții să nu refuze a da sfânta Împărțășanie chiar în afara sfintei Liturghii credincioșilor care o cer².

Ba se cade ca aceluia care nu pot lua parte la celebrarea euharistică în comunitate să li se dea cu râvnă această hrană, pentru ca, întăriți prin sfânta Euharistie, să se simtă uniți cu însăși comunitatea la jertfa Domnului și încurajați de dragostea fraților lor.

Păstorii sufletești să aibă grijă ca bătrânilor și bolnavilor, chiar dacă nu sunt grav bolnavi, nici în pericol iminent de moarte, să le ofere posibilitatea de a primi des Euharistia, ba chiar, pe cât e posibil, zilnic, mai ales în timpul pascal. Celor care nu pot primi sfânta Împărțășanie sub chipul pâinii le este permis să o primească numai sub specia vinului³.

¹ Cf. CONCILIUL AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum concilium*, nr. 55.

² Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 33a: *AAS* 59 (1967) 559-560.

³ Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 40-41: *AAS* 59 (1967) 562-563.

- 15.** Credincioșii să fie instruiți cu grijă ca, atunci când primesc sfânta Împărtășanie în afara sfintei Liturghii, să se unească în mod intim cu jertfa prin care se perpetuează jertfa de pe cruce și să ia parte la acel sfânt ospăț în care, „prin împărtășirea cu trupul și sângele Domnului, poporul lui Dumnezeu participă la bunurile jertfei pascale, reînnoiește noua alianță dintre Dumnezeu și oameni, o dată pentru totdeauna prin sângele lui Cristos, prefigurează și anticipă în credință și speranță ospățul escatologic în împărăția Tatălui, vestind moartea Domnului până când va veni⁴.

II. TIMPUL ADMINISTRĂRII SFINTEI ÎMPĂRTĂȘANII ÎN AFARA SFINTEI LITURGHII

- 16.** Sfânta Împărtășanie se poate da în afara sfintei Liturghii în orice zi și la orice oră din zi. Totuși, se cuvine ca, ținându-se seama de folosul credincioșilor, să se stabilească dinainte un orar pentru distribuirea sfintei Împărtășanii, pentru ca sfânta celebrare să se facă în formă mai solemnă și cu un mai mare folos spiritual al credincioșilor.

Totuși:

- a) În Joia Mare, sfânta Împărtășanie poate fi distribuită numai în timpul sfintei Liturghii; celor bolnavi le poate fi dusă la orice oră din zi;
- b) În Vinerea Mare, sfânta Împărtășanie se distribuie numai în timpul celebrării Pătimirii Domnului; însă celor bolnavi, care nu pot lua parte la această celebrare, li se poate duce la orice oră din zi;
- c) În Sâmbăta Mare, sfânta Împărtășanie poate fi dată numai sub formă de Viatic⁵.

⁴ SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 3a: AAS 59 (1967) 541-542.

⁵ Cf. *Liturghierul roman*, ed. tipică 1970: *Missa vespertina in Cena Domini*, 243; *Celebratio Passionis Domini*, 250, nr. 3; *Sabbato sancto*, 265.

III. ADMINISTRATORUL SFINTEI ÎMPĂRTĂȘANII

17. În primul rând, este datoria preotului și a diaconului să administreze sfânta Împărtășanie credincioșilor care o cer⁶. Este o datorie primordială, care decurge din sfințirea lor, să acorde acestei slujiri o parte suficientă de timp, conform cu trebuințele credincioșilor.

Apoi este datoria acolitului, orându-i conform normelor date de Biserică, să distribuie sfânta Împărtășanie ca administrator extraordinar, ori de câte ori preotul sau diaconul lipsește sau este împiedicat din cauza bolii, a vârstei înaintate sau a unor îndatoriri de ordin pastoral sau când numărul credincioșilor ce se apropie de sfânta masă este așa de mare încât celebrarea sfintei Liturghii sau a altei celebrări sacre s-ar prelungi prea mult⁷.

Ordinariusul locului poate da facultatea de a distribui sfânta Împărtășanie și altora, ca administratori extraordinari, ori de câte ori acest lucru i se pare necesar pentru utilitatea pastorală a credincioșilor și nu este la îndemână un preot, un diacon sau un acolit⁸.

IV. LOCUL DISTRIBUIRII SFINTEI ÎMPĂRTĂȘANII ÎN AFARA SFINTEI LITURGHII

18. În mod normal, locul în care se distribuie sfânta Împărtășanie, în afara sfintei Liturghii, este biserica sau capela în care se celebrează sau se păstrează sfânta Euharistie în mod obișnuit, sau o biserică, o capelă, ori un alt loc în care comunitatea locală se adună de obicei pentru a participa la o celebrare liturgică, duminica sau în alte zile. Sfânta Împărtășanie se poate da și în alte locuri, inclusiv casele particulare, în cazul bolnavilor, al deținuților și al altor persoane care nu pot ieși în public fără primejdie sau un mare neajuns.

⁶ Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 31: *AAS* 59 (1967) 557-558.

⁷ Cf. PAUL AL VI-LEA, Scrisoarea apostolică *Ministeria quaedam* (15 august 1972), VI: *AAS* 64 (1972) 532.

⁸ Cf. SF. CONGREGAȚIE PENTRU DISCIPLINA SACRAMENTELOR, Instrucția *Immensae caritatis* (29 ianuarie 1973), nr. 1, I și II.

V. NORME PENTRU DISTRIBUIREA SFINTEI ÎMPĂRTĂȘANII

- 19.** Când se distribuie sfânta Împărtășanie în biserică sau în capelă, să se așeze corporalul pe altarul acoperit cu fața de altar; să se aprindă, de asemenea, două lumânări în semn de venerație și de ospăț festiv⁹. Să se folosească patena.

Când sfânta Împărtășanie se distribuie în afara bisericii sau a capelei, să se pregătească o masă potrivită, acoperită cu o pânză; să se pregătească și lumânări.

- 20.** Administratorul sfintei Împărtășanii, dacă este preot sau diacon, să se îmbrace cu albă sau cotă peste reverendă și să ia stola.

Alți slujitori să poarte sau haina liturgică obișnuită în acea regiune, sau o haină care se cuvine acestei slujiri și e aprobată de ordinariu.

Pentru administrarea sfintei Împărtășanii în afara bisericii, speciile euharistice să fie duse într-o cutiuță sau alt vas bine închis. Cât privește îmbrăcămintea și alte cerințe, să se aibă grijă ca toate să corespundă diferitelor situații și împrejurări locale.

- 21.** În distribuirea sfintei Împărtășanii, să se păstreze obiceiul de a așeza particula de pâine consacrată pe limba celui care primește sfânta Împărtășanie, obicei ce se bazează pe o tradiție multiseclară.

Totuși, conferințele episcopale, cu aprobarea sfântului Scaun, pot hotărî ca, în teritoriul lor, sfânta Împărtășanie să poată fi distribuită și punând pâinea consacrată în mâinile celor care se împărtășesc, cu condiția să se evite orice pericol de a se slăbi în sufletele credincioșilor respectul față de sfânta Euharistie sau de a se strecura păreri false despre preasfânta Euharistie¹⁰.

De altfel, creștinii trebuie să fie instruiți cu privire la faptul că Isus Cristos este Domn și Mântuitor și că lui, prezent sub speciile sacramentale, trebuie să i se dea același cult al *latrîei* sau al adorației, care i se cuvine lui Dumnezeu¹¹.

În ambele cazuri, sfânta Împărtășanie trebuie distribuită de către slujitorul competent, care să-i arate și să-i întindă celui ce se

⁹ Cf. Liturghierul roman, *Norme generale*, nr. 269.

¹⁰ Cf. SF. CONGREGAȚIE PENTRU CULTUL DIVIN, Instrucția *Memoriale Domini* (29 mai 1969): *AAS* 61 (1969) 541-555.

¹¹ Cf. SF. CONGREGAȚIE PENTRU DISCIPLINA SACRAMENTELOR, Instrucția *Immensae caritatis* (29 ianuarie 1973), nr. 4.

împărtășește particula pâinii consacrate, zicând formula: **Trupul lui Cristos**, la care credinciosul răspunde: **Amin**.

În ceea ce privește distribuirea sfintei Împărtășanii sub specia vinului, să se respecte bine normele care se află în instrucțiunea *Sacramentali Communione* din ziua de 29 iunie 1970¹².

- 22.** Firimiturile rămase eventual după Împărtășanie să se culeagă cu respect și să fie puse în pixidă sau într-un vas mic cu apă.

De asemenea, dacă sfânta Împărtășanie se administrează sub specia vinului, potirul sau alt vas mic, folosit în acest scop, să fie purificat cu apă.

Apa folosită la purificări să fie băută sau să fie vărsată într-un loc decent.

VI. DISPOZIȚIILE CERUTE PENTRU PRIMIREA SFINTEI ÎMPĂRTĂȘANII

- 23.** Euharistia, care reprezintă neconținut misterul pascal al lui Cristos între oameni, este izvorul oricărui har și al iertării păcatelor. Cu toate acestea, cei care intenționează să primească trupul Domnului, ca să primească roadele sacramentului pascal, trebuie să se apropie de el cu o conștiință curată și cu dispoziții sincere ale inimii.

De aceea, Biserica prescrie: „Cine se știe vinovat de vreun păcat de moarte, oricât de mare i s-ar părea căința, să nu se apropie de sfânta Euharistie fără a face mai întâi spovada sacramentală”¹³.

În caz de necesitate urgentă, dacă nu este la dispoziție un duhovnic, cel care vrea să se împărtășească să trezească mai întâi un act de căință desăvârșită, cu hotărârea de a spovedi la timpul potrivit toate păcatele de moarte, pe care momentan nu le poate mărturisi.

Cei care obișnuiesc să se împărtășească zilnic sau, cel puțin, mai des, se cuvine ca, la anumite intervale de timp, după starea sufletească a fiecăruia, să se apropie de sacramentul Pocăinței. De

¹² Cf. nr. 6: *AAS* 62 (1970) 665-666.

¹³ Cf. CONCILIUL TRIDENTIN, ses. a XIII-a, Decretul despre Euharistie, 7: *DS* 1646-1647; *IDEM* ses. a XIV-a, *Canones de sacramento Paenitentiae*, 9: *DS* 1709; SF. CONGREGAȚIE PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, *Normae pastorales circa absolutionem sacramentalem generali modo impertiendam*, (16 iunie 1972), introducere și nr. VI: *AAS* 64 (1972) 510.512.

altfel, credincioșii să primească Euharistia chiar ca antidot prin care se eliberează de vinovățiile zilnice și sunt apărați împotriva păcatelor de moarte; să mai știe să folosească în plus părțile penitențiale ale liturghiei, în special cele din cadrul sfintei Liturghii¹⁴.

- 24.** Cei care vor să se împărtășească să nu mănânce mâncăruri solide și nici să nu bea lichide, în afară de apă, cel puțin o oră înainte de împărtășanie.

Timpul postului euharistic sau al abstenenței de la mâncare sau băutură alcoolică se reduce la circa un sfert de oră pentru:

- 1) bolnavii din spitale sau de la domiciliu, chiar dacă nu stau la pat;
- 2) credincioșii mai înaintați în vârstă, care, din cauza bătrâneții, se află acasă sau sunt ținuți la azil;
- 3) preoții bolnavi, chiar dacă nu stau la pat, sau pentru cei înaintați în vârstă, fie că celebrează sfânta Liturghie, fie că primesc sfânta Împărtășanie;
- 4) persoanele care se dedică îngrijirii bolnavilor sau bătrânilor și rudelor celor îngrijiți, care doresc să primească sfânta Împărtășanie împreună cu aceștia, ori de câte ori nu pot respecta fără mare greutate postul de o oră¹⁵.

- 25.** Unirea cu Cristos, unire pentru care a fost înființat însuși sacramentul, trebuie prelungită în toată viața creștină, astfel încât credincioșii, contemplând prin credință fără întrerupere darul primit, să ducă viața creștină în aducere de mulțumire sub conducerea Duhului Sfânt și să aducă roade îmbelșugate de dragoste creștină.

Și, ca să rămână mai ușor în această aducere de mulțumire, care i se oferă lui Dumnezeu în mod strălucit, în timpul sfintei Liturghii, se recomandă tuturor celor care s-au împărtășit să mai rămână în rugăciune câtva timp¹⁶.

¹⁴ Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 35: *AAS* 59 (1967) 561.

¹⁵ Cf. SF. CONGREGAȚIE PENTRU DISCIPLINA SACRAMENTELOR, Instrucția *Immensae caritatis* (29 ianuarie 1973), nr. 3.

¹⁶ Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 38: *AAS* 59 (1967) 562.

RITUALUL ADMINISTRĂRII SFINTEI ÎMPĂRTĂȘANII ÎN AFARA SFINTEI LITURGHII

1. RITUALUL UNIT CU CELEBRAREA MAI AMPLĂ A CUVÂNTULUI LUI DUMNEZEU

26. Această formă trebuie folosită când nu se celebrează sfânta Liturghie sau se distribuie sfânta Împărtășanie la ore fixe, astfel încât credincioșii să fie hrăniți și la masa cuvântului lui Dumnezeu. Căci ascultând cuvântul lui Dumnezeu, ei recunosc că faptele minunate, care le sunt vestite, își ating apogeul în misterul pascal al cărui memorial se celebrează în mod sacramental la sfânta Liturghie și la care ei participă prin sfânta Împărtășanie. Pe deasupra, primind cuvântul lui Dumnezeu și fiind hrăniți cu el, sunt conduși prin aducerea de mulțumire la participarea rodnică la misterele mântuirii.

Ritul inițial

27. După ce credincioșii s-au adunat și toate au fost pregătite așa cum s-a indicat mai sus (nr. 19-20), slujitorul îi salută pe cei de față.

Dacă este preot sau diacon, spune:

**Harul Domnului nostru Isus Cristos
și dragostea lui Dumnezeu
și împărtășirea Sfântului Duh
să fie cu voi toți.**

Toți răspund:

Și cu duhul tău.

Sau:

Domnul să fie cu voi.

Toți răspund:

Și cu duhul tău.

Dacă slujitorul nu este preot sau diacon, îi salută pe cei prezenți cu aceste cuvinte sau cu altele asemănătoare:

Fraților, binecuvântați-l pe Domnul care ne (sau: vă) invită binevoitor la masa trupului lui Cristos.

Toți răspund:

Binecuvântat să fie Dumnezeu în veci

Altă formulă de salut la alegere, nr. 189.

Se pot alege și alte cuvinte din Sfânta Scriptură, folosite pentru a saluta pe credincioși.

28. Apoi se face actul penitențial. Slujitorul îi invită la pocăință pe cei care trebuie să se împărtășească, zicând:

**Fraților, să ne recunoaștem păcatele,
ca să luăm parte cu vrednicie
la această sfântă celebrare.**

Se păstrează un moment de tăcere. Apoi, cu toții fac împreună mărturisirea:

**Mărturisesc lui Dumnezeu atotputernicul
și vouă, fraților,
că am păcătuit prea mult cu gândul, cuvântul,
fapta și omisiunea**

și, bătându-și pieptul, spun:

din vina mea, din vina mea, din prea mare vina mea.

Apoi continuă:

**De aceea, rog pe sfânta Maria, pururea Fecioară,
pe toți îngerii și sfinții și pe voi, fraților,
să vă rugați pentru mine la Domnul, Dumnezeu nostru.**

Iar slujitorul încheie:

**Să aibă milă de noi
atotputernicul Dumnezeu
și, iertându-ne păcatele,
să ne ducă la viața veșnică.**

Toți răspund:

Amin.

Alte formule ale actului penitențial la alegere, nr. 190-191.

Celebrarea cuvântului lui Dumnezeu

29. Apoi are loc celebrarea cuvântului lui Dumnezeu, care se face la fel ca la sfânta Liturghie. După împrejurări, textele sunt luate fie de la Liturghia zilei, fie din lecturile care sunt propuse pentru Liturghiile votive în cinstea preasfintei Euharistii (*Leționar VI*), fie în cinstea preaprețiosului sânge al lui Isus (*Leționar VI*), și se găsesc la nr. 113-153 din acest Ritual. Pot fi alese, după împrejurări, chiar alte texte mai potrivite cu împrejurările speciale, care se află în *Leționar*; mai ales lecturile de la Liturghia votivă în cinstea preasfintei inimi a lui Isus, după cum se indică mai jos, la nr. 154-188.

Pot fi folosite una sau mai multe lecturi, după cum se pare mai potrivit. După prima lectură, să urmeze psalmul sau alt cântec, ce poate fi înlocuit cu un timp de tăcere sacră.

Celebrarea cuvântului se încheie cu rugăciunea universală.

Sfânta Împărtășanie

30. După rugăciunea universală, slujitorul merge la locul unde se păstrează Euharistia, ia vasul mic sau pixida cu trupul Domnului, îl așază pe altar și îngenunchează. Apoi face introducerea la Rugăciunea domnească prin aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

**Îndemnați de porunca Mântuitorului
și povățuiți de învățătura sa dumnezeiască,
îndrăznim a spune:**

și continuă toți:

**Tatăl nostru, care ești în ceruri:
sfîntească-se numele tău;
vie împărăția ta;
facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșităilor noștri;
și nu ne duce pe noi în ispită;
ci ne mântuiește de Cel Rău.**

31. Apoi, dacă se crede oportun, îi invită pe credincioși să-și exprime dragostea cu aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

Dăruiți-vă pacea.

Toți, după obiceiul locului, își exprimă reciproc pacea și dragostea.

32. Apoi, slujitorul îngenunchează, ia ostia și, ținând-o puțin ridicată deasupra vasului sau a pixidei, cu fața spre cei care trebuie să se împărtășească, spune:

**Iată Mielul lui Dumnezeu,
iată-l pe acela care ia asupra sa păcatele lumii.
Fericiti cei chemați la ospățul Mielului.**

Cei care se împărtășesc spun o singură dată:

**Doamne, nu sunt vrednic
să intri sub acoperământul meu,
dar spune numai un cuvânt
și se va tămădui sufletul meu.**

33. Dacă însuși slujitorul se împărtășește, spune în șoaptă:

**Trupul lui Cristos să mă păzească
pentru viața veșnică.**

După care ia cu respect trupul Domnului.

34. Apoi ia vasul ori pixida, se apropie de cei care trebuie să se împărtășească și, ridicând puțin ostia, o arată fiecăruia dintre ei, spunând:

Trupul lui Cristos.

Cel care se împărtășește răspunde:

Amin.

Și se împărtășește.

35. În timp ce se distribuie sfânta Împărtășanie, se poate cânta un cântec potrivit.
36. După distribuirea sfintei Împărtășanii, slujitorul pune în pixidă firimiturile care se află eventual pe patenă și, dacă e cazul, își spală mâinile. Dacă au mai rămas particule, pune sfântul sacrament în tabernacol și îngenunchează.
37. Acum, după împrejurări, se poate păstra un timp de tăcere sfântă, sau se poate cânta un psalm ori un cântec.

38. Apoi, slujitorul sacru spune rugăciunea de încheiere:

Să ne rugăm.

**Doamne Isuse Cristoase,
tu ne-ai lăsat în sacramentul minunat
al sfintei Euharistii
amintirea pătimirii tale;
ajută-ne, te rugăm, să cinstim cu credință vie
și cu o iubire mare
sfintele taine ale trupului și sângelui tău,
ca să avem parte neconținut
de roadele răscumpărării tale.
Tu, care viețuiești și domnești în vecii vecilor.**

Toți răspund:

Amin.

Alte rugăciuni la alegere, nr. 210-219.

În timpul pascal însă să se prefere rugăciunile indicate la nr. 220-222.

Ritul încheierii

39. Apoi, slujitorul, dacă este preot sau diacon, cu fața spre popor, zice cu brațele întinse:

Domnul să fie cu voi.

Toți:

Și cu duhul tău.

Și binecuvântează poporul, spunând:

**Să vă binecuvânteze atotputernicul Dumnezeu,
Tatăl, și Fiul, ✠ și Duhul Sfânt.**

Toți răspund.

Amin.

În locul acestei formule, poate să folosească binecuvântarea solemnă sau rugăciunea asupra poporului, după cum se află la sfârșitul sfintei Liturghii în Misalul roman.

40. Dacă însă slujitorul nu este preot, nici diacon, invocând binecuvântarea lui Dumnezeu și însemnându-se cu sfânta cruce, zice:

**Domnul să ne binecuvânteze,
să ne apere de orice rău
și să ne conducă la viața cea veșnică.**

Sau:

**Să ne binecuvânteze și să ne ocrotească
atotputernicul și milostivul Dumnezeu,
Tatăl, și Fiul, și Duhul Sfânt.**

Toți răspund.

Amin.

41. La sfârșit, slujitorul spune:

Mergeți în pace.

Toți răspund:

Mulțumim lui Dumnezeu.

După ce a făcut reverența cuvenită, slujitorul se retrage.

2. RITUALUL UNIT CU CELEBRAREA MAI SCURTĂ A CUVÂNTULUI LUI DUMNEZEU

42. Această formă se utilizează când împrejurările nu sunt favorabile unei celebrări mai ample a cuvântului lui Dumnezeu, mai ales când numărul celor ce se împărtășesc este foarte mic și, de aceea, nu poate fi ținută o adevărată celebrare a comunității.

Ritul inițial

43. După ce toate au fost pregătite ca mai sus (nr. 19-20), slujitorul îi salută pe cei care trebuie să se împărtășească (nr. 27, 189) și-i invită să facă actul penitențial (nr. 28, 190-191).

Lectura scurtă a cuvântului lui Dumnezeu

44. Omițându-se celebrarea cuvântului lui Dumnezeu, după caz, unul dintre cei de față sau chiar slujitorul însuși poate să citească un text din Sfânta Scriptură, în care e vorba despre pâinea vieții.

De exemplu:

In 6,54-55

**Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu
are viața veșnică
și eu îl voi învia în ziua de apoi.
Trupul meu cu adevărat este mâncare
și sângele meu cu adevărat băutură.**

In 6,54-58

**Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu are
viața veșnică
și eu îl voi învia în ziua de apoi.
Trupul meu cu adevărat este mâncare
și sângele meu cu adevărat băutură.**

**Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu
rămâne în mine și eu rămân în el.
Precum m-a trimis pe mine Tatăl cel viu,
și eu trăiesc prin Tatăl,
la fel, și cel care mă va mânca pe mine
va trăi prin mine.
Aceasta este pâinea care se coboară din cer,
nu ca aceea din care au mâncat părinții voștri.
Ei au murit;
cine mănâncă din această pâine va trăi în veci.**

In 14,6

**Eu sunt calea, adevărul și viața.
Nimeni nu vine la Tatăl decât prin mine.**

In 14,23

**Dacă cineva mă iubește, va ține cuvântul meu;
Tatăl meu îl va iubi și vom veni la el
și ne vom face locuință la el.**

In 15,4

**Rămâneți în mine și eu în voi.
După cum mlădița nu poate aduce rod de la sine
dacă nu rămâne în viță,
tot astfel, nici voi, dacă nu rămâneți în mine.**

1Cor 11,26

**Ori de câte ori mâncați din pâinea aceasta
și beți din potirul acesta,
vestiți moartea Domnului până când va veni.**

Poate fi ales alt text potrivit din cele propuse mai jos la nr. 113 ș.u.

Sfânta Împărtășanie

45. Slujitorul ia vasul ori pixida cu trupul Domnului, îl așază pe altar și îngenunchează. Apoi face introducerea la Rugăciunea domnească prin aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

**Îndemnați de porunca Mântuitorului
și povățuiți de învățătura sa dumnezeiască,
îndrăznim a spune:**

și continuă toți:

**Tatăl nostru, care ești în ceruri:
sfîntească-se numele tău;
vie împărăția ta;
facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșiților noștri;
și nu ne duce pe noi în ispită;
ci ne mântuiește de Cel Rău.**

46. Apoi, slujitorul îngenunchează, ia ostia și, ținând-o puțin ridicată deasupra vasului sau a pixidei, cu fața spre cei care trebuie să se împărtășească, spune:

**Iată Mielul lui Dumnezeu,
iată-l pe acela care ia asupra sa păcatele lumii.
Fericți cei chemați la ospățul Mielului.**

Cei care se împărtășesc spun o singură dată:

**Doamne, nu sunt vrednic
să intri sub acoperământul meu,
dar spune numai un cuvânt
și se va tămădui sufletul meu.**

47. Dacă se împărtășește și slujitorul, spune în șoaptă:

**Trupul lui Cristos să mă păzească
pentru viața cea veșnică.**

Și ia cu respect trupul Domnului.

48. Apoi ia vasul ori pixida, se apropie de cei care trebuie să se împărtășească și, ridicând puțin ostia, o arată fiecăruia dintre ei, spunând:

Trupul lui Cristos.

Cel care se împărtășește răspunde:

Amin.

Și se împărtășește.

49. După distribuirea sfintei Împărtășanii, slujitorul pune în pixidă firimiturile care se află eventual pe patenă și, dacă e cazul, își spală mâinile. Dacă au mai rămas particule, așază sfântul sacrament în tabernacol și îngenunchează.

Acum, după împrejurări, se poate păstra un timp de tăcere sfântă sau se poate cânta un psalm ori un cântec.

50. Apoi, slujitorul spune rugăciunea de încheiere.

Să ne rugăm.

**Doamne Isuse Cristoase,
tu ne-ai lăsat în sacramentul minunat
al sfintei Euharistii amintirea pătimiri tale;
ajută-ne, te rugăm, să cinstim cu credință vie
și cu o iubire mare
sfintele taine ale trupului și sângelui tău,
ca să avem parte neconținut
de roadele răscumpărării tale.
Tu, care viețuiești și domnești în vecii vecilor.**

Toți răspund:

Amin.

Alte rugăciuni la alegere la nr. 210-219.

Însă, în timpul pascal, să se prefere rugăciunile indicate la nr. 220-222.

Ritul încheierii

51. Slujitorul, dacă este preot sau diacon, cu fața spre popor, spune cu brațele întinse:

Domnul să fie cu voi.

Toți:

Și cu duhul tău.

Și binecuvântează poporul, spunând:

**Să vă binecuvânteze atotputernicul Dumnezeu,
Tatăl, și Fiul, ✠ și Duhul Sfânt.**

Toți răspund:

Amin.

52. Dacă slujitorul nu este preot, nici diacon, invocând binecuvântarea lui Dumnezeu și însemnându-se cu sfânta cruce, spune:

**Domnul să ne binecuvânteze,
să ne apere de orice rău
și să ne ducă la viața veșnică.**

Sau:

**Să ne binecuvânteze și să ne ocrotească
atotputernicul și milostivul Dumnezeu,
Tatăl, și Fiul, și Duhul Sfânt.**

Toți răspund:

Amin.

53. La sfârșit, slujitorul spune:

Mergeți în pace.

Toți răspund:

Mulțumim lui Dumnezeu.

După ce a făcut reverența cuvenită, slujitorul se retrage.

CAPITOLUL II

SFÂNȚA ÎMPĂRTĂȘANIE ȘI VIATICUL CARE TREBUIE DUSE LA BOLNAVI DE CĂTRE SLUJITORUL EXTRAORDINAR

54. Sfânta Împărtășanie și Viaticul se administrează bolnavilor de către preot sau diacon după ritualul descris în *Ritualul Ungerii bolnavilor și al îngrijirii lor pastorale*. Însă, când preasfânta Euharistie este dusă bolnavilor de către un acolit sau de alt slujitor extraordinar al sfintei Împărtășanii, numit după normele dreptului, să se respecte ritul care urmează.
55. Euharistia să se administreze numai sub specia vinului acelora care nu pot să o primească sub specia pâinii. Sângele Domnului să fie dus la bolnav într-un vas astfel închis, încât să se excludă cu totul pericolul vărsării. Însă, în administrarea sacramentului, în fiecare caz, să se aleagă modul mai potrivit din cele care sunt propuse pentru distribuirea Împărtășaniei sub ambele specii. Dacă, după sfânta Împărtășanie, mai rămâne ceva din preasfântul sânge, să fie consumat de către slujitor, care se va îngriji să facă purificările cuvenite.

1. RITUALUL OBIȘNUIT AL ÎMPĂRTĂȘIRII BOLNAVILOR

Ritul începutului

56. Ajungând la bolnav, slujitorul, îmbrăcat cu haina potrivită pentru acest sfânt oficiu (cf. nr. 20), îi salută cu amabilitate pe el și pe ceilalți care sunt de față, folosind, dacă este cazul, următorul salut:

Pace acestei case și tuturor celor ce locuiesc într-însa.

Se pot alege și alte cuvinte din Sfânta Scriptură, folosite pentru a-i saluta pe credincioși.

Apoi, punând sfântul sacrament pe masă, îl adoră împreună cu cei de față.

57. Slujitorul îi invită pe bolnav și pe cei de față să facă actul penitențial:

**Fraților, să ne recunoaștem păcatele,
ca să luăm parte cu vrednicie
la această sfântă celebrare.**

Se păstrează un moment de tăcere. Apoi, cu toții fac împreună mărturisirea:

**Mărturisesc lui Dumnezeu atotputernicul
și vouă, fraților,
că am păcătuit prea mult cu gândul, cuvântul,
fapta și omisiunea**

și, bătându-și pieptul, spun:

din vina mea, din vina mea, din prea mare vina mea.

Apoi, continuă:

**De aceea, rog pe sfânta Maria, pururea Fecioară,
pe toți îngerii și sfinții și pe voi, fraților,
să vă rugați pentru mine la Domnul, Dumnezeul nostru.**

Iar slujitorul încheie:

**Să aibă milă de noi,
atotputernicul Dumnezeu
și, iertându-ne păcatele,
să ne ducă la viața veșnică.**

Toți răspund:

Amin.

Alte formule ale actului penitențial la alegere, nr. 190-191.

Lectura scurtă a cuvântului lui Dumnezeu

58. După caz, unul dintre cei de față sau chiar slujitorul poate să citească un text din Sfânta Scriptură, de exemplu, dintre cele propuse mai jos la nr. 71.

Sfânta Împărtășanie

59. Apoi, slujitorul face introducerea la Rugăciunea domnească prin aceste cuvinte, sau altele asemănătoare:

**Și acum, să ne rugăm împreună lui Dumnezeu,
așa cum ne-a învățat Domnul nostru Isus Cristos:**

și continuă toți:

**Tatăl nostru, care ești în ceruri:
sfîntească-se numele tău;
vie împărăția ta;
facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșiților noștri;
și nu ne duce pe noi în ispită;
ci ne mântuiește de Cel Rău.**

60. Apoi, slujitorul sacru arată preasfântul sacrament, zicând:

**Iată Mielul lui Dumnezeu,
iată-l pe acela care ia asupra sa păcatele lumii.
Fericiti cei chemați la ospățul Mielului.**

Bolnavul și ceilalți care vor să se împărtășească spun o singură dată:

**Doamne, nu sunt vrednic
să intri sub acoperământul meu,
dar spune numai un cuvânt
și se va tămădui sufletul meu.**

61. Slujitorul se apropie de bolnav și, arătându-i sfântul sacrament, spune:

Trupul lui Cristos (sau: Sângele lui Cristos).

Bolnavul răspunde:

Amin.

Și se împărtășește.

Cei de față, care vor să se împărtășească, primesc sfântul sacrament în mod obișnuit.

62. După distribuirea sfintei Împărtășanii, slujitorul face purificarea. După caz, se poate păstra un timp de tăcere sfântă.

În continuare, slujitorul recită rugăciunea de încheiere:

Să ne rugăm.

**Doamne, Părinte sfânt,
atotputernice, veșnice Dumnezeule,
te rugăm cu credință
ca trupul preasfânt (sângele preasfânt)
al Domnului nostru Isus Cristos, Fiul tău,
să aducă fratelui nostru (surorii noastre)
vindecarea veșnică,
atât pentru trup, cât și pentru suflet.
Prin Cristos, Domnul nostru.**

Toți răspund:

Amin.

Alte rugăciuni la alegere, nr. 210-222.

Ritul încheierii

63. Apoi, slujitorul, invocând binecuvântarea lui Dumnezeu și însemnându-se, cu sfânta cruce, spune:

**Domnul să ne binecuvânteze,
să ne apere de orice rău
și să ne ducă la viața cea veșnică.**

Sau:

**Să ne binecuvânteze și să ne ocrotească
atotputernicul și milostivul Dumnezeu,
Tatăl, și Fiul, și Duhul Sfânt.**

Toți răspund:

Amin.

2. RITUALUL MAI SCURT AL ÎMPĂRTĂȘIRII BOLNAVILOR

64. Acest ritual mai scurt se folosește când sfânta Împărtășanie urmează să fie dată la mai mulți bolnavi care se află alături, sau în mai multe camere ale aceleiași case, de exemplu, ale spitalului, adăugându-se, dacă e cazul, câteva elemente luate din ritualul obișnuit.
65. Ritualul poate să fie început sau în biserică, sau în capelă, ori în prima cameră, de către slujitorul care spune antifonul:

**O, sfânt ospaț
în care, primindu-l pe Cristos,
cinstim amintirea pătimirii sale,
sufletul ni se umple de har
și ni se dă cheazășia vieții viitoare!**

Alte antifoane la alegere, la nr. 200-203.

66. Atunci, slujitorul, după caz, fiind însoțit de o persoană care duce o lumânare, se apropie de bolnavi și spune, sau o dată la toți bolnavii, care sunt în aceeași cameră, sau la fiecare dintre cei care se împărtășesc:

**Iată Mielul lui Dumnezeu,
iată-l pe acela care ia asupra sa păcatele lumii.
Fericți cei chemați la ospățul Mielului.**

Fiecare dintre cei care se împărtășesc adaugă:

**Doamne, nu sunt vrednic
să intri sub acoperământul meu;
dar spune numai un cuvânt
și se va tămădui sufletul meu.**

Și primește Împărtășania în mod obișnuit.

67. Ritul se încheie cu rugăciunea (cf. nr. 62) care poate fi spusă sau în biserică, sau în capelă, ori în ultima încăpere.

3. VIATICUL

Ritul inițial

68. Apropiindu-se de bolnav, slujitorul, îmbrăcat cu haina potrivită acestei slujiri (cf. nr. 20), îi salută cu amabilitate pe bolnav și pe ceilalți de față, folosind, dacă e cazul, salutul:

Pace acestei case și tuturor celor ce locuiesc într-însa.

Se pot alege și alte cuvine din Sfânta Scriptură, folosite pentru a saluta pe credincioși.

După ce a pus sfântul sacrament pe masă, îl adoră împreună cu cei de față.

69. *Apoi, cu îndemnul următor sau cu altul mai adaptat condițiilor bolnavului, se adresează celor de față:*

**Fraților preaiubiți, Domnul nostru Isus Cristos,
mai înainte de a pleca la Tatăl din această lume,
ne-a lăsat sacramentul trupului și sângelui său,
pentru ca, în ceasul plecării noastre
din această viață la el,
întăriți cu Viaticul trupului și sângelui său,
să avem chezașia învierii.
Uniți în dragoste cu fratele nostru,
să ne rugăm pentru el.**

Toți se roagă câtva timp în tăcere.

70. *Slujitorul îi invită pe bolnav și pe ceilalți care sunt de față să facă actul penitențial:*

**Fraților, să ne recunoaștem păcatele,
ca să luăm parte cu vrednicie
la această sfântă celebrare.**

Se păstrează un moment de tăcere. Apoi, cu toții fac împreună mărturisirea:

**Mărturisesc lui Dumnezeu atotputernicul
și vouă, fraților,
că am păcătuit prea mult cu gândul, cuvântul,
fapta și omisiunea**

și, bătându-și pieptul, spun:

din vina mea, din vina mea, din prea mare vina mea.

Apoi continuă:

**De aceea, rog pe sfânta Maria, pururea Fecioară,
pe toți îngerii și sfinții și pe voi, fraților,
să vă rugați pentru mine la Domnul, Dumnezeuul nostru.**

Iar slujitorul încheie:

**Să aibă milă de noi,
atotputernicul Dumnezeu
și, iertându-ne păcatele,
să ne ducă la viața veșnică.**

Toți răspund:

Amin.

Alte formule ale actului penitențial la alegere se găsesc la nr. 190-191.

Lectura scurtă a cuvântului lui Dumnezeu

71. Este foarte potrivit ca unul dintre cei de față sau chiar slujitorul sacru să citească un text scurt din Sfânta Scriptură, de exemplu:

In 6,54-55

**Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu
are viața veșnică
și eu îl voi învia în ziua de apoi.
Trupul meu cu adevărat este mâncare
și sângele meu cu adevărat băutură.**

In 6,54-58

**Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu
are viața veșnică
și eu îl voi învia în ziua de apoi.
Trupul meu cu adevărat este mâncare
și sângele meu cu adevărat băutură.
Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu
rămâne în mine și eu rămân în el.
Precum m-a trimis pe mine Tatăl cel viu,
și eu trăiesc prin Tatăl,
la fel, și cel care mă va mânca pe mine va trăi prin mine.**

**Aceasta este pâinea care se coboară din cer,
nu ca aceea din care au mâncat părinții voștri.
Ei au murit;
cine mănâncă din această pâine va trăi în veci.**

In 14,6

**Eu sunt calea, adevărul și viața.
Nimeni nu vine la Tatăl decât prin mine.**

In 14,23

**Dacă cineva mă iubește, va ține cuvântul meu;
Tatăl meu îl va iubi și vom veni la el
și ne vom face locuință la el.**

In 14,27

**Pace vă las vouă, pacea mea v-o dau vouă.
Eu nu v-o dau așa cum o dă lumea.
Să nu se tulbure inima voastră, nici să nu se teamă.**

In 15,4

**Rămâneți în mine și eu în voi.
După cum mlădița nu poate aduce rod de la sine
dacă nu rămâne în viță,
tot astfel, nici voi, dacă nu rămâneți în mine.**

In 15,5

**Eu sunt vița, voi sunteți mlădițele.
Cel care rămâne în mine și eu în el,
acela aduce rod mult,
pentru că fără mine nu puteți face nimic.**

1Cor 11,26

**Ori de câte ori mâncați din pâinea aceasta
și beți din potirul acesta,
vestiți moartea Domnului până când va veni.**

In 4,16

**Noi am cunoscut și am crezut
în iubirea pe care Dumnezeu o are față de noi.
Dumnezeu este iubire
și cine rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu,
iar Dumnezeu rămâne în el.**

Se poate alege și alt text potrivit din acele texte care sunt propuse în *Ritualul Ungeriei bolnavilor și al îngrijirii lor pastorale* (nr. 247 ș.u. sau 153 ș.u.).

Mărturisirea credinței de la Botez

72. E folositor ca bolnavul, înainte de a primi Viaticul, să reînnoiască mărturisirea de credință făcută la Botez. Așadar, slujitorul, după o scurtă introducere adaptată împrejurărilor, îl întreabă pe bolnav:

**Crezi în Dumnezeu,
Tatăl atotputernic, creatorul cerului și al pământului?
R. Cred.**

**Crezi în Isus Cristos,
Fiul său unic, Domnul nostru,
care s-a născut din Maria Fecioară,
a pățimit și a fost îngropat,
care a înviat din morți și acum șade la dreapta Tatălui?
R. Cred.**

**Crezi în Duhul Sfânt,
sfânta Biserică Catolică,
împărtășirea sfinților,
iertarea păcatelor,
învierea morților și viața veșnică?
R. Cred.**

Rugăciune pentru bolnav

73. Apoi, dacă starea bolnavului o permite, se face o rugăciune scurtă cu aceste cuvinte sau altele asemănătoare, la care, pe cât e posibil, răspunde și bolnavul, precum și cei de față:

Fraților preaiubiți, uniți într-un singur gând, să-l invocăm pe Domnul nostru Isus Cristos:

- Pe tine, Doamne, care ne-ai iubit până la sfârșit și te-ai dat pe tine însuși la moarte, ca să ne dăruiești nouă viața, te rugăm pentru fratele nostru.

R. Ascultă-ne, Doamne.

- Pe tine, Doamne, care ai zis: „Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu are viața veșnică”, te rugăm pentru fratele nostru.

R. Ascultă-ne, Doamne.

- Pe tine, Doamne, care ne inviți la acel ospăț unde nu va mai fi nici durere, nici plâns, nici întristare, nici despărțire, te rugăm pentru fratele nostru.

R. Ascultă-ne, Doamne.

Viaticul

74. Apoi, slujitorul sacru face introducerea la Rugăciunea domnească cu aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

Și acum, să ne rugăm împreună lui Dumnezeu, așa cum ne-a învățat Domnul nostru Isus Cristos:

și continuă toți:

Tatăl nostru, care ești în ceruri:

sfîntească-se numele tău;

vie împărăția ta;

facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ.

**Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
și ne iartă nouă greșelile noastre,
precum și noi iertăm greșiților noștri;
și nu ne duce pe noi în ispită,
ci ne mântuiește de Cel Rău.**

75. *Apoi, slujitorul, arătând preasfântul sacrament, zice:*

**Iată Mielul lui Dumnezeu,
iată-l pe acela care ia asupra sa păcatele lumii.
Fericți cei chemați la ospățul Mielului.**

Bolnavul, dacă se simte în stare, și ceilalți care se împărtășesc spun o singură dată:

**Doamne, nu sunt vrednic
să intri sub acoperământul meu,
dar spune numai un cuvânt
și se va tămădui sufletul meu.**

76. *Slujitorul se apropie de bolnav și, arătându-i sfântul sacrament, spune:*

Trupul lui Cristos (sau: Sângele lui Cristos).

Bolnavul răspunde:

Amin.

Și imediat, după ce i-a dat Împărtășania, slujitorul adaugă:

**El să te păzească
și să te conducă la viața veșnică.**

Bolnavul răspunde:

Amin.

Cei de față, care doresc să se împărtășească, primesc Împărtășania în mod obișnuit.

77. După distribuirea sfinteii Împărtășanii, slujitorul face purificarea. După caz, se poate păstra un timp de tăcere sfântă.

Ritul încheierii

78. Apoi, slujitorul spune rugăciunea de încheiere.

Să ne rugăm.

Dumnezeule,

**Fiul tău este pentru noi calea, adevărul și viața;
privește cu îndurare la slujitorul tău, **N.**,
și fă ca el, care se încrede în promisiunile tale,
fiind acum întărit cu trupul și sângele Fiului tău,
să meargă în pace în împărăția ta.**

Prin Cristos, Domnul nostru.

R. Amin.

Altă rugăciune la alegere, la nr. 223.

Apoi, slujitorul spune:

**Domnul să fie mereu cu tine,
să te întărească cu puterea sa
și să te păstreze în pace.**

Atât slujitorul, cât și cei de față pot să dea bolnavului semnul păcii.

DIFERITE FORME DE CULT ADUS PREASFINTEI EUHARISTII

- 79.** Se recomandă insistent devoțiunea, atât cea particulară, cât și cea publică, față de preasfânta Euharistie, chiar în afara sfintei Liturghii, conform normelor fixate de autoritatea legitimă, deoarece jertfa euharistică este izvorul și culmea întregii vieți creștine.

În orânduirea acestor exerciții pioase și sfinte, să se țină seama de timpurile liturgice, ca să fie în acord cu Liturghia, să se inspire oarecum din ea și să îndrepte poporul creștin către ea¹.

- 80.** Credincioșii, când îl cinstesc pe Cristos prezent în sfântul sacrament, să-și aducă aminte că această prezență derivă din jertfă și că tinde spre Împărtășanie, atât cea sacramentală, cât și cea spirituală.

Așadar, evlavia care îi determină pe credincioși să se închine în fața sfintei Euharistii îi atrage să participe mai profund la misterul pascal și să răspundă cu recunoștință la darul aceluia care, prin firea sa umană, face să pătrundă fără întrerupere viața divină în membrele trupului său. Întreținându-se cu Domnul Cristos, se bucură de familiaritatea sa intimă și își deschid inima în rugăciune pentru ei și pentru toți ai lor, pentru pacea și mântuirea lumii. Oferindu-și întreaga viață Tatălui, împreună cu Cristos în Duhul Sfânt, ei scot din această legătură admirabilă creșterea credinței, a speranței și a dragostei. Astfel, ei intensifică acele dispoziții necesare pentru a celebra cu evlavia cuvenită memorialul Domnului și pentru a primi deseori pâinea pe care ne-o dă Tatăl.

Să se străduiască, așadar, creștinii ca, după propria lor stare de viață, să-l cinstească pe Cristos Domnul în sfântul sacrament. Iar

¹ Cf. Sf. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 58: AAS 59 (1967) 569.

păstorii să-i atragă la aceasta prin exemplul lor și să-i stimuleze prin cuvintele lor².

- 81.** Creștinii să-și amintească, mai ales, că, prin rugăciunea înaintea lui Cristos Domnul prezent în sfântul sacrament, prelungesc unirea cu el, unire pe care au dobândit-o prin împărtășanie, și reînnoiesc legământul care îi obligă să păstreze în moravuri și în viață ceea ce au primit în celebrarea Euharistiei prin credință și sacrament. Să se străduiască, așadar, să trăiască întreaga viață prin forța hranei cerești, participând la moartea și învierea Domnului. Fiecare să-și dea silința să facă fapte bune și să fie plăcut lui Dumnezeu, propunându-și să impregneze lumea cu spiritul creștin și, participând activ la viața comunității umane, să fie martori ai lui Cristos³.

² Cf. Sf. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 50: *AAS* 59 (1967) 567.

³ Cf. Sf. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 13: *AAS* 59 (1967) 549.

1. EXPUNEREA PREASFÂNTULUI SACRAMENT

NORME

I. LEGĂTURA DINTRE EXPUNEREA PREASFÂNTULUI SACRAMENT ȘI SFÂNTA LITURGHIE

- 82.** Expunerea preasfintei Euharistii cu pixida sau cu monstranța îi face pe credincioși să recunoască prezența minunată a lui Cristos în preasfântul sacrament și invită la unirea intimă cu el, unire care-și atinge culmea în Împărtășania sacramentală. Din această cauză, este unul dintre mijloacele care favorizează cel mai bine cultul datorat lui Dumnezeu în duh și adevăr.

Trebuie luat în considerare ca, în astfel de expuneri, să se evidențieze în mod clar, prin puterea semnelor, raportul strâns dintre cultul preasfântului sacrament și sfânta Liturghie.

În pregătirea expunerii, să se evite cu sârguință toate acele lucruri care pot întuneca într-un fel oarecare dorința lui Cristos, care a înființat preasfânta Euharistie, în primul rând, cu scopul de a ne fi la îndemână ca hrană, medicament și alinare⁴.

- 83.** În timp ce este expus preasfântul sacrament, este interzisă celebrarea sfintei Liturghii în același spațiu al bisericii. De asemenea, în afară de motivele expuse la nr. 6, celebrarea misterului euharistic cuprinde într-un mod mai perfect acea comuniune internă la care vrea să-i aducă pe credincioși expunerea.

Dacă expunerea preasfântului sacrament se prelungește o zi sau mai multe zile (consecutiv), ea trebuie întreruptă în timpul celebrării sfintei Liturghii, în afară de cazul când sfânta Liturghie se celebrează într-o capelă separată de aula unde se face expunerea și rămân cel puțin câțiva creștini în adorație⁵.

⁴ Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 60: *AAS* 59 (1967) 570.

⁵ Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 61: *AAS* 59 (1967) 570-571.

II. CÂTEVA NORME PRIVIND EXPUNEREA

- 84.** În fața preasfântului sacrament, fie păstrat în tabernacol, fie expus adorației publice, se îngenunchează cu un singur genunchi.
- 85.** În expunerea preasfântului sacrament cu monstrața se aprind patru ori șase lumânări, câte sunt la sfânta Liturghie, și se folosește tămâierea. În expunerea cu pixida să se aprindă măcar două lumânări; se poate folosi și tămâierea.

Expunerea prelungită

- 86.** În bisericile în care se păstrează de obicei sfânta Euharistie, se recomandă în fiecare an o expunere solemnă a preasfântului sacrament, prelungită mai mult timp, chiar dacă nu este propriu-zis continuă, pentru ca, astfel, comunitatea locală să mediteze și să adore mai mult acest mister.

Totuși, o astfel de expunere, cu aprobarea ordinariului locului, să se facă numai dacă se prevede o participare corespunzătoare a credincioșilor⁶.

- 87.** Însă, în cazul unei necesități grave și generale, ordinariul locului poate prescrie rugăciuni în fața preasfântului sacrament expus mai mult timp, în bisericile mai frecventate de credincioși⁷.

- 88.** Acolo unde nu se află un număr suficient de adoratori și expunerea nu se poate face fără întreruperi, este permis ca preasfântul sacrament să fie repus în tabernacol, după orarul fixat și anunțat de mai înainte, însă nu mai mult de două ori pe zi, de exemplu, la amiază și în timpul nopții.

Această repunere poate să se facă într-un mod mai simplu: preotul sau diaconul, îmbrăcat în albă și stolă sau cotă și stolă

⁶ Cf. Sf. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 63: AAS 59 (1967) 571.

⁷ Cf. Sf. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 64: AAS 59 (1967) 572.

peste reverendă, după o scurtă adorație făcută împreună cu credincioșii, repune preasfântul sacrament în tabernacol. La timpul stabilit, expunerea se face din nou în același mod⁸.

Expunerea scurtă

- 89.** Expunerile scurte ale preasfântului sacrament trebuie astfel orânduite încât, în timpul lor, înainte de binecuvântarea cu preasfântul sacrament, să se dedice timp suficient citirii cuvântului lui Dumnezeu, cântecelor, rugăciunilor, precum și unei rugăciuni făcute câtva timp în tăcere.

Este interzisă expunerea care se face numai pentru a da binecuvântarea⁹.

Adorația în comunitățile călugărești

- 90.** Comunităților călugărești și asociațiilor de pietate care, conform constituțiilor și normelor institutului lor, au îndatorirea de a face adorație euharistică perpetuă sau prelungită mai mult timp, li se recomandă cu stăruință să orânduiască acest obicei pios în spiritul sfintei liturgii; atunci însă când la ea participă întreaga comunitate, adorația să conștă din lecturi, cântări și tăcere sfântă, ca să aibă o mai mare înrăurire asupra vieții spirituale a comunității înseși.

În felul acesta, se promovează între membrii casei călugărești spiritul unității și al frăției, al căror semn și izvor este Euharistia, și se promovează cultul datorat sfântului sacrament într-o formă mai demnă.

Merită toată lauda și trebuie păstrată acea formă a adorației în care se succed câte unul sau câte doi membri ai comunității, căci și în această formă, în conformitate cu normele institutului, aprobate de Biserică, ei îl adoră pe Domnul în sfântul sacrament și-i înalță rugăciuni în numele întregii comunități și al întregii Biserici.

⁸ Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 65: AAS 59 (1967) 572.

⁹ Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 66: AAS 59 (1967) 572.

III. SLUJITORUL EXPUNERII PREASFÂNTULUI SACRAMENT

- 91.** Slujitorul obișnuit al expunerii preasfântului sacrament este preotul sau diaconul care, la sfârșitul adorației, înainte de a așeza la loc preasfântul sacrament, binecuvântează poporul cu sfântul sacrament.

În lipsa preotului sau diaconului, sau în cazul când aceștia sunt legitim împiedicați, următoarele persoane pot expune sfânta Euharistie pentru adorația publică a credincioșilor și o pot așeza la loc:

- a) acolitul și slujitorul extraordinar al sfintei Împărtășanii;
- b) un membru, fie bărbat, fie femeie, al comunității călugărești sau al unei asociații laice de pietate, care se dedică adorației, fiind necesară aprobarea ordinariului locului.

Toți aceștia pot face expunerea deschizând tabernacolul sau, dacă este oportun, depunând pixida pe altar sau punând ostia în monstranță. La sfârșitul adorației, repun sfântul sacrament în tabernacol. Totuși, ei nu pot da binecuvântarea cu preasfântul sacrament.

- 92.** Slujitorul, dacă este preot sau diacon, să îmbrace alba și stola sau cota și stola peste reverendă. Stola să fie de culoare albă. Alți slujitori să îmbrace sau haina liturgică obișnuită în regiunea lor, sau o haină specială pentru această slujire, aprobată de ordinariul locului.

Pentru a da binecuvântarea la sfârșitul adorației, când s-a făcut expunerea cu monstranța, preotul sau diaconul să îmbrace, de asemenea, pluviul și vălul umeral de culoare albă; dacă se dă binecuvântarea cu pixida, se va lua vălul umeral.

RITUL EXPUNERII ȘI BINECUVÂNTĂRII EUHARISTICE

Expunerea

93. După ce s-a adunat poporul, în timp ce se cântă un cântec adaptat, slujitorul sacru merge la altar. Dacă sfântul sacrament nu se păstrează la altarul pe care se face expunerea, slujitorul sacru, după ce a luat vâlul umeral, aduce sfânta taină de la locul păstrării, însoțit de ministranți sau credincioși cu lumânări aprinse.

Pixida sau monstranța să fie așezată pe masa altarului acoperit cu o față de altar. Dacă expunerea se prelungește mai mult timp și se face cu monstranță, se poate folosi un tron așezat într-un loc mai înalt; dar să nu fie prea înalt și îndepărtat¹⁰. După expunere, în cazul că se folosește monstranța, slujitorul incensează sfântul sacrament. Apoi, dacă adorația se prelungește mai mult timp, el poate să se retragă.

94. Dacă expunerea urmează să se facă mai solemn și pentru un timp mai îndelungat, ostia destinată pentru adorație să se consacre la sfânta Liturghie care precedă imediat adorația și să se pună în monstranță pe altar după Împărtășanie. Sfânta Liturghie să se termine prin rugăciunea de după Împărtășanie, omițându-se ritul încheierii. Însă, înainte ca preotul să se retragă, să pună sfântul sacrament pe tron și, dacă e oportun, să-l incenseze.

Adorația

95. În timpul expunerii, rugăciunile, cântecele și lecturile să fie astfel orânduite încât credincioșii adunați în rugăciune să se ocupe de Cristos Domnul.

Pentru a favoriza rugăciunea intimă, să se folosească lecturi din Sfânta Scriptură, însoțite de omilie sau scurte îndemnuri, care să

¹⁰ Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 62: AAS 59 (1967) 571.

conducă la o mai profundă prețuire a misterului euharistic. Se cuvine ca, la cuvântul lui Dumnezeu, credincioșii să răspundă prin cântări. La fel se recomandă ca, la momente potrivite, să se păstreze tăcerea sfântă.

96. În fața preasfântului sacrament expus pentru mai mult timp, se poate celebra chiar și o parte a Liturgiei orelor, mai ales orele principale, căci prin aceasta se extind la diferite ceasuri ale zilei laudele și mulțumirile care i se aduc lui Dumnezeu în celebrarea Euharistiei și rugăciunea Bisericii făcută în numele întregii lumi este îndreptată către Cristos și, prin el, către Tatăl.

Binecuvântarea

97. Către sfârșitul adorației, preotul sau diaconul merge la altar, face îngenuncherea simplă și apoi se așază în genunchi, în timp ce se cântă un imn sau alt cântec euharistic¹¹. Între timp, slujitorul sacru, stând în genunchi, incensează sfântul sacrament, dacă expunerea s-a făcut cu monstranța.
98. Apoi se ridică și spune:

Să ne rugăm.

Se face o scurtă pauză de tăcere; apoi slujitorul continuă:

**Doamne Isus Cristoase,
tu ne-ai lăsat în sacramentul minunat
al sfintei Euharistii
amintirea pătimirii tale;
ajută-ne, te rugăm, să cinstim cu credință vie
și cu o mare iubire sfintele taine
ale trupului și sângelui tău,
ca să avem parte neconținut
de roadele răscumpărării tale.
Tu, care viețuiești și domnești în vecii vecilor.**

¹¹ Cf. nr. 192-199.

Toți răspund:

Amin.

Alte rugăciuni la alegere, la nr. 224-229.

- 99.** După ce a spus rugăciunea, preotul sau diaconul, luând vâlul umeral, face îngenuncherea simplă, ia monstrața sau pixida și face cu ea semnul sfintei cruci asupra poporului, fără să spună ceva.

Repunerea sfântului sacrament

- 100.** Apoi, preotul sau diaconul care a dat binecuvântarea, sau alt preot sau diacon, repune sfântul sacrament în tabernacol, îngenunchează și se retrage, în timp ce poporul încheie celebrarea, după caz, cu o aclamație.

2. PROCESIUNILE EUHARISTICE

101. Prin procesiunile în care Euharistia este purtată solemn pe străzi, însoțită de cântări, poporul creștin dă o mărturie publică a credinței și a evlaviei sale față de preasfântul sacrament.

Ordinariul locului este competent să judece atât cu privire la oportunitatea procesiunilor în împrejurările actuale, cât și cu privire la timpul, locul și modul de organizare a acestor procesiuni, pentru ca ele să se desfășoare cu demnitate și fără să se aducă vreun prejudiciu venerației datorate acestui preasfânt sacrament¹².

102. Între procesiunile euharistice, o însemnătate și o importanță deosebită o are în viața pastorală a parohiei sau a localității acea procesiune care se obișnuiește în fiecare an în solemnitatea Trupul și Sângele lui Cristos, sau în altă zi mai potrivită și apropiată de această sărbătoare. Se cuvine deci ca această procesiune să se păstreze, după normele dreptului, acolo unde împrejurările de azi permit aceasta și este într-adevăr expresia credinței și a adorației comune.

Dacă orașul este prea mare și motive de ordin pastoral o cer, se pot organiza, cu permisiunea ordinariului locului, și alte procesiuni în cartierele principale ale aceluiași oraș. Acolo unde, în solemnitatea Trupului și Sângelui lui Cristos, nu e posibil să se facă procesiunea, e bine să se țină o altă celebrare publică pentru tot orașul sau pentru cartierele principale, în catedrală sau în alte locuri mai potrivite.

103. Se recomandă ca procesiunea cu preasfântul sacrament să se facă după sfânta Liturghie în care s-a consacrat ostia ce urmează să fie purtată în procesiune. De asemenea, nu este nici o opreliște ca procesiunea să încheie adorația publică și prelungită, făcută după sfânta Liturghie.

¹² Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 59: *AAS* 59 (1967) 570.

104. În organizarea procesiunilor euharistice, să se țină cont de obiceiurile locale, atât în ceea ce privește împodobirea piețelor și a străzilor, cât și așezarea participanților.

Pe traseu, dacă este obiceiul și binele pastoral o cere, se pot face opriri cu binecuvântarea euharistică. Cântecele și rugăciunile care se spun să aibă drept scop ca toți să-și manifeste credința lor în Cristos și să se ocupe numai de Dumnezeu.

105. Dacă procesiunea are loc imediat după sfânta Liturghie, preotul care urmează să ducă sfântul sacrament poate să rețină hainele folosite la celebrarea sfinte Liturghii sau poate lua pluvialul de culoare albă; dar dacă procesiunea nu urmează imediat după sfânta Liturghie, atunci să ia pluvialul.

106. Lumânările, incensul și baldachinul sub care merge preotul care duce sfântul sacrament să se folosească după obiceiurile locale.

107. Se recomandă ca procesiunea să plece de la o biserică și să se îndrepte către alta. Totuși, dacă circumstanțele locurilor cer aceasta, se poate întoarce la aceeași biserică de la care a plecat.

108. La sfârșit, se dă binecuvântarea cu preasfântul sacrament în biserica în care se încheie procesiunea sau în alt loc mai potrivit; apoi sfântul sacrament este repus în tabernacol.

3. CONGRESELE EUHARISTICE

109. Congreșele euharistice au fost introduse în ultima vreme în viața Bisericii ca o manifestare specială a cultului euharistic. Ele sunt o întrunire la care o comunitate restrânsă invită toată Biserica locală sau o oarecare Biserică locală invită celelalte Biserici din aceeași regiune sau din aceeași națiune, sau din lumea întreagă, pentru ca împreună să adâncească un anumit aspect al misterului euharistic și să-i aducă un omagiu de închinare publică în legătura dragostei și a unității.

Astfel de congrese trebuie să fie un semn autentic de credință și de dragoste, prin participarea deplină a Bisericii locale și prin prezența reprezentanților celorlalte Biserici.

110. Cu privire la locul, tema și ordinea celebrării congresului, trebuie să se facă sondaje atât în Biserica locală, cât și în alte Biserici, care să ducă la cunoașterea necesității concrete, să favorizeze adâncirea cunoașterii teologice și binele Bisericii locale. În această muncă de cercetare să se recurgă la colaborarea experților în teologie, Scriptură, liturgie, pastorală, precum și la experți în științele „umane” , ca sociologie, psihologie etc.

111. În pregătirea congresului, să se acorde importanță, mai presus de toate, următoarelor probleme:

- a) o cateheză mai intensă asupra Euharistiei, considerată, în special, ca mister al lui Cristos care trăiește și lucrează în Biserică. Această cateheză să fie adaptată capacității diferitelor categorii de oameni;
- b) o participare mai activă la celebrările liturgice care promovează ascultarea cu pietate a cuvântului lui Dumnezeu și simțământul de fraternitate al membrilor comunității;¹³

¹³ CONCILIUL AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum concilium*, nr. 41-52; IDEM, Constituția dogmatică despre Biserică *Lumen gentium*, nr. 26.

- c) o atentă cercetare a mijloacelor și o efectivă realizare a operelor sociale care vizează progresul uman și distribuirea justă chiar a bunurilor temporale, după exemplul comunității creștine primare¹⁴, pentru ca ospățul euharistic să răspândească fermentul evangheliei, care să-i determine la zidirea societății umane în această lume și ca o garanție a celei viitoare¹⁵.

112. Practic, celebrarea congresului să fie rânduită după aceste criterii¹⁶:

- a) celebrarea Euharistiei să fie, într-adevăr, centrul și apogeul spre care să se îndrepte toate manifestările și formele de evlavie;
- b) celebrările cuvântului lui Dumnezeu, sesiunile catehetice și reuniunile plenare să fie orientate către o mai bună aprofundare a temei propuse și o mai clară expunere a aspectelor ei practice, pentru realizarea lor concretă;
- c) să se alcătuiască un program adecvat pentru rugăciuni în comun și adorație prelungită în fața sfântului sacrament expus în anumite biserici, adaptate acestui exercițiu de pietate;
- d) referitor la organizarea procesiunii cu preasfântul sacrament purtat pe străzile orașului, în imnuri și rugăciuni publice, să se păstreze normele despre procesiunile euharistice¹⁷, luând în considerație condițiile sociale și religioase ale locului respectiv.

¹⁴ Cf. *Fap* 4,32.

¹⁵ CONCILIUL AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum concilium*, nr. 47; IDEM, Decretul despre ecumenism *Unitatis redintegratio*, nr. 15.

¹⁶ Cf. SF. CONGREGAȚIE A RITURILOR, Instrucția *Eucharisticum mysterium* (25 mai 1967), nr. 67: *AAS* 59 (1967) 572-573.

¹⁷ Cf. mai sus nr. 101-108.

CAPITOLUL IV

**DIFERITE TEXTE FOLOSITE
LA DISTRIBUIREA SFINTEI ÎMPĂRTĂȘANII
ÎN AFARA SFINTEI LITURGHII,
LA ADORAȚIE ȘI
LA PROCESIUNEA CU PREASFÂNTUL SACRAMENT**

1. LECTURI BIBLICE

LECTURI DIN VECHIUL TESTAMENT

113. *Melchisedec a oferit pâine și vin.*

Citire din cartea Genezei **14,18-20**

- Î**n zilele acelea,
18 Melchisedec, regele Salemului, a oferit pâine și vin;
el era preot al Dumnezeului celui preaînalt.
19 El l-a binecuvântat pe Abraham cu aceste cuvinte:
„Binecuvântat să fie Abraham
de Dumnezeu cel preaînalt,
care a făcut cerul și pământul,
20 și binecuvântat să fie Dumnezeu cel preaînalt
care i-a dat pe dușmanii tăi în mâinile tale!”
Și Abraham i-a dat a zecea parte din tot ce luase.

Cuvântul Domnului

114. *Sângele mielului – semnul mântuirii.*

Citire din cartea Exodului

12,21-27

- I**n zilele acelea,
- ²¹ Moise a chemat toți bătrânii lui Israel și le-a zis:
„Duceți-vă și luați un miel pentru familiile voastre
și înjunghiați Paștele.
- ²² Să luați apoi un mănunchi de isop,
să-l înmuiați în sângele din vas
și să ungeți pragul de sus și cei doi ușori ai ușii
cu sângele din vas.
Nimeni dintre voi să nu iasă din casă până dimineața.
- ²³ Când va trece Domnul ca să lovească Egiptul
și va vedea sângele pe pragul de sus
și pe cei doi ușori ai ușii,
Domnul va trece pe lângă ușă
și nu va îngădui Nimicitorului
să intre în casele voastre ca să vă lovească.
- ²⁴ Să păziți lucrul acesta ca o lege
pentru voi și pentru fiii voștri în veac.
- ²⁵ Când veți intra în țara
pe care v-o va da Domnul, după făgăduința lui,
să țineți acest obicei sfânt.
- ²⁶ Și când vă vor întreba copiii voștri:
«Ce înseamnă obiceiul acesta?»
- ²⁷ să răspundeți:
«Este jertfa de Paști în cinstea Domnului,
care a trecut pe lângă casele fiilor lui Israel în Egipt,
când a lovit Egiptul și ne-a salvat casele noastre»”.
Poporul s-a plecat și s-a închinat.

Cuvântul Domnului

115.

Voi face să plouă pâine din cer.

Citire din cartea Exodului

16,2-4.12-15

In zilele acelea,

² întreaga comunitate a fiilor lui Israel
cârtea în pustiu împotriva lui Moise
și a fratelui său Aron.

³ Fiii lui Israel le-au zis:

„Mai bine am fi murit de mâna Domnului
în țara Egiptului,
când ședeam lângă oalele noastre cu carne
și când mâncam pâine pe săturate.

Voi ne-ați scos în acest pustiu
ca să murim de foame noi toți care suntem adunați aici”.

⁴ Domnul i-a zis lui Moise:

„Iată, voi face să cadă o ploaie de pâine din cer,
iar poporul să iasă zilnic,
ca să-și adune cât îi trebuie pentru o zi.
Astfel îi voi pune la încercare,
ca să văd dacă ascultă sau nu de Legea mea.

¹² Am auzit cârtirea fiilor lui Israel; spune-le:
«După asfințitul soarelui veți avea carne din belșug
și dimineața veți mânca pâine pe săturate.
Veți recunoaște atunci
că eu, Domnul, sunt Dumnezeu vostru»”.

¹³ În aceeași seară a venit un stol de prepelițe
care a acoperit câmpia,
iar a doua zi dimineața
era un strat de rouă în jurul taberei.

- 14** Când stratul de rouă s-a ridicat,
a rămas pe suprafața pustiului o crustă fină,
ceva mărunț ca boabele de chiciură pe pământ.
- 15** Când au văzut aceasta,
fiii lui Israel și-au zis unul către altul:
„Manhu?”, ceea ce înseamnă: „Ce-i aceasta?”,
căci nu știau ce era.
Moise le-a zis:
„Aceasta este pâinea pe care Domnul
v-o dă să o mâncați!”

Cuvântul Domnului

116.

*Iată sângele legământului
pe care Domnul îl încheie cu voi.*

Citire din cartea Exodului

24,3-8

- I**n zilele acelea,
- ³ Moise a transmis poporului toate cuvintele Domnului și toate poruncile; poporul a răspuns într-un singur glas: „Toate cuvintele pe care le-a rostit Domnul le vom împlini!”
- ⁴ Moise a scris toate cuvintele Domnului. A doua zi dimineață a construit un altar la poalele muntelui și a ridicat doisprezece stâlpi de piatră, pentru cele douăsprezece triburi ale lui Israel.
- ⁵ Apoi i-a pus pe câțiva tineri israeliți să ofere arderi de tot și să sacrifice Domnului viței ca jertfă de pace.
- ⁶ Moise a luat jumătate din sânge și l-a pus în vase, iar cu cealaltă jumătate a stropit altarul.
- ⁷ După aceea a luat Cartea Legământului și a citit poporului din ea. Iar ei au răspuns: „Toate câte le-a spus Domnul le vom face, le vom aduce la îndeplinire!”
- ⁸ Moise a luat sângele, a stropit cu el poporul și a zis: „Iată sângele legământului, pe care Domnul îl încheie cu voi pe temeiul tuturor acestor cuvinte!”

Cuvântul Domnului

117. *Domnul ți-a dat o hrană pe care tu nu o cunoșteai.*

Citire din cartea Deuteronomului **8,2-3.15b-16a**

In zilele acelea,
² Moise a spus poporului:
„Amintește-ți de drumul lung,
pe care Domnul Dumnezeuul tău
te-a făcut să-l străbați
timp de patruzeci de ani în pustiu;
el a voit să te facă supus și te-a pus la încercare,
ca să vadă cum ai să te hotărăști:
dacă ții poruncile lui sau nu.
³ Te-a făcut să cunoști sărăcia,
să simți foamea și apoi te-a hrănit cu mană,
pe care nici tu, nici părinții tăi nu ați cunoscut-o,
ca să afli că omul nu trăiește numai cu pâine,
ci cu tot cuvântul care vine din gura Domnului;
^{15b} el ți-a scos apă din stânca cea de cremene.
^{16a} El ți-a dat mană în pustiu,
această hrană necunoscută de părinții tăi”.

Cuvântul Domnului

118.

*Cu puterea acelei pâini,
Ilie a mers până la muntele lui Dumnezeu.*

Citire din cartea întâi a Regilor

19,4-8

Î

n zilele acelea,

⁴ profetul Ilie a înaintat în pustiu cale de o zi;
s-a așezat sub un ienupăr și își cerea moartea, zicând:
„Îmi ajunge, Doamne, ia-mi viața,
căci nu sunt mai bun decât părinții mei!”

⁵ S-a culcat sub ienupăr și a adormit.

Dar iată că un înger l-a atins și i-a zis:

„Scoală-te și mănâncă!”

⁶ Deschizând ochii, Ilie a văzut la căpătâiul lui
o turtă coaptă în spuză și un urcior cu apă.

A mâncat, a băut și apoi s-a culcat din nou.

⁷ Însă îngerul Domnului a venit din nou,

l-a atins și i-a spus:

„Scoală-te și mănâncă,

fiindcă vei avea de făcut un drum lung”.

⁸ Ilie s-a sculat, a mâncat și a băut;

întărit cu această hrană,

a mers patruzeci de zile și patruzeci de nopți

până la Horeb, muntele lui Dumnezeu.

Cuvântul Domnului

119.

*Mâncați pâinea mea și beți vinul
pe care eu l-am pregătit pentru voi.*

Citire din cartea Proverbelor

9,1-6

- Î**nțelepciunea și-a construit casa
și a sculptat cele șapte coloane.
2 Și-a tăiat vitele, a pregătit vinul și a pus masa.
3 Și-a trimis slugile ca să-i invite pe oameni
din punctele cele mai înalte ale cetății:
4 „Dacă nu aveți înțelepciune, veniți la mine!”
Celor neștiutori, ea le spune:
5 „Veniți, mâncați la ospățul meu
și beți din vinul meu pe care l-am pregătit!”
6 Lăsați-vă de nebunia voastră, ca să trăiți;
pășiți pe calea înțelepciunii!”

Cuvântul Domnului

LECTURI DIN NOUL TESTAMENT

120. *Erau statornici... la frângerea pâinii.*

Citire din Faptele Apostolilor

2,42-47

- I**n zilele acelea,
- ⁴² frații stăruiau în învățătura apostolilor,
 în legătura frățească,
 în frângerea pâinii și în rugăciuni.
- ⁴³ Frica lui Dumnezeu era în toate inimile,
 căci multe minuni și semne
 se făceau în Ierusalim prin apostoli.
- ⁴⁴ Iar toți cei care au crezut erau împreună
 și aveau toate în comun.
- ⁴⁵ Își vindeau pământul și averile,
 iar banii îi împărțeau tuturor,
 după trebuințele fiecăruia.
- ⁴⁶ Zi de zi, toți într-un cuget
 erau nelipsiți de la templu,
 frângeau pâinea în casele lor și
 luau masa cu veselie și inima curată.
- ⁴⁷ Îl lăudau pe Dumnezeu
 și se bucurau de stimă în fața întregului popor.
 Iar Domnul, zi de zi,
 îi făcea să intre în rândurile comunității
 pe cei care erau chemați la mântuire.

Cuvântul Domnului

121.

*Am mâncat și am băut cu el
după ce a înviat din morți.*

Citire din Faptele Apostolilor

10,34a.37-43

- I**n zilele acelea,
- ^{34a} Petru a luat cuvântul și a zis:
- ³⁷ „Voi știți ce s-a petrecut în toată Iudeea,
începând din Galileea,
după botezul predicat de Ioan:
- ³⁸ cum l-a consacrat Dumnezeu prin Duhul Sfânt
și l-a întărit cu puterea sa pe Isus din Nazaret,
care pe unde a trecut a făcut bine
și i-a vindecat pe toți cei stăpâniți de diavol,
căci Dumnezeu era cu el.
- ³⁹ Noi suntem martori la tot ceea ce a făcut el
în țara iudeilor și în Ierusalim;
ei l-au omorât, atârându-l pe lemnul crucii.
- ⁴⁰ Dar Dumnezeu l-a înviat a treia zi
și i-a îngăduit să se arate,
- ⁴¹ nu la tot poporul,
ci martorilor orânduți de Dumnezeu,
nouă care am mâncat și am băut cu el,
după ce a înviat din morți.
- ⁴² El ne-a poruncit să predicăm poporului
și să dăm mărturie că el este acela
care a fost pus de Dumnezeu,
ca judecător al celor vii și al celor morți.
- ⁴³ Despre el toți profeții dau mărturie:
că oricine crede în el primește,
în numele lui, iertarea păcatelor”.

Cuvântul Domnului

122.

*Noi, cei mulți, formăm un singur trup,
pentru că este o singură pâine.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Paul
către Corinteni **10,16-17**

Fraților,

16 potirul aducerii de mulțumire,
pe care îl binecuvântăm,
nu este el oare împărtășirea cu sângele lui Cristos?
Și pâinea pe care o frângem
nu este ea oare împărtășirea cu trupul lui Cristos?

17 Noi, cei mulți,
formăm un singur trup,
pentru că este o singură pâine,
iar noi toți ne împărtășim din aceeași pâine.

Cuvântul Domnului

123. *Ori de câte ori veți mânca și veți bea...
moartea Domnului o vestiți.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Paul
către Corinteni **11,23-26**

Fraților,
²³ eu, Paul, v-am transmis
ceea ce am primit de la Domnul:
că Domnul Isus, în noaptea în care a fost vândut,
a luat pâinea
²⁴ și, mulțumind, a frânt-o și a spus:
„Acesta este trupul meu dat pentru voi;
faceți aceasta în amintirea mea”.
²⁵ După cină a făcut la fel cu potirul, zicând:
„Acest potir este noul legământ
încheiat prin sângele meu;
ori de câte ori veți bea din el,
faceți aceasta în amintirea mea”.
²⁶ Astfel ori de câte ori mâncați din această pâine
și beți din acest potir,
moartea Domnului o vestiți
până la venirea lui.

Cuvântul Domnului

124. *Sângele lui Cristos va curăți conștiința voastră.*

Citire din Scrisoarea către Evrei

9,11-15**F**raților,

- 11** Cristos, devenit marele preot al bunurilor viitoare, trecând printr-un cort mai mare și mai desăvârșit, care nu este făcut de mână de om, adică nu este din această lume,
- 12** a intrat o dată pentru totdeauna în Sfânta Sfintelor nu cu sânge de țapi și viței, ci cu propriul lui sânge, dobândind o mântuire veșnică.
- 13** Căci dacă sângele de țapi și de tauri și cenușa de juncă cu care sunt stropiți cei întinați, îi sfințește dându-le curăția trupului,
- 14** cu atât mai mult sângele lui Cristos, care prin Duhul veșnic s-a oferit pe sine fără prihană lui Dumnezeu, va curăți conștiința voastră de faptele moarte pentru a sluji Dumnezeului celui viu.
- 15** De aceea el este mijlocitorul unei alianțe noi. El a murit ca să ispășească păcatele săvârșite împotriva vechii alianțe; astfel cei chemați pot primi moștenirea veșnică deja promisă.

Cuvântul Domnului

125. *Voi v-ați apropiat de sângele vărsat pentru oameni
mai grăitor decât acela al lui Abel.*

Citire din Scrisoarea către Evrei **12,18-19.22-24**

Fraților,
¹⁸ când v-ați apropiat de Dumnezeu,
 nu exista nimic material, ca la muntele Sinai:
 nici focul care arde, nici nor, nici întuneric, nici vijelie,
¹⁹ nici sunet de trompetă,
 nici acel glas înspăimântător,
 pe care fiii lui Israel au cerut să nu-l mai audă.
²² Voi însă v-ați apropiat de Muntele Sionului
 și de cetatea Dumnezeului celui viu,
 de Ierusalimul ceresc,
 de miile de îngeri în mare sărbătoare
²³ și de comunitatea primilor născuți
 ale căror nume sunt scrise în ceruri;
 v-ați apropiat de Dumnezeu,
 judecătorul a toată omenirea,
 de sufletele celor drepti, ajunși la desăvârșire.
²⁴ V-ați apropiat de Isus, mijlocitorul noii alianțe,
 și de sângele său vărsat pentru oameni,
 mai grăitor decât acela al lui Abel.

Cuvântul Domnului

126. *Voi ați fost răscumpărați cu sângele prețios
al mielului nevinovat, Cristos.*

Citire din Scrisoarea întâi
a sfântului apostol Petru

1,17-21

Preaiubiților,

- 17** dacă numiți Tată pe cel care judecă cu nepărtinire
pe fiecare după faptele lui,
purtați-vă cu frică în timpul pribegiei voastre.
- 18** Voi știți că nu cu lucruri pieritoare,
cu argint sau cu aur ați fost răscumpărați
din viața voastră deșartă,
moștenită de la părinții voștri,
- 19** ci cu sângele scump al lui Cristos,
Mielul nevinovat și neprihănit.
- 20** El a fost orânduit mai înainte de întemeierea lumii,
dar s-a arătat la sfârșitul vremurilor pentru voi.
- 21** Printr-însul credeți în Dumnezeu,
care l-a înviat din morți și i-a dat slavă;
astfel voi vă întemeiați
credința și speranța pe Dumnezeu.

Cuvântul Domnului

127.

*Trei sunt cei care dau mărturie:
Duhul, apa și sângele.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Ioan

5,4-7.8b

- P**reaiubiților,
- ⁴ oricine este născut din Dumnezeu învinge lumea;
și credința noastră
este aceea care ne-a făcut să învingem lumea.
- ⁵ Cine este cel care învinge lumea,
dacă nu cel care crede că Isus este Fiul lui Dumnezeu?
- ⁶ El, Isus Cristos, este acela care a venit
prin apă și sânge:
nu numai prin apă, ci prin apă și sânge,
și Duhul mărturisește despre lucrul acesta,
fiindcă el este adevărul.
- ⁷ Trei sunt care dau mărturie,
- ^{8b} și aceștia trei mărturisesc la fel.

Cuvântul Domnului

128. *Ne iubește și ne curăță de păcate în sângele său.*

Citire din Apocalipsul sfântului apostol Ioan **1,5-8**

- 5** **H**ar vouă și pace din partea lui Isus Cristos,
martorul credincios,
întâiul născut dintre cei morți,
stăpânitor peste regii pământului.
El ne iubește; prin sângele său
ne-a spălat de păcatele noastre
- 6** și a făcut din noi o împărăție de preoți
pentru Dumnezeu, Tatăl său,
lui să-i fie mărirea și puterea în vecii vecilor. Amin.
- 7** Iată vine pe nori și toți oamenii îl vor vedea,
chiar și cei care l-au străpuns;
văzându-l, vor plânge toate semințiile pământului.
Da! Amin!
- 8** Eu sunt alfa și omega, începutul și sfârșitul,
spune Domnul Dumnezeu,
eu sunt cel care sunt,
cel care era și cel care vine, Cel Atotputernic.

Cuvântul Domnului

129. *Și-au spălat hainele și le-au albit în sângele mielului.*

Citare din Apocalipsul sfântului apostol Ioan **7,9-14**

- E**u, Ioan,
⁹ am văzut o mulțime imensă,
pe care nimeni nu putea să o numere,
din toate națiunile și rasele, popoarele și limbile.
Ei stăteau în fața tronului și în fața Mielului,
îmbrăcați în veșminte albe
și cu ramuri de palmier în mână
¹⁰ și strigau cu glas puternic:
„Mântuirea ne este dată de Dumnezeu nostru,
care stă pe tron, și de către Miel”.
- ¹¹ Atunci toți îngerii, care stăteau în jurul tronului,
în jurul bătrânilor și al celor patru ființe,
au căzut cu fața la pământ
și i s-au închinat lui Dumnezeu, zicând:
¹² „Amin! Laudă, slavă, înțelepciune și mulțumire,
cinste, putere și tărie Dumnezeului nostru,
în vecii vecilor. Amin!”
- ¹³ Unul dintre bătrâni
a luat cuvântul și m-a întrebat:
„Cine sunt aceștia, care poartă haine albe,
și de unde vin?”
¹⁴ I-am răspuns: „Domnul meu, tu știi!”
El mi-a zis:
„Aceștia vin din strâmtorarea cea mare;
ei și-au spălat veșmintele,
le-au curățat în sângele Mielului”.

Cuvântul Domnului

PSALMI RESPONSORIALI

130.

Ps 22,1-3a.3b-4.5-6

R. (1): Domnul este păstorul meu;
nu voi duce lipsă de nimic

¹ Domnul este păstorul meu,
nu voi duce lipsă de nimic;

² el mă paște pe pășuni verzi,
mă conduce la ape de odihnă,

^{3a} îmi înviorează sufletul. **R.**

^{3b} Mă călăuzește pe cărări drepte,
de dragul numelui său.

⁴ Chiar dacă ar fi să umblu
prin valea întunecată a morții,
nu mă tem de nici un rău, căci tu ești cu mine,
toiagul și nuiaua ta mă mângâie. **R.**

⁵ Tu pregătești masă pentru mine în fața dușmanilor mei,
îmi ungi capul cu untdelemn
și paharul meu e plin de se revarsă. **R.**

⁶ Da, fericirea și îndurarea mă vor însoți
în toate zilele vieții mele
și voi locui în casa Domnului
până la sfârșitul zilelor mele. **R.**

131.*Ps 33,2-3.4-5.6-7.8-9***R. (9a):** Gustați și vedeți

cât de bun este Domnul.

² **Îl voi binecuvânta pe Domnul în orice timp,
lauda lui va fi fără încetare în gura mea.**

³ **Să se laude sufletul meu în Domnul!
Să audă cei umili și să se bucure! R.**

⁴ **Preamăriți-l pe Domnul împreună cu mine,
să înălțăm numele lui împreună!**

⁵ **L-am căutat pe Domnul și el mi-a răspuns
și m-a eliberat de orice teamă. R.**

⁶ **Priviți la el și veți fi luminați,
și fețele voastre nu se vor rușina.**

⁷ **Acest sărac a strigat și Domnul l-a ascultat
și l-a scăpat din toate necazurile sale. R.**

⁸ **Îngerul Domnului veghează lângă cei ce se tem de el
și-i scapă din primejdie.**

⁹ **Gustați și vedeți cât de bun este Domnul,
ferice de omul care se încrede în el. R.**

132.*Ps 39,2 și 4ab.7-8a.8b-9.10*

R. (cf. 8a.9a): Iată, vin, Doamne,
ca să fac voința ta!

² Cu dor l-am așteptat pe Domnul,
iar el s-a plecat spre mine și mi-a ascultat strigătul.

^{4ab} El a pus în gura mea un cântec nou,
un imn de laudă pentru Dumnezeuul nostru. **R.**

⁷ Jertfă și ofrandă tu nu dorești,
tu mi-ai deschis urechile;
nu ceri nici arderi de tot, nici jertfă de ispășire.

^{8a} Atunci am zis: „Iată, vin!” **R.**

^{8b} „În sulul cărții este scris despre mine

⁹ ca să fac voința ta.

Dumnezeul meu, aceasta o doresc.

Legea ta este în adâncul inimii mele”. **R.**

¹⁰ Vestesc dreptatea ta în adunarea cea mare;
nu-mi închid buzele, tu știi lucrul acesta, Doamne! **R.**

133.*Ps 77,3-4a și 7ab.23-24.25 și 54***R. (24b):** Domnul ne-a dat nouă o pâine cerească.

³ Ceea ce am auzit și am cunoscut,
ceea ce ne-au povestit părinții noștri
^{4a} nu le vom ține ascunse de fiii lor;
^{7ab} pentru ca aceștia să-și pună încrederea în Dumnezeu,
să nu uite lucrările lui Dumnezeu
și să păzească poruncile sale. **R.**

²³ El a poruncit norilor de sus
și a deschis porțile cerului:
²⁴ a făcut să plouă asupra lor mana, spre mâncare,
le-a dat pâine din ceruri. **R.**

²⁵ Omul a mâncat pâinea îngerilor;
Domnul le-a trimis hrană din belșug.
⁵⁴ I-a condus în locul său cel sfânt,
la muntele pe care l-a cucerit cu dreapta lui. **R.**

134.

Ps 109,1.2.3.4

R. (4bc): Tu ești preot în veci
după rânduiala lui Melchisedec.

- ¹ Așa vorbește Domnul către Domnul meu:
„Șezi la dreapta mea până voi pune pe dușmanii tăi
așternut picioarelor tale”. **R.**
- ² Domnul va întinde din Sion sceptrul puterii tale:
„Domnește în mijlocul dușmanilor tăi!” **R.**
- ³ În ziua puterii tale,
tu domnești strălucind de sfințenie;
din sânul aurorei,
ca roua, te-am născut. **R.**
- ⁴ Domnul s-a jurat și nu-i va părea rău:
„Tu ești preot în veci
după rânduiala lui Melchisedec!” **R.**

135.*Ps 115,12-13.15 și 16bc.17-18*

R. (13): Voi lua potirul mântuirii
și voi invoca numele Domnului.

Sau:

(cf. *1Cor 10,16*): Când bem din potirul binecuvântat,
ne împărtășim cu sângele lui Cristos.

¹² Ce-i voi da în schimb Domnului
pentru tot binele pe care mi l-a făcut?

¹³ Voi lua potirul mântuirii
și voi invoca numele Domnului. **R.**

¹⁵ Lucru de preț este în fața Domnului
moartea slujitorilor săi.

^{16bc} Ascultă-mă, Doamne, căci sunt slujitorul tău,
eu, slujitorul tău, și fiul slujitoarei tale;
tu ai sfărâmat lanțurile mele. **R.**

¹⁷ Îți voi aduce jertfă de laudă
și voi invoca numele Domnului.

¹⁸ Voi împlini făgăduințele făcute Domnului
de față cu tot poporul său. **R.**

136.**Ps 144,10-11.15-16.17-18**

R. (16): Doamne, tu deschizi mâinile tale
și saturi cu dărnicie orice făptură

10 Să te laude pe tine, Doamne, toate lucrările tale,
și sfinții tăi să te binecuvânteze;

11 să vestească slava împărăției tale
și să-ți facă cunoscută puterea. **R.**

15 Ochii tuturor sunt îndreptați spre tine în așteptare,
tu le dai hrană la vreme potrivită.

16 Tu deschizi mâinile tale
și saturi cu dărnicie orice făptură. **R.**

17 Drept este Domnul pe toate căile sale
și sfânt în toate lucrările sale.

18 Domnul este alături de toți cei care-l cheamă,
de toți cei care-l cheamă în adevăr. **R.**

137.

*Ps 147,12-13.14-15.19-20***R. (12a):** Laudă, Ierusalime, pe Domnul.

Sau:

(In 6,58c): Cine mănâncă această pâine
are viață veșnică.**12** Laudă, Ierusalime, pe Domnul,
laudă, Sionule, pe Dumnezeuul tău.**13** Căci el întărește zăvoarele porților tale,
El binecuvântează pe fiii tăi în mijlocul tău. **R.****14** El dă pace ținutului tău
și te satură cu cel mai bun grâu.**15** El își trimite cuvântul pe pământ,
cuvântul lui aleargă cu iuțea mare. **R.****19** El vestește lui Iacob cuvântul său,
lui Israel, legile și poruncile sale.**20** El n-a făcut așa cu nici un alt popor,
și nu le-a făcut cunoscute judecățile sale. **R.**

ALELUIA ȘI VERSETE LA EVANGHELIE

138.*In 6,51*

*(Aleluia) Eu sunt pâinea cea vie,
care am coborât din cer, spune Domnul;
cine mănâncă din această pâine va trăi în veci.
(Aleluia)*

139.*In 6,56*

*(Aleluia) Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu,
rămâne în mine și eu rămân în el, spune Domnul.
(Aleluia)*

140.*In 6,57*

*(Aleluia) Așa cum m-a trimis Tatăl care este viu,
iar eu trăiesc prin Tatăl,
la fel și cel care mă mănâncă pe mine
va trăi prin mine. (Aleluia)*

141.*Cf. Ap 1,5ab*

*(Aleluia) Isuse Cristoase, martor credincios,
primul născut dintre cei morți;
tu ne-ai iubit și ne-ai spălat păcatele în sângele tău.
(Aleluia)*

142.*Ap 5,9*

*(Aleluia) Vrednic ești, Doamne,
să primești cartea și să desfaci sigiliile sale
pentru că ai fost înjunghiat
și ne-ai răscumpărat pentru Dumnezeu
prin sângele tău preasfânt. (Aleluia)*

EVANGHELII

Pentru practicitate, dăm la începutul fiecărei Evanghelii un verset potrivit. Celebrantul poate alege oricare alt verset de la numerele 138-142. 175-180.

143.

*(Aleluia) Eu sunt pâinea cea vie,
care am coborât din cer, spune Domnul;
cine mănâncă din această pâine
va trăi în veci. (Aleluia)* *In 6,51*

Acesta este trupul meu. Acesta este sângele meu.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Marcu **14,12-16.22-26**

- 12** **Î**n ziua întâi a sărbătorii Azimelor,
când se jertfea mielul pascal,
ucenicii l-au întrebat pe Isus:
„Unde vrei să mergem să-ți pregătim masa de Paști?”
- 13** Isus a trimis doi dintre ucenicii săi, zicându-le:
„Mergeți în cetate: acolo vă va ieși în cale un om
purtând un urcior cu apă; luați-vă pe urma lui
- 14** și unde va intra spuneți stăpânului casei:
«Învățătorul ne-a trimis să te întrebăm:
unde este o sală unde aș putea să iau masa
împreună cu ucenicii mei?»
- 15** Și el vă va arăta o încăpere mare, la etaj,
cu masa gata așternută. Acolo să pregătiți”.

- 16** Ucenicii au plecat și, ajungând în cetate, totul s-a petrecut după cum li se spusese. Acolo au pregătit masa de Paști.
- 22** În timp ce stăteau la masă, Isus a luat pâinea, a binecuvântat-o, a frânt-o și le-a dat-o lor, zicând: „Luați, acesta este trupul meu”.
- 23** Apoi, luând paharul și mulțumind, l-a dat lor și au băut din el toți.
- 24** El le-a zis: „Acesta este sângele meu, sângele noului legământ, vărsat pentru voi toți.
- 25** Adevăr, adevăr vă spun: nu voi mai bea din rodul viței de vie până în ziua în care voi bea un vin nou în împărăția lui Dumnezeu”.
- 26** După ce au cântat psalmii de mulțumire, au plecat spre Muntele Măslinilor.

Cuvântul Domnului

144.

*(Aleluia) Luați jugul meu asupra voastră,
și învățați de la mine,
căci sunt blând și smerit cu inima,
spune Domnul. (Aleluia)*

Mt 11,29ab

*Soldații l-au îmbrăcat pe Isus cu o haină de purpură
și i-au pus pe cap o cunună de spini.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Marcu **15,16-20**

- I**n acel timp,
- 16** soldații l-au adus pe Isus în pretoriu,
adică în curtea interioară a palatului
și au adunat toată cohorta.
- 17** L-au îmbrăcat cu o haină de purpură
și, împletindu-i o cunună de spini, i-au pus-o pe cap.
- 18** Au început să facă plecăciuni în fața lui, zicând:
„Bucură-te, rege al iudeilor!”
- 19** Îl loveau peste cap cu o trestie,
îl scuipau și cădeau în genunchi, aducându-i omagii.
- 20** După ce și-au bătut joc de el,
l-au dezbrăcat de haina de purpură
și l-au îmbrăcat cu hainele lui.
Apoi l-au dus ca să-l răstignească.

Cuvântul Domnului

145.

*(Aleluia) Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu,
rămâne în mine și eu rămân în el
spune Domnul. (Aleluia)*

In 6,56

Toți au mâncat și s-au săturat.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca **9,11b-17**

In acel timp,

11b Isus vorbea mulțimii despre împărăția lui Dumnezeu și-i vindeca pe toți cei care aveau nevoie de ajutorul lui.

12 Când ziua era pe sfârșite, cei doisprezece s-au apropiat de el și i-au spus:
„Dă drumul mulțimii ca să meargă prin satele și cătunele dimprejur pentru a fi găzduiți peste noapte și pentru a găsi ceva de mâncare, căci aici suntem într-un ținut pustiu”.

13 Dar Isus le-a spus: „Dați-le voi de mâncare!” Ei i-au răspuns:

„Nu avem mai mult de cinci pâini și doi pești. Doar dacă am merge noi înșine să cumpărăm hrană pentru toată mulțimea aceasta!”

14 Și erau cam cinci mii de bărbați. Atunci Isus a spus ucenicilor:

„Spuneți să se așeze în grupuri de câte cincizeci”.

15 Ei au făcut întocmai și i-au pus pe toți să se așeze.

16 Isus a luat cele cinci pâini și cei doi pești și, ridicându-și ochii spre cer, le-a binecuvântat, le-a frânt și le-a dat ucenicilor săi ca să le împartă mulțimii.

- 17 Toți au mâncat pe săturate
și, adunând firimiturile care au rămas,
au umplut douăsprezece coșuri.**

Cuvântul Domnului

146.

*(Aleluia) Isuse Cristoase, martor credincios,
primul născut dintre cei morți;
tu ne-ai iubit și ne-ai spălat păcatele
în sângele tău. (Aleluia)*

Cf. Ap 1,5ab

*Sudoarea s-a transformat în picături de sânge,
care cădeau pe pământ.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca **22,39-44**

In acel timp,

- 39** Isus, ieșind, s-a dus ca de obicei
spre Muntele Măslinilor, iar ucenicii l-au urmat.
- 40** Când au sosit în acel loc, le-a spus:
„Rugați-vă ca să nu intrați în ispită”.
- 41** El s-a îndepărtat de ei, ca la o aruncătură de piatră,
și îngenunchind s-a rugat, zicând:
- 42** „Părinte, dacă vrei,
îndepărtează de la mine acest pahar.
Dar nu voia mea, ci a ta să se facă”.
- 43** Atunci a apărut un înger din cer pentru a-l întări.
Și, cuprins de neliniște, se ruga cu mai mare stăruință,
- 44** iar sudoarea s-a transformat în picături de sânge,
care cădeau pe pământ.

Cuvântul Domnului

147.

(Aleluia) *Binecuvântat să fii tu, Părinte,
stăpânul cerului și al pământului,
pentru că ai descoperit celor mici
misterele împărăției tale. (Aleluia)* Cf. Mt 11,25

L-au recunoscut pe Isus la frângerea pâinii.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca **24,13-35**

(forma lungă)

- A** 13 **treia zi, după moartea lui Isus,**
doi ucenici mergeau către un sat numit Emaus,
situat la două ore de mers din Ierusalim,
14 **și vorbeau între ei despre toate cele întâmplate.**
15 **Pe când vorbeau și discutau aprins,**
Isus însuși s-a apropiat și a început să meargă cu ei.
16 **Însă ochii lor erau ținuți să nu-l cunoască.**
17 **Isus le-a zis: „Despre ce vorbeți între voi pe drum?”**
Atunci ei, foarte triști, s-au oprit.
18 **Unul dintre ei, cu numele Cleofa, i-a răspuns:**
„Oare tu ești singurul
dintre toți cei care au fost la Ierusalim,
care nu cunoaște cele petrecute acolo zilele acestea?”
19 **El i-a întrebat: „Ce anume?”**
I-au răspuns: „Cele despre Isus din Nazaret,
care era profet puternic prin faptele și cuvintele sale
în fața lui Dumnezeu și a întregului popor;
20 **arhieriei și mai-marii poporului l-au trădat,**
au cerut să fie condamnat la moarte și să fie răstignit.

- 21** Noi speram că el va fi eliberatorul lui Israel
și iată, astăzi este deja a treia zi
de când s-au petrecut toate acestea.
- 22** Ba mai mult, niște femei de-ale noastre ne-au și speriat;
ele s-au dus dis-de-dimineasă la mormânt,
- 23** dar n-au găsit trupul lui;
atunci au venit să ne spună
că le-au apărut și niște îngeri,
care le-au spus că el trăiește.
- 24** Unii dintre ai noștri au mers la mormânt
și au găsit că cele spuse de femei erau adevărate,
dar pe el nu l-au văzut”.
- 25** Atunci Isus le-a zis:
„Așadar, tot n-ați înțeles!
Cât de greoi sunteți la inimă,
ca să credeți toate cele spuse de profeți!
- 26** Nu trebuia oare ca Mesia să sufere toate acestea
pentru a intra în slava sa?”
- 27** Și, începând cu Moise și continuând cu toți profeții,
le-a dovedit din toată Scriptura
cele care se refereau la el.
- 28** Când s-au apropiat de satul în care mergeau,
Isus s-a făcut că merge mai departe.
- 29** Dar ei s-au străduit să-l rețină:
„Rămâi cu noi, că se lasă seara
și ziua e deja pe sfârșite”.
- A intrat deci și a rămas cu ei.
- 30** Și, pe când stătea cu ei la masă,
a luat pâinea, a binecuvântat-o, a frânt-o și le-a dat-o.
- 31** Atunci li s-au deschis ochii și l-au recunoscut,
dar el s-a făcut nevăzut din ochii lor.

-
- 32** Iar ei și-au zis unul către altul:
„Nu ne ardea oare inima în noi
când ne vorbea pe drum și ne explica Scripturile?”
- 33** Și imediat s-au ridicat de la masă
și s-au întors la Ierusalim.
Acolo i-au găsit pe cei unsprezece apostoli,
adunați cu ai lor,
- 34** care le-au zis: „E adevărat,
Domnul a înviat și i s-a arătat lui Simon Petru”.
- 35** La rândul lor, au povestit ce li s-a întâmplat pe drum
și cum l-au cunoscut la frângerea pâinii.

Cuvântul Domnului

(forma scurtă)

*(Aleluia) Binecuvântat să fii tu, Părinte,
stăpânul cerului și al pământului,
pentru că ai descoperit celor mici
misterele împărăției tale. (Aleluia) Cf. Mt 11,25*

Ucenicii l-au recunoscut pe Isus la frângerea pâinii.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca **24,13-16.28-35**

- A** 13 **treia zi, după moartea lui Isus,**
doi ucenici mergeau către un sat numit Emaus,
situat la două ore de mers din Ierusalim,
14 **și vorbeau între ei despre toate cele întâmplate.**
15 **Pe când vorbeau și discutau aprins,**
Isus însuși s-a apropiat
și a început să meargă cu ei.
16 **Însă ochii lor erau ținuți să nu-l cunoască.**
28 **Când s-au apropiat de satul în care mergeau,**
Isus s-a făcut că merge mai departe.
29 **Dar ei s-au străduit să-l rețină:**
„Rămâi cu noi, că se lasă seara
și ziua e deja pe sfârșite”.
A intrat deci și a rămas cu ei.
30 **Și, pe când stătea cu ei la masă,**
a luat pâinea, a binecuvântat-o,
a frânt-o și le-a dat-o.
31 **Atunci li s-au deschis ochii și l-au recunoscut,**
dar el s-a făcut nevăzut din ochii lor.

-
- 32** Iar ei și-au zis unul către altul:
„Nu ne ardea oare inima în noi
când ne vorbea pe drum și ne explica Scripturile?”
- 33** Și imediat s-au ridicat de la masă
și s-au întors la Ierusalim.
Acolo i-au găsit pe cei unsprezece apostoli,
adunați cu ai lor,
- 34** care le-au zis: „E adevărat, Domnul a înviat
și i s-a arătat lui Simon Petru”.
- 35** La rândul lor, au povestit ce li s-a întâmplat pe drum
și cum l-au cunoscut la frângerea pâinii.

Cuvântul Domnului

148.

*(Aleluia) Cine mănâncă trupul meu
și bea sângele meu,
rămâne în mine și eu rămân în el,
spune Domnul. (Aleluia)*

In 6,56

Le-a împărțit celor care ședeau cât a voit fiecare.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **6,1-15**

In acel timp,

- ¹ Isus a trecut dincolo de lacul Tiberiadei, numit și Marea Galileii.**
- ² O mare mulțime mergea după el, pentru că văzuse minunile pe care le făcea cu cei bolnavi.**
- ³ Isus s-a suit pe munte și acolo s-a așezat împreună cu ucenicii săi.**
- ⁴ Paștele, marea sărbătoare a iudeilor, era aproape.**
- ⁵ Deci ridicându-și Isus ochii și văzând că vine către el mulțime mare, a zis către Filip:
„De unde vom cumpăra pâine, ca să mănânce aceștia?”**
- ⁶ El spunea aceasta numai ca să-l încerce, căci el știa ce avea să facă.**
- ⁷ Filip i-a răspuns:
„Pâine de două sute de dinari n-ar ajunge ca să ia fiecare câte puțin”.**

- 8** Andrei, fratele lui Simon Petru, unul dintre ucenici, i-a zis:
- 9** „Este aici un băiat care are cinci pâini de orz și doi pești. Dar ce sunt acestea la atâta lume?”
- 10** Isus a zis: „Spuneți oamenilor să se așeze. Era iarbă multă în acel loc. S-au așezat deci un număr în care numai bărbații erau cam la cinci mii.
- 11** Atunci Isus a luat pâinile și, după ce a mulțumit, le-a împărțit celor ce ședeau jos; de asemenea și din pești cât a voit fiecare.
- 12** După ce s-au săturat, a zis ucenicilor săi:
- 13** „Adunați firimiturile ce au rămas, ca nimic să nu se piardă”. Au adunat și au umplut douăsprezece coșuri cu firimiturile rămase de la cei care au mâncat din cele cinci pâini de orz.
- 14** Iar oamenii, văzând minunea pe care a făcut-o Isus, ziceau: „Acesta este într-adevăr profetul care trebuie să vină în lume”.
- 15** Cunoscând Isus că au de gând să vină să-l ia cu sila și să-l facă rege, s-a retras din nou pe munte, el singur.

Cuvântul Domnului

149.

*(Aleluia) Eu sunt pâinea cea vie,
care am coborât din cer, spune Domnul;
cine mănâncă din această
pâine va trăi în veci. (Aleluia)*

In 6,51

*Cine vine la mine nu va flămânzi
și cine crede în mine nu va înseta niciodată.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **6,24-35**

- I**n acel timp,
- ²⁴ când mulțimea a văzut că Isus nu este acolo,
nici ucenicii lui,
au intrat și ei în bărcile cele mici
și au venit la Cafarnaum, căutându-l pe Isus.
- ²⁵ Și găsindu-l dincolo de mare, i-au zis:
„Învățătorule, când ai venit aici?”
- ²⁶ Isus le-a răspuns:
„Adevăr, adevăr vă zic:
mă căutați nu pentru că ați văzut minuni,
ci pentru că ați mâncat pâine și v-ați săturat.
- ²⁷ Lucrați nu pentru mâncarea cea pieritoare,
ci pentru mâncarea care rămâne spre viața veșnică
și pe care v-o va da Fiul Omului,
el, pe care l-a pecetluit Dumnezeu Tatăl”.
- ²⁸ Atunci au zis:
„Ce trebuie să facem
ca să săvârșim lucrările lui Dumnezeu?”

- 29** Isus a răspuns:
„Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu,
ca să credeți în acela pe care l-a trimis el”.
- 30** Atunci l-au întrebat:
„Ce semn faci tu, ca să vedem și să credem în tine?
Ce vei face?”
- 31** Părinții noștri au mâncat mană în pustiu,
precum este scris:
«Pâine din cer le-a dat lor să mănânce»”.
- 32** Isus le-a zis:
„Adevăr, adevăr vă spun,
nu Moise v-a dat pâinea coborâtă din cer,
ci Tatăl meu vă dă adevărata pâine venită din cer.
- 33** Pâinea lui Dumnezeu
este aceea care coboară din cer și dă viață lumii”.
- 34** Au spus către el:
„Doamne, dă-ne totdeauna pâinea aceasta”.
Și Isus le-a zis:
- 35** „Eu sunt pâinea vieții:
cel care vine la mine nu va flămânzi
și cine crede în mine nu va înseta niciodată”.

Cuvântul Domnului

150.

*(Aleluia) Eu sunt păstorul cel bun, spune Domnul,
eu cunosc oile mele,
iar ele mă cunosc pe mine.*

In 10,14

Eu sunt pâinea cea vie, care am coborât din cer.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **6,41-51**

- I**n acel timp,
- 41** iudeii murmurau împotriva lui Isus,
deoarece spusese:
„Eu sunt pâinea coborâtă din cer”.
- 42** Și ziceau: „Nu este el Isus, fiul lui Iosif;
nu cunoaștem noi pe tatăl și pe mama lui?
Atunci cum poate spune:
«Eu m-am coborât din cer?»”.
- 43** Isus le-a zis: „Nu murmurăți între voi.
- 44** Nimeni nu poate să vină la mine
dacă nu-l va atrage Tatăl, care m-a trimis,
și eu îl voi învia în ziua de apoi.
- 45** Scris este în profeți:
«Toți vor fi învățați de Dumnezeu».
Așadar, oricine ascultă învățătura Tatălui vine la mine.
- 46** Desigur, nimeni nu l-a văzut vreodată pe Tatăl
afară numai de acela care vine de la Dumnezeu.
Acesta l-a văzut pe Tatăl.
- 47** Adevăr, adevăr zic vouă:
cel care crede în mine are viața veșnică.
- 48** Eu sunt pâinea vieții.

- 49** Părinții voștri au mâncat mană în pustiu și totuși au murit.
- 50** Pâinea care coboară din cer este aceea din care, dacă mănâncă cineva, nu moare.
- 51** Eu sunt pâinea cea vie care s-a coborât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta va trăi în veci; iar pâinea pe care eu o voi da, pentru viața lumii, este trupul meu”.

Cuvântul Domnului

151.

(Aleluia) Dumnezeu ne-a iubit mai întâi pe noi: el l-a trimis pe Fiul său ca jertfă de ispășire pentru păcatele noastre. (Aleluia) In 4,10b

Trupul meu este adevărată mâncare și sângele meu este adevărată băutură.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos după sfântul Ioan **6,51-58**

- I**n acel timp, Isus a spus mulțimii:
- 51** „Eu sunt pâinea cea vie care s-a coborât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta va trăi în veci; iar pâinea pe care eu o voi da pentru viața lumii este trupul meu”.
- 52** Iudeii se certau zicând:
„Cum poate acesta să ne dea trupul să-l mâncăm?”

- 53** Isus le-a zis: „Adevăr, adevăr vă spun:
dacă nu mâncați trupul Fiului Omului
și nu beți sângele lui, nu veți avea viață în voi.
- 54** Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu
are viața veșnică și eu îl voi învia în ziua de apoi.
- 55** Trupul meu cu adevărat este mâncare
și sângele meu cu adevărat băutură.
- 56** Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu
rămâne în mine și eu rămân în el.
- 57** Precum m-a trimis pe mine Tatăl cel viu
și eu trăiesc prin Tatăl,
la fel și cel care mă va mânca pe mine va trăi prin mine.
- 58** Aceasta este pâinea care coboară din cer,
nu ca aceea din care au mâncat părinții voștri.
Ei au murit;
cine mănâncă din această pâine va trăi în veci”.

Cuvântul Domnului.

152.

*(Aleluia) Vrednic ești, Doamne, să primești cartea
și să desfaci sigiliile sale pentru că ai fost înjunghiat
și ne-ai răscumpărat pentru Dumnezeu
prin sângele tău preasfânt. (Aleluia) Ap 5,9*

Din coasta străpunsă a lui Isus a ieșit sânge și apă.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **19,31-37**

- 31** **F**iindcă era vineri,
ca să nu rămână trupurile sâmbăta pe cruce,
cu atât mai mult cu cât sâmbăta aceea
era ziua cea mare a Paștelui,
iudeii l-au rugat pe Pilat să le dea jos de pe cruce,
după ce li se vor fi zdrobit fluierile picioarelor.
- 32** Au venit soldații și au zdrobit fluierile picioarelor
celui dintâi și apoi ale celui de-al doilea,
care fuseseră răstigniți împreună cu el.
- 33** Când au venit la Isus, l-au găsit mort;
de aceea nu i-au mai zdrobit fluierile picioarelor,
- 34** ci unul dintre soldați i-a străpuns coasta cu sulița
și îndată a ieșit din ea sânge și apă.
- 35** Cel care a văzut dă mărturie pentru ca și voi să credeți.
Mărturia sa este adevărată și el știe că spune adevărul.
- 36** De fapt toate acestea s-au întâmplat
ca să se împlinească acest cuvânt al Scripturii:
„Nu-i veți zdrobi nici un os”.
- 37** Și în alt loc al Scripturii se spune:
„Ei vor ridica ochii spre cel pe care l-au străpuns”.

Cuvântul Domnului

153.

*(Aleluia) Așa cum m-a trimis Tatăl care este viu,
iar eu trăiesc prin Tatăl,
la fel și cel care mă mănâncă pe mine
va trăi prin mine. (Aleluia)*

In 6,57

Isus a luat pâinea și le-a dat-o ucenicilor.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **21,1-14**

In acel timp,

- 1** Isus s-a arătat din nou ucenicilor săi la Marea Tiberiadei, și iată cum:
- 2** Erau împreună Simon Petru, Toma, adică Geamănul, Natanael din Cana Galileii, fiii lui Zebedeu și alți doi dintre ucenicii lui.
- 3** Simon Petru le-a zis: „Mă duc să pescuiesc”. I-au zis ceilalți: „Mergem și noi cu tine”. Au plecat și s-au urcat în luntre. În noaptea aceea nu au prins nimic.
- 4** Dimineață, Isus a apărut pe țărm, dar ucenicii nu au știut că este Isus.
- 5** Isus le-a zis: „Fiilor, aveți de mâncare ceva pește?” Ei au răspuns: „Nu!”
- 6** Le-a zis el: „Aruncați mreaja în partea dreaptă a luntrei și veți prinde”. Au aruncat mreaja și de data aceasta nu puteau să o tragă de mulțimea peștilor.
- 7** Atunci ucenicul pe care îl iubea Isus i-a zis lui Petru: „E Domnul!”

- Petru, auzind că este Domnul și-a pus haina, căci nu avea nimic pe el, și a sărit în apă.
- 8** Ceilalți ucenici au venit cu luntrea, pentru că erau departe de țărm, ca la o sută de metri, și trăgeau mreaja cu pești.
- 9** Când au venit la țărm, au văzut jar pus jos, pește deasupra și pâine.
- 10** Isus le-a zis: „Aduceți din peștii pe care i-ați prins acum”.
- 11** Simon Petru a urcat în luntre și a tras mreaja la țărm, plină cu o sută cincizeci și trei pești mari și cu toate că erau atâția nu s-a rupt mreaja.
- 12** Isus le-a zis: „Veniți și mâncați!” Și nici unul dintre ucenici nu îndrăznește să-l întrebe: „Cine ești tu?”, știind că este Domnul.
- 13** Isus a venit, a luat pâinea și le-a dat-o lor, de asemenea și peștele.
- 14** Era pentru a treia oară că Isus se arăta ucenicilor săi, după ce înviase din morți.

Cuvântul Domnului

LECTURI DIN LITURGHIA VOTIVĂ
ÎN CINSTEA PREASFINTEI INIMI A LUI ISUS

LECTURI DIN VECHIUL TESTAMENT

154. *Iahve, Domnul Dumnezeu, este bun și îndurător.*

Citire din cartea Exodului

34,4b-7a.8-9

- I**n zilele acelea,
- ^{4b} Moise s-a sculat dis-de-dimineată
și s-a urcat pe muntele Sinai,
așa cum îi poruncise Domnul,
aducând cu sine cele două table de piatră.
- ⁵ Atunci Domnul s-a coborât din nor,
s-a oprit aproape de Moise
și a rostit el însuși numele său;
- ⁶ el a trecut prin fața lui Moise, spunând:
„Iahve, Domnul Dumnezeu, este bun și îndurător,
încet la mânie, fidel și plin de dragoste.
- ^{7a} El își ține cuvântul până la a mia generație;
suportă greșeala, nelegiuirea și păcatul”.
- ⁸ Moise s-a prosternat îndată la pământ
- ⁹ și a spus: „Dacă este adevărat, Doamne,
că am aflat har înaintea ta,
atunci mergi împreună cu noi;
ce-i drept, suntem un popor îndărătnic,
dar tu iartă-ne vinovăția și păcatul
și fă din noi un popor care să-ți aparțină”.

Cuvântul Domnului

155.

Domnul v-a iubit și v-a ales.

Citire din cartea Deuteronomului

7,6-11

- I**n zilele acelea, Moise a spus poporului israelit:
- ⁶ „Tu ești un popor
consfințit Domnului Dumnezeului tău,
pe tine te-a ales,
ca, între toate popoarele care trăiesc pe pământ,
tu să fii poporul care îi aparține lui în mod deosebit.
- ⁷ Dacă Domnul v-a îndrăgit, dacă el v-a ales,
aceasta a făcut-o, nu pentru că voi ați fi poporul
cel mai numeros dintre toate,
căci voi sunteți cel mai mic dintre toate popoarele,
- ⁸ dar din dragoste către voi
și din fidelitate față de jurământul
pe care l-a făcut părinților voștri,
v-a scos Domnul cu puterea mâinii sale
și v-a eliberat din casa sclaviei
și din mâna lui faraon, regele Egiptului.
- ⁹ Să știi deci că Domnul Dumnezeul vostru
este Dumnezeul cel adevărat,
Dumnezeul fidel, care își ține legământul
și îndurarea lui ține până la al miilea neam
pentru cei care îl iubesc și-i păzesc poruncile,
- ¹⁰ dar pe cel care îi este dușman se răzbună și-l nimicește;
răzbunarea lui nu întârzie.
- ¹¹ Să păziți deci legile, poruncile și hotărârile
pe care vi le prescriu eu astăzi, ca să le împliniți”.

Cuvântul Domnului

156. *Dumnezeu i-a iubit și i-a ales pe urmașii lor.*

Citire din cartea Deuteronomului

10,12-22

- I**n zilele acelea, Moise a spus poporului israelit:
- 12** „Știi tu, Israele, ce-ți cere
 Domnul Dumnezeuul tău?
 Să te temi de Domnul Dumnezeuul tău,
 să mergi pe toate căile sale,
 să-l iubești pe Domnul Dumnezeuul tău,
 să-i slujești din toată inima și din tot sufletul,
- 13** să păzești poruncile și legile Domnului,
 pe care ți le dau eu astăzi, spre binele tău.
- 14** Domnului Dumnezeuului tău îi aparțin cerurile
 și înălțimile cerurilor, pământul cu tot ce cuprinde el.
- 15** Cu toate acestea,
 numai pe părinții tăi i-a iubit Domnul în chip deosebit.
 După ei, pe voi, urmașii lor,
 v-a ales dintre toate popoarele,
 ceea ce se vede și astăzi.
- 16** Mortificați-vă inimile și nu mai fiți îndărătnici,
- 17** căci Domnul Dumnezeuul vostru
 este Dumnezeu peste toți zeii
 și stăpân peste toți stăpânii,
 Dumnezeu cel mare, biruitor și de temut;
 el nu este părtinitor și nu se lasă mituit,
- 18** el face dreptate orfanului și văduvei,
 îl iubește pe cel străin și-i dă hrană și îmbrăcăminte.
- 19** Iubiți-l deci pe cel străin,
 căci și voi ați fost străini în țara Egiptului.

- ²⁰ Să te temi de Domnul Dumnezeuul tău,
lui să-i slujești, de el să te atașezi și pe numele lui să juri.
- ²¹ El este Dumnezeuul tău pe care trebuie să-l lauzi;
el a făcut pentru tine aceste lucruri mari și de temut,
pe care le-ai văzut cu ochii tăi.
- ²² Când părinții tăi au sosit în Egipt,
erau numai șaptezeci la număr,
dar acum Domnul Dumnezeuul tău,
te-a făcut numeros cât stelele cerului.

Cuvântul Domnului

- 157.** *Chiar dacă femeia și-ar uita copilul,
eu totuși nu te voi uita.*

Citire din cartea lui Isaia

49,13-15

Bucurați-vă, ceruri!

- ¹³ Veselește-te, pământule!
Izbucniți în strigăte de bucurie, munților!
Căci Domnul mângâie poporul său
și are milă de sârmanii lui.
- ¹⁴ Sionul zicea:
„Domnul m-a părăsit, Domnul m-a uitat!”
- ¹⁵ „Poate oare o femeie să uite
de copilul pe care-l alăptează
și să nu-și iubească rodul trupului ei?
Însă chiar dacă ea ar uita, eu totuși nu te voi uita!”

Cuvântul Domnului

158. *Iubirea mea față de tine este veșnică.*

Citire din cartea lui Ieremia

31,1-4**D**omnul a spus:

- ¹ „În acel timp,
eu voi fi Dumnezeu tuturor triburilor lui Israel
și ele vor fi poporul meu”.
- ² Așa vorbește Domnul:
„Poporul celor scăpați de ascuțișul sabiei
a aflat har în pustiu;
Israel se îndreaptă spre locul odihnei sale.
- ³ Din timpuri străvechi i s-a arătat Domnul:
Iubirea mea față de tine este veșnică,
de aceea ți-am păstrat fidelitate atâta vreme;
- ⁴ eu te voi reface și te voi zidi din nou,
fecioară a lui Israel!
Din nou îți vei lua tamburinele de sărbătoare
și te vei prinde în hore vesele.

Cuvântul Domnului

159.

*Eu însumi voi păstori oile mele
și mă voi îngriji de ele.*

Citire din cartea lui Ezechiel

34,11-16

Așa vorbește Domnul Dumnezeu:

- 11** „Iată, eu însumi voi căuta oile mele
și mă voi îngriji de ele.
- 12** Cum se îngrijește păstorul de turma sa,
atunci când oile sunt risipite,
așa voi avea eu grijă de oile mele
și le voi aduna din toate locurile, în care au fost risipite
în zilele înnorate și întunecate.
- 13** Le voi scoate dintre popoare,
le voi aduna de prin ținuturi străine.
Le voi aduce înapoi în țara lor
și le voi paște pe munții lui Israel,
prin văi și prin locurile cele mai bune ale acestei țări.
- 14** Le voi paște în pășune bună
și staulul lor va fi pe munții cei înalți ai lui Israel;
acolo se vor odihni ele în staulul cel bun
și vor avea pășune bogată în munții lui Israel.
- 15** Eu voi paște oile mele
și le voi conduce la odihnă, spune Domnul Dumnezeu.
- 16** Voi merge în căutarea oii pierdute,
pe cea rătăcită o voi întoarce la staul,
pe cea rănită o voi pansa și pe cea bolnavă o voi îngriji;
o voi păzi pe cea grasă și puternică;
le voi paște așa cum se cuvine”.

Cuvântul Domnului

160.

Inima mea se zvârcolește în mine.

Citire din cartea lui Osea

11,1b.3-4.8c-9

Așa vorbește Domnul:

- ^{1b} „L-am iubit pe Israel de când era copil,
și din Egipt l-am chemat pe fiul meu.
- ³ Eu l-am învățat să meargă ținându-l cu mâinile mele,
și el nu a înțeles că eu aveam grijă de el.
- ⁴ L-am condus cu bunătațe, cu legături de gingășie,
l-am tratat ca un părinte care își ridică odorul la obraz,
m-am aplecat asupra lui, dându-i de mâncare.
- ^{8c} Nu, inima mea se zvârcolește în mine
și părerea de rău mă consumă.
- ⁹ Nu mă voi lăsa cuprins de focul mâniei mele,
nu-l voi mai distruge pe Israel,
căci eu sunt Dumnezeu, nu sunt om.
În mijlocul vostru eu sunt Dumnezeul cel sfânt
și nu voi veni să vă nimicesc”.

Cuvântul Domnului

LECTURI DIN NOUL TESTAMENT

161.

*Dragostea lui Dumnezeu
a fost revărsată în inimile noastre.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

5,5-11

Fraților,

- ⁵ speranța nu dezamăgește
căci dragostea lui Dumnezeu
a fost revărsată în inimile noastre
prin Duhul Sfânt, care ne-a fost dăruit.
- ⁶ Pe când eram încă neputincioși,
Cristos – la timpul hotărât de Dumnezeu –
a murit pentru noi, cei păcătoși.
- ⁷ Cu greu moare cineva pentru un om drept;
totuși poate că pentru un om bun
să aibă cineva curajul să-și dea viața.
- ⁸ Dar dovada că Dumnezeu ne iubește
stă în faptul că Cristos a murit pentru noi,
pe când noi eram încă păcătoși.
- ⁹ Cu atât mai mult acum,
după ce am fost îndreptățiți prin sângele lui Cristos,
vom fi salvați prin mijlocirea lui de mânia lui Dumnezeu.
- ¹⁰ Într-adevăr, dacă Dumnezeu ne-a împăcat cu sine
prin moartea Fiului său,
atunci când noi eram încă dușmanii săi,
cu atât mai mult acum, după ce am fost împăcați cu el,
vom fi salvați prin viața lui.
- ¹¹ Mai mult, Dumnezeu este mândria noastră,
datorită lui Isus Cristos Domnul nostru,
care ne-a împăcat cu Dumnezeu.

Cuvântul Domnului

162. *Dumnezeu ne-a înzestrat cu toată înțelepciunea
prin bogăția harului său.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni

1,3-10

- B**inecuvântat să fie Dumnezeu,
Tatăl Domnului nostru Isus Cristos,
care ne-a binecuvântat
cu toată binecuvântarea spirituală
în ceruri, întru Cristos.
- În** el, Dumnezeu ne-a ales
înainte de întemeierea lumii,
ca să fim sfinți și fără prihană în fața lui, în dragoste.
- El** a orânduit mai înainte
să fim adoptați ca fii prin Isus Cristos;
iată ce a voit el în bunătatea sa,
- ca** să fie lăudată măreția harului său,
pe care ni l-a dăruit prin Fiul său preaiubit.
- Prin** sângele lui avem răscumpărarea,
iertarea păcatelor;
prin bogăția harului său
- ne-a** înzestrat cu toată înțelepciunea și înțelegerea.
- El** ne-a descoperit misterul voinței sale
după bunăvoința pe care a avut-o dinainte în Cristos,
- pentru** ca să o înfăptuiască la împlinirea timpurilor,
strângând la un loc toate:
cele din cer și cele de pe pământ,
sub un singur cap, care este Cristos.

Cuvântul Domnului

163.

*Mi-a fost dat să le predic păgânilor
nemărginita bogăție a lui Cristos.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni

3,8-12

Fraților,

- ⁸ mie, celui mai neînsemnat dintre toți sfinții,
mi-a fost dat acest har,
să le predic păgânilor nemărginita bogăție a lui Cristos
⁹ și să le pun tuturor în lumină înfăptuirea misterului
ascuns de veacuri în Dumnezeu, Creatorul a toate.
¹⁰ Astfel, de acum înainte,
chiar puterile și țăriile vor cunoaște,
prin intermediul Bisericii,
feluritele manifestări ale înțelepciunii lui Dumnezeu.
¹¹ Acesta este planul veșnic
pe care Dumnezeu l-a înfăptuit
în Cristos Isus, Domnul nostru.
¹² Credința noastră în Cristos
este aceea care ne dă curajul
să ne apropiem de Dumnezeu cu toată încrederea.

Cuvântul Domnului

164.

*Veți cunoaște dragostea lui Cristos,
care întrece tot ce se poate cunoaște.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni

3,14-19

Fraților,

- ¹⁴ îmi plec genunchiul înaintea Tatălui,
¹⁵ din care provine orice paternitate, în cer și pe pământ.
¹⁶ El, care este bogat în slavă,
 să vă sprijine cu puterea Duhului său,
 pentru a întări omul duhovnicesc din voi.
¹⁷ Isus Cristos să locuiască
 în inimile voastre prin credință.
 Rămâneți înrădăcinați și întemeiați în iubire.
¹⁸ Astfel, veți putea înțelege,
 împreună cu toți credincioșii,
 care este lungimea, lățimea, înălțimea și adâncimea,
¹⁹ și veți cunoaște dragostea lui Cristos,
 care întrece tot ce se poate cunoaște.
 Atunci veți fi copleșiți de plinătatea lui Dumnezeu.

Cuvântul Domnului

165. *Vă iubesc pe toți cu o dragoste nespusă.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Filipeni

1,8-11

- F**raților,
- 8** martor îmi este Dumnezeu
că vă doresc pe voi toți cu o dragoste nespusă
în Cristos Isus.
- 9** Mă rog ca iubirea voastră
să crească tot mai mult în cunoaștere
și în orice pricepere,
- 10** ca să puteți alege cele ce sunt mai de folos,
și ca să fiți curați și fără poticnire în ziua lui Cristos,
- 11** plini de roadele dreptății
care ne vin de la Cristos
spre slava și lauda lui Dumnezeu.

Cuvântul Domnului

166.

*Dacă ne iubim unul pe altul,
Dumnezeu rămâne în noi.*

Citire din Scrisoarea întâi
a sfântului apostol Ioan

4,7-16

- P**reaiubiților,
- ⁷ să ne iubim unii pe alții,
pentru că dragostea este de la Dumnezeu
și oricine iubește este născut din Dumnezeu
și îl cunoaște pe Dumnezeu.
- ⁸ Cel care nu iubește nu-l cunoaște pe Dumnezeu,
căci Dumnezeu este iubire.
- ⁹ Dragostea lui Dumnezeu față de noi
s-a arătat prin faptul
că Dumnezeu l-a trimis pe unicul său Fiu în lume,
ca să avem viață prin el.
- ¹⁰ Dragostea nu stă în faptul
că noi l-am iubit pe Dumnezeu,
ci în faptul că el ne-a iubit pe noi
și l-a trimis pe Fiul său
ca jertfă de ispășire pentru păcatele noastre.
- ¹¹ Preaiubiților, dacă Dumnezeu ne-a iubit pe noi,
și noi suntem datori să ne iubim unul pe altul.
- ¹² Pe Dumnezeu nimeni nu l-a văzut vreodată,
dar dacă ne iubim unul pe altul,
Dumnezeu rămâne în noi
și dragostea lui în noi este desăvârșită.
- ¹³ Noi cunoaștem că rămânem în el și el în noi,
prin faptul că ne-a dat din duhul său.
- ¹⁴ Noi am văzut și mărturisim
că Tatăl l-a trimis pe Fiul ca mântuitor al lumii.

- 15** Cine mărturisește că Isus este Fiul lui Dumnezeu,
Dumnezeu rămâne în el și el în Dumnezeu.
- 16** Noi am cunoscut iubirea
pe care o are Dumnezeu față de noi
și am crezut într-însa.
Dumnezeu este iubire
și cel care rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu
și Dumnezeu rămâne în el.

Cuvântul Domnului

167. *Voi sta la masă cu el și el cu mine.*

Citire din Apocalipsul sfântului apostol Ioan

3,14b.20-22

- 14b** **A**șa vorbește martorul credincios
și vrednic de încredere,
cel care se numește Amin,
cel care este începutul creației lui Dumnezeu:
- 20** „Iată, eu stau la ușă și bat;
dacă cineva îmi aude glasul și-mi deschide ușa,
voi intra la el, voi lua masa cu el și el cu mine.
- 21** Pe cel care învinge
îl voi pune să șadă alături de mine pe tronul meu,
așa cum și eu, după ce am biruit,
m-am așezat alături de Tatăl, pe tronul său.
- 22** Cine are urechi
să audă ceea ce Duhul spune Bisericilor.

Cuvântul Domnului

168. *Ne-ai răscumpărat pentru Dumnezeu prin sângele tău.*

Citire din Apocalipsul sfântului apostol Ioan

5,6-12

Eu, Ioan,

⁶ am văzut stând în picioare,
la mijloc, între tron și cele patru ființe
și între bătrâni,
un Miel ca înjunghiat,
având șapte coarne și șapte ochi,
care sunt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu
trimise pe tot pământul.

⁷ El a venit și a luat cartea
din mâna dreaptă a celui care șade pe tron.

⁸ Când a luat cartea,
cele patru ființe și cei douăzeci și patru de bătrâni
au căzut înaintea Mielului
având fiecare o harpă și cupe de aur pline cu tămâie,
care sunt rugăciunile sfinților,

⁹ și cântau un cântec nou, spunând:
„Vrednic ești tu să primești cartea
și să desfaci sigiliile sale
pentru că ai fost înjunghiat
și ai cumpărat pentru Dumnezeu prin sângele tău
oameni din toate triburile, limbile,
popoarele și națiunile

¹⁰ și i-ai făcut pentru Dumnezeul nostru
o împărăție și preoți
și vor domni pe pământ”.

- 11** Am văzut și am auzit glasul multor îngeri
în jurul tronului, al ființelor și al bătrânilor,
iar numărul lor era
de zeci de mii de ori zeci de mii și de mii de ori mii.
- 12** Ei spuneau cu glas puternic:
„Vrednic este Mielul, care a fost înjunghiat,
să primească puterea, bogăția,
înțelepciunea și tăria,
cinstea, gloria și binecuvântarea”.

Cuvântul Domnului

PSALMI RESPONSORIALI

169.**Is 12,2-3.4abc.5-6**

R. (cf. 3): Veți scoate apă cu bucurie
din izvoarele mântuirii.

² Iată, Dumnezeuul mântuirii mele;
în el îmi pun toată încrederea și nu mă voi mai teme.
Căci tăria și lauda mea este Domnul
și el este mântuirea mea.

³ Veți scoate apă cu bucurie din izvoarele mântuirii. **R.**

^{4abc} Și veți spune în ziua aceea:
„Preamăriți-l pe Domnul și invocați numele lui,
vestiți printre neamuri faptele lui minunate. **R.**

⁵ Cântați Domnului, căci a făcut lucruri minunate!
Să știe aceasta tot pământul!

⁶ Tresaltă de bucurie, și înalță laude,
tu, care locuiești în Sion,
căci mare este în mijlocul tău Sfântul lui Israel! **R.**

170.

Ps 22,1-3a.3b-4.5-6

R. (1): Domnul este păstorul meu;
nu voi duce lipsă de nimic

¹ Domnul este păstorul meu,
nu voi duce lipsă de nimic;

² el mă paște pe pășuni verzi,
mă conduce la ape de odihnă,

^{3a} îmi înviorează sufletul. **R.**

^{3b} Mă călăuzește pe cărări drepte,
de dragul numelui său.

⁴ Chiar dacă ar fi să umblu
prin valea întunecată a morții,
nu mă tem de nici un rău, căci tu ești cu mine,
toiagul și nuiua ta mă mângâie. **R.**

⁵ Tu pregătești masă pentru mine în fața dușmanilor mei,
îmi ungi capul cu untdelemn
și paharul meu e plin de se revarsă. **R.**

⁶ Da, fericirea și îndurarea mă vor însoți
în toate zilele vieții mele
și voi locui în casa Domnului
până la sfârșitul zilelor mele. **R.**

171.*Ps 24,4-5ab.6 și 7bc.8-9.10 și 14*

R. (6a): Amintește-ți, Doamne,
de îndurările tale.

⁴ Fă-mi cunoscute, Doamne, căile tale,
și învață-mă cărările tale.

^{5ab} Călăuzește-mă în adevărul tău și învață-mă,
căci tu ești Dumnezeul mântuirii mele! **R.**

⁶ Amintește-ți, Doamne, de îndurările tale
și de faptele milostivirii tale, căci ele sunt veșnice.

^{7bc} Adu-ți aminte de mine în îndurarea ta,
pentru bunătatea ta, Doamne. **R.**

⁸ Domnul este bun și drept,
el arată păcătoșilor calea;

⁹ îi face pe cei săraci să umble după dreptate,
îi învață pe cei smeriți căile sale. **R.**

¹⁰ Toate căile Domnului sunt adevăr și îndurare
pentru cei ce păzesc legământul și legile sale.

¹⁴ Domnul descoperă taina sa celor care se tem de el
și îi învață legământul său. **R.**

172.

*Ps 32,1-2.4-5.11-12.18-19.20-21***R.** (5b): Pământul este plin de bunătatea Domnului.

- ¹ Bucurați-vă, dreptilor, în Domnul;
cei fără de prihană
se cuvine să-i înalțe cântarea de laudă.
- ² Lăudați-l pe Domnul cu harpa;
cântați-i cu alăuta cu zece coarde. **R.**
- ⁴ Căci drept este cuvântul Domnului
și toate lucrările sale sunt vrednice de crezare.
- ⁵ El iubește dreptatea și adevărul,
pământul este plin de bunătatea Domnului. **R.**
- ¹¹ Planul Domnului rămâne în veci
și gândurile inimii sale din neam în neam.
- ¹² Fericit este poporul al cărui Dumnezeu este Domnul,
poporul pe care el și l-a ales ca moștenire. **R.**
- ¹⁸ Iată, ochii Domnului sunt îndreptați
spre cei care se tem de el,
spre cei care nădăjduiesc în mila lui,
- ¹⁹ ca să scape de la moarte sufletele lor
și să-i hrănească în timp de foamete. **R.**
- ²⁰ Sufletul nostru îl așteaptă pe Domnul;
pentru că el este ajutorul și apărătorul nostru,
- ²¹ pentru că în el se va bucura inima noastră
și în numele lui cel sfânt ne-am pus nădejdea. **R.**

173.*Ps 33,2-3.4-5.6-7*

R. (9a): Gustați și vedeți
cât de bun este Domnul.

² **Îl voi binecuvânta pe Domnul în orice timp,
lauda lui va fi fără încetare în gura mea.**

³ **Să se laude sufletul meu în Domnul!
Să audă cei umili și să se bucure! R.**

⁴ **Preamăriți-l pe Domnul împreună cu mine,
să înălțăm numele lui împreună!**

⁵ **L-am căutat pe Domnul și el mi-a răspuns
și m-a eliberat de orice teamă. R.**

⁶ **Priviți la el și veți fi luminați,
și fețele voastre nu se vor rușina.**

⁷ **Acest sărac a strigat și Domnul l-a ascultat
și l-a scăpat din toate necazurile sale. R.**

174.

Ps 102,1-2.3-4.6-7.8 și 10

R. (17a): Mila Domnului rămâne fără încetare
peste cei care se tem de el.

¹ Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul
și tot ce este în mine să binecuvânteze
numele său cel sfânt!

² Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul
și nu uita nicicând de binefacerile sale. **R.**

³ El îți iartă toate păcatele
și te vindecă de orice boală.

⁴ El îți scapă viața din adânc
și te încununează cu îndurare și iubire. **R.**

⁶ Domnul face dreptate și judecată dreaptă
tuturor celor care suferă nedreptatea.

⁷ El a făcut cunoscute lui Moise căile sale
și faptele sale minunate fiilor lui Israel. **R.**

⁸ Domnul este îndurător și milostiv,
el este îndelung răbdător și plin de îndurare.

¹⁰ El nu ne răsplătește după greșelile noastre,
nici nu pedepsește după fărădelegile noastre. **R.**

ALELUIA ȘI VERSETE LA EVANGHELIE

175. **Cf. Mt 11,25**

*(Aleluia) Binecuvântat să fii tu, Părinte,
stăpânul cerului și al pământului,
pentru că ai descoperit celor mici
misterele împărăției tale. (Aleluia)*

176. **Mt 11,28**

*(Aleluia) Veniți la mine, toți cei osteniți și împovărați,
spune Domnul,
și eu vă voi da odihnă. (Aleluia)*

177. **Mt 11,29ab**

*(Aleluia) Luați jugul meu asupra voastră,
și învățați de la mine,
căci sunt blând și smerit cu inima,
spune Domnul. (Aleluia)*

178. **In 10,14**

*(Aleluia) Eu sunt păstorul cel bun, spune Domnul,
eu cunosc oile mele
iar ele mă cunosc pe mine. (Aleluia)*

179. **In 15,9**

*(Aleluia) Așa cum Tatăl m-a iubit pe mine,
așa v-am iubit și eu pe voi:
rămâneți în iubirea mea, spune Domnul. (Aleluia)*

180. **IIn 4,10b**

*(Aleluia) Dumnezeu ne-a iubit mai întâi pe noi:
el l-a trimis pe Fiul său ca jertfă de ispășire
pentru păcatele noastre. (Aleluia)*

EVANGHELII

Pentru practicitate, dăm la începutul fiecărei Evanghelii un verset potrivit. Celebrantul poate alege oricare alt verset de la numerele 138-142. 175-180.

181.

*(Aleluia) Bindecuvântat să fii tu, Părinte,
stăpânul cerului și al pământului,
pentru că ai descoperit celor mici
misterele împărăției tale. (Aleluia) Cf. Mt 11,25*

Eu sunt blând și smerit cu inima.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei **11,25-30**

- I**n acel timp, Isus a luat cuvântul și a spus:
- ²⁵ „Te preamăresc pe tine, Părinte,
stăpânul cerului și al pământului,
pentru că ai lăsat ascunse acestea
celor înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit celor mici.
- ²⁶ Da, Părinte, căci așa ai voit tu în bunătatea ta.
- ²⁷ Toate mi-au fost date de către Tatăl meu;
și nimeni nu-l cunoaște pe Fiul, decât numai Tatăl;
nici pe Tatăl nu-l cunoaște nimeni, decât numai Fiul
și acela căruia Fiul vrea să-i descopere.
- ²⁸ Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați
și eu vă voi da odihnă.
- ²⁹ Luați jugul meu asupra voastră și învățați de la mine
căci eu sunt blând și smerit cu inima
și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre.
- ³⁰ Căci jugul meu e dulce și povara mea este ușoară”.

Cuvântul Domnului.

182.

*(Aleluia) Dumnezeu ne-a iubit mai întâi pe noi:
el l-a trimis pe Fiul său ca jertfă de ispășire
pentru păcatele noastre. (Aleluia) II In 4,10b*

*Bucurie va fi în cer pentru un păcătos
care se convertește.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca **15,1-10**

- I**n acel timp,
- 1** văzând cum vameșii și păcătoșii se apropie de Isus, ca să-l asculte,
 - 2** fariseii și cărturarii cărteau împotriva lui spunând:
„Acest om se arată prietenos cu cei păcătoși și stă la masă cu ei”.
 - 3** Atunci Isus le-a spus această parabolă:
 - 4** „Dacă unul dintre voi are o sută de oi și pierde una dintre ele, nu le lasă oare pe cele nouăzeci și nouă în pustiu și merge s-o caute pe cea pierdută până o găsește?
 - 5** Și când a găsit-o, cu bucurie o pune pe umeri
 - 6** și, sosind acasă, îi cheamă pe prieteni și pe vecini și le spune:
«Bucurați-vă împreună cu mine, căci am găsit oaia cea pierdută!».
 - 7** Vă spun: tot așa va fi bucurie și în cer pentru un păcătos care se convertește, mai mult decât pentru nouăzeci și nouă de drești care nu au nevoie de convertire.

- 8** Sau dacă o femeie are zece monede și pierde una dintre ele, nu aprinde oare lampa, nu mătură casa și nu caută cu grijă până o găsește?
- 9** Iar după ce a găsit-o, cheamă prietenele și vecinele și le zice: «Bucurați-vă împreună cu mine căci am găsit moneda de argint pe care o pierdusem».
- 10** Vă spun: tot așa se vor bucura îngerii lui Dumnezeu pentru un singur păcătos care se convertește”.

Cuvântul Domnului

183.

(Aleluia) Veniți la mine, toți cei osteniți și împovărați, spune Domnul, și eu vă voi da odihnă. (Aleluia) Mt 11,28

Trebuie să ne bucurăm, pentru că acest frate al tău era mort și a înviat.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos după sfântul Luca **15,1-3.11-32**

In acel timp,

- 1** văzând cum vameșii și păcătoșii se apropie de Isus, ca să-l asculte,
- 2** fariseii și cărturarii cârteau împotriva lui spunând: „Acest om se arată prietenos cu cei păcătoși și stă la masă cu ei”.
- 3** Atunci Isus le-a spus această parabolă:
- 11** „Un om avea doi fii.

- 12** Cel mai tânăr dintre ei i-a zis tatălui:
«Tată, dă-mi partea de avere ce mi se cuvine».
Și tatăl le-a împărțit averea.
- 13** După câteva zile, fiul cel mai tânăr a strâns tot ce avea
și a plecat într-o țară îndepărtată,
unde și-a risipit averea, ducând o viață destrăbălată.
- 14** După ce a cheltuit totul,
a venit o mare foamete în țara aceea
și el a început să ducă lipsă.
- 15** Atunci s-a dus și s-a aciuat
pe lângă unul dintre locuitorii țării aceleia,
care l-a trimis la țarina sa, ca să-i păzească porcii.
- 16** Acum ar fi fost bucuros să-și umple stomacul
cu roșcovele pe care le mâncau porcii,
dar nici pe acestea nu i le dădea nimeni.
- 17** Venindu-și în fire, și-a zis:
«Câți argați ai tatălui meu au pâine din belșug,
iar eu mor aici de foame!
- 18** Mă voi ridica, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune:
Tată, am păcătuțit împotriva cerului și împotriva ta;
19 nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău.
Primește-mă ca pe unul dintre argații tăi».
- 20** S-a ridicat deci și s-a dus la tatăl său.
Pe când era încă departe,
tatăl său l-a văzut și l-a cuprins mila,
i-a alergat în întâmpinare,
s-a aruncat de gâtul lui și l-a sărutat de nenumărate ori.
- 21** Fiul i-a zis:
«Tată, am păcătuțit împotriva cerului și împotriva ta,
nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău...»
- 22** Dar tatăl a spus servitorilor săi:
«Aduceți repede haina cea mai frumoasă și îmbrăcați-l;

- puneți-i un inel în deget și încălțăminte în picioare;
23 aduceți vițelul cel îngrășat și tăiați-l,
să mâncăm și să ne veselim,
24 căci acest fiu al meu era mort și a înviat,
era pierdut și a fost găsit».
Și au început să petreacă.
25 Fiul cel mai mare era la câmp.
La întoarcere, când s-a apropiat de casă,
a auzit muzică și jocuri.
26 A chemat pe unul dintre servitori
și l-a întrebat ce se întâmplă.
27 Servitorul i-a răspuns: «Fratele tău s-a întors,
iar tatăl tău, pentru că l-a redobândit sănătos și teafăr,
a tăiat vițelul cel îngrășat».
28 Atunci fiul mai mare, cuprins de mânie,
nu voia să intre.
Tatăl său a ieșit să-l înduplece.
29 El însă i-a răspuns tatălui:
«Iată, eu de atâția ani îți slujesc
și niciodată nu ți-am călcat porunca,
mie însă niciodată nu mi-ai dat măcar un ied,
ca să petrec cu prietenii mei.
30 Dar când sosește acest fiu al tău,
care ți-a mâncat averea cu femeile desfrânate,
îi tai vițelul cel îngrășat!»
31 «Fiule, i-a zis, tu întotdeauna ești cu mine
și tot ce-i al meu este și al tău.
32 Trebuia, așadar, să petrecem și să ne veselim,
pentru că acest frate al tău era mort și a înviat,
era pierdut și a fost găsit!»”

Cuvântul Domnului

184.

*(Aleluia) Eu sunt păstorul cel bun, spune Domnul.
Eu cunosc oile mele,
iar ele mă cunosc pe mine. (Aleluia) In 10,14*

Păstorul cel bun își dă viața pentru oile sale.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **10,11-18**

- I**n acel timp, Isus a spus:
- 11** „Eu sunt păstorul cel bun.
Păstorul cel bun își dă viața pentru oile sale.
- 12** Cel plătit nu este păstor, căci oile nu-i aparțin.
Dacă vede lupul venind, el lasă oile și fuge,
iar lupul le răpește și le risipește.
- 13** Cel plătit fuge,
pentru că nu-l interesează decât plata și nu-i pasă de oi.
- 14** Eu sunt păstorul cel bun;
eu cunosc oile mele și oile mele mă cunosc pe mine,
- 15** precum mă cunoaște Tatăl și eu cunosc pe Tatăl.
Eu îmi dau viața pentru oile mele.
- 16** Mai am și alte oi care nu sunt din staulul acesta.
Și pe acelea trebuie să le aduc.
Ele vor asculta glasul meu:
va fi o singură turmă și un singur păstor.
- 17** Tatăl mă iubește, pentru că eu îmi dau viața
și o voi primi din nou.
- 18** Nimeni nu mi-o poate lua; o dau de la mine însumi.
Eu am putere să o dau și putere am să o iau din nou.
Aceasta este porunca
pe care am primit-o de la Tatăl meu”.

Cuvântul Domnului

185.

*(Aleluia) Așa cum Tatăl m-a iubit pe mine,
așa v-am iubit și eu pe voi:
rămâneți în iubirea mea, spune Domnul. (Aleluia)*

In 15,9

Rămâneți în mine și eu în voi.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **15,1-8**

In acel timp, Isus a spus ucenicilor săi:

- ¹ „Eu sunt vița cea adevărată
și Tatăl meu este viticultorul.**
- ² Orice mlădiță care este în mine și nu aduce rod,
Tatăl meu o înlătură;
și orice mlădiță care aduce rod,
el o curăță, ca să dea rod și mai mult.**
- ³ Voi sunteți deja curați,
prin cuvântul pe care vi l-am spus.**
- ⁴ Rămâneți în mine și eu în voi.
Precum mlădița nu poate să aducă rod de la sine,
dacă nu rămâne pe viță,
tot așa nici voi, dacă nu rămâneți în mine.**
- ⁵ Eu sunt vița, voi sunteți mlădițele.
Cine rămâne în mine și eu în el,
acela aduce roade multe,
căci fără mine nimic nu puteți face.**
- ⁶ Cine nu rămâne în mine este aruncat afară,
ca mlădița tăiată, și se usucă.
Mlădițele uscate sunt adunate, aruncate în foc și ard.**

- 7** Dacă rămâneți în mine și cuvintele mele rămân în voi, puteți cere orice vreți și veți primi.
- 8** Prin aceasta este preamărit Tatăl meu: să aduceți rod îmbelșugat și să vă dovedeți ucenicii mei”.

Cuvântul Domnului

186.

*(Aleluia) Luați jugul meu asupra voastră,
și învățați de la mine,
căci sunt blând și smerit cu inima,
spune Domnul. (Aleluia)*

Mt 11,29ab

*Aceasta este porunca mea: să vă iubiți unii pe alții
așa cum eu v-am iubit pe voi.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **15,9-17**

- I**n acel timp, Isus a spus ucenicilor săi:
- 9** „Precum m-a iubit pe mine Tatăl, tot așa și eu vă iubesc pe voi. Rămâneți în dragostea mea.
- 10** Dacă păziți poruncile mele, veți rămâne în iubirea mea, după cum și eu am păzit poruncile Tatălui meu și rămân în iubirea lui.
- 11** Acestea vi le-am spus ca bucuria mea să fie în voi și ca bucuria voastră să fie deplină.
- 12** Aceasta este porunca mea: să vă iubiți unii pe alții, așa cum v-am iubit și eu pe voi.

-
- 13** Nimeni nu are o mai mare dragoste decât aceasta:
ca cineva să-și dea viața pentru prietenii săi.
- 14** Voi sunteți prietenii mei,
dacă faceți ceea ce vă poruncesc.
- 15** De acum nu vă mai numesc slugi,
pentru că sluga nu știe ce face stăpânul său,
dar v-am numit pe voi prieteni,
pentru că toate câte le-am auzit de la Tatăl meu
vi le-am făcut cunoscute.
- 16** Nu voi m-ați ales pe mine, ci eu v-am ales pe voi
și v-am rânduit să mergeți și să aduceți roade,
iar roadele voastre să rămână,
ca Tatăl să vă dea tot ceea ce veți cere în numele meu.
- 17** Aceasta vă poruncesc: să vă iubiți unii pe alții”.

Cuvântul Domnului

187.

*(Aleluia) Așa cum m-a trimis Tatăl care este viu,
iar eu trăiesc prin Tatăl,
la fel și cel care mă mănâncă pe mine
va trăi prin mine. (Aleluia)*

In 6,57

*Vreau ca și ei să fie împreună cu mine
acolo unde sunt eu.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **17,20-26**

- I**n acel timp,
- ²⁰ Isus și-a ridicat ochii spre cer
și s-a rugat astfel:
„Părinte sfânt, nu mă rog numai pentru aceștia,
ci și pentru cei care vor asculta cuvintele lor
și vor crede în mine:
- ²¹ toți să fie una;
după cum tu, Părinte, ești în mine și eu în tine,
așa și ei să fie în noi una,
ca lumea să creadă că tu m-ai trimis.
- ²² Slava pe care mi-ai dat-o tu
eu le-am dat-o lor,
ca să fie una precum noi una suntem:
- ²³ eu în ei și tu în mine.
Ei să fie în chip desăvârșit una,
ca să cunoască lumea că tu m-ai trimis
și că i-ai iubit pe ei,
precum m-ai iubit pe mine.

-
- 24** Părinte, vreau ca și cei pe care mi i-ai dat să fie împreună cu mine acolo unde sunt eu, ca ei să vadă slava pe care mi-ai dat-o, pentru că tu m-ai iubit pe mine mai înainte de întemeierea lumii.
- 25** Părinte drept, lumea pe tine nu te-a cunoscut, dar eu te-am cunoscut și aceștia au cunoscut că tu m-ai trimis.
- 26** Eu le-am făcut cunoscut numele tău și-l voi face cunoscut, ca iubirea cu care m-ai iubit tu să fie în ei și eu în ei”.

Cuvântul Domnului

188.

(Aleluia) *Dumnezeu ne-a iubit mai întâi pe noi:
el l-a trimis pe Fiul său ca jertfă de ispășire
pentru păcatele noastre. (Aleluia) II In 4,10b*

Din coasta străpunsă a lui Isus a ieșit apă și sânge.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **19,31-37**

- I**n acel timp,
³¹ fiindcă era vineri,
 ca să nu rămână trupurile pe cruce în zi de sâmbătă,
 cu atât mai mult cu cât sâmbăta aceea
 era ziua cea mare a Paștelui,
 iudeii l-au rugat pe Pilat să le dea jos de pe cruce,
 după ce li se vor fi zdrobit fluierile picioarelor.
³² Au venit soldații
 și au zdrobit fluierile picioarelor celui dintâi
 și apoi ale celui de-al doilea,
 care fuseseră răstigniți împreună cu el.
³³ Când au venit la Isus, l-au găsit mort;
 de aceea nu i-au mai zdrobit fluierile picioarelor,
³⁴ ci unul dintre soldați i-a străpuns coasta cu sulița
 și îndată a țâșnit din ea sânge și apă.
³⁵ Cel care a văzut dă mărturie pentru ca și voi să credeți.
 Mărturia sa este adevărată și el știe că spune adevărul.
³⁶ De fapt toate acestea s-au întâmplat
 ca să se împlinească acest cuvânt al Scripturii:
 „Nu-i veți zdrobi nici un os”.
³⁷ Și în alt loc al Scripturii se spune:
 „Ei vor ridica ochii spre cel pe care l-au străpuns”.

Cuvântul Domnului

2. ALTĂ FORMULĂ DE SALUT

189. Har vouă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru
și de la Domnul Isus Cristos.

Toți răspund:

**Binecuvântat să fie Dumnezeu
și Tatăl Domnului nostru Isus Cristos.**

Sau:

Și cu duhul tău.

3. ALTE FORMULE PENTRU ACTUL PENITENȚIAL

190. Slujitorul îi invită pe credincioși la pocăință:

**Fraților, să ne recunoaștem păcatele,
ca să luăm parte cu vrednicie
la această sfântă celebrare.**

Se păstrează un moment de tăcere. Apoi, slujitorul spune:

Doamne, ai milă de noi!

Toți răspund:

Căci am păcătuit împotriva ta.

Slujitorul:

Arată-ne, Doamne, îndurarea ta!

Toți răspund:

Și dă-ne mântuirea ta.

Slujitorul încheie:

**Să aibă milă de noi atotputernicul Dumnezeu
și, iertându-ne păcatele,
să ne ducă la viața veșnică.**

Toți răspund:

Amin.

191. Slujitorul îi invită pe credincioși la pocăință:

**Fraților, să ne recunoaștem păcatele,
ca să luăm parte cu vrednicie
la această sfântă celebrare.**

Se păstrează un moment de tăcere. Apoi, preotul sau altcineva dintre cei prezenți rostește invocațiile care urmează sau altele, împreună cu Doamne, miluiește-ne:

**Tu, care, prin misterul pascal,
ne-ai dobândit mântuirea:
Doamne, miluiește-ne!**

Toți:

Doamne, miluiește-ne!

Slujitorul:

**Tu, care nu încetezi să reînnoiești în mijlocul nostru
roadele minunate ale patimii tale:
Cristoase, miluiește-ne!**

Toți:

Cristoase, miluiește-ne!

Slujitorul:

**Tu, care ne faci pãrtași ai jertfei pascale
prin primirea trupului tău:
Doamne, miluiește-ne!**

Toți:

Doamne, miluiește-ne!

Slujitorul încheie:

**Să aibă milă de noi atotputernicul Dumnezeu
și, iertându-ne păcatele,
să ne ducă la viața veșnică.**

Toți răspund:

Amin.

4. IMNURI

La binecuvântarea care încheie adorația, mai ales când aceasta este scurtă, se poate cânta numai ultima parte a acestui imn, începând de la cuvintele: * Tantum ergo.

192.

PANGE, LINGUA

1. Pange, lingua, gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguínisque pretiósí,
Quem in mundi prétium
Fructus ventris generósi
Rex effúdit géntium.
2. Nobis datus, nobis natus
Ex intácta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátus
Miro clausit órđine.
3. In suprémæ nocte cenæ
Recúmbens cum frátribus,
Observáta lege plene
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus.
4. Verbum caro panem verum
Verbo carnem éfficit,
Fitque sanguis Christi merum,
Et, si sensus déficit,
Ad firmándum cor sincérum
Sola fides súfficit.

- 5. * Tantum ergo sacramentum
Veneremur cernui,
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui;
Præstet fides supplementum
Sensuum defectui.**
- 6. Genitori Genitôque
Laus et iubilatio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedictio;
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio. Amen.**

PREAMĂRIȚI FĂRĂ-NCETARE

- 1. Preamăriți fără-ncetare
Trupul sfânt și glorios,
Și aduceți închinare,
Sângelui cel prețios,
Pentru dragostea sa mare,
Lăudați-l pe Cristos.**
- 2. Fiul veșnicului Tată
Din Fecioară s-a-ntrupat,
Miel plâpând și fără pată,
Pentru-al nostru greu păcat,
Printr-o taină minunată,
Viața-n lume și-a-ncheiat.**

- 3.** În a sfinteii cină seară,
Cu ai săi la masă stând,
Pentru cea din urmă oară
Mielul cel de Paști mâncând,
El le lasă o comoară,
Cum nu-i alta pe pământ.
- 4.** Prin cuvântul său preface
Pâinea-n trupul său divin;
Sânge-adevărat el face
Ce era-nainte vin,
Ca să verse har și pace,
În tot sufletul creștin.
- 5.** * Toți să adorăm fierbinte,
Marea taină din altar,
Jertfa cea de înainte
Facă loc la noul dar;
Ce e peste simț și minte
Să ne dea-al credinței har.
- 6.** Tatălui dați închinare,
Cinste, laudă și cânt,
Fiului, fără-ncetare
Slavă-n cer și pe pământ,
Pururi binecuvântare,
Fie Duhului Preasfânt. Amin.

193.

SACRIS SOLLEMNIIS

1. Sacris sollémniis iuncta sint gáudia,
Et ex præcórdiis sonent præcónia;
Recédant vétera, nova sint ómnia,
Corda, voces et ópera.
2. Noctis recólitur cena novíssima,
Qua Christus créditur agnum et ázyna
Dedísse frátribus iuxta legítima
Priscis indúlta pátribus.
3. Dedit fragílibus córporis férculum,
Dedit et trístibus sánguini póculum,
Dicens: „Accípite quod trado vásculum;
Omnes ex eo bíbite”.
4. Sic sacrificium istud instítuit,
Cuius officium commítte vóluit
Solis presbýteris, quibus sic cóngruit,
Ut sumant et dent céteris.
5. Panis angélicus fit panis hóminum;
Dat panis cælicus figúris términum.
O res mirábilis: mandúcat Dóminum
Servus pauper et húmilis.
6. Te, trina Déitas únaque, póscimus;
Sic nos tu vísitas sicut te cólimus:
Per tuas sémitas duc nos quo téndimus
Ad lucem quam in hábitas. Amen.

SĂ CÂNTĂM CU BUCURIE (din Preces)

1. Să cântăm cu bucurie, spre a Domnului cinstire,
Și din inimi să se-nalțe imn de sfântă preamărire.
Cele vechi să cadă-n umbră; să se-aprindă-n noi iubirea
Și-un duh nou să ne pătrundă fapta, gândul și vorbirea.
2. Căci ne amintim de noaptea cinei celei de pe urmă
Când plăpândul Miel se-oferă jertfă pentru-ntreaga turmă;
Și ca sfântă moștenire, ne dă nouă pâinea vieții,
Împlinind ce-odinioară, prevestiseră profetii.
3. Trupul ni l-a dat ca hrană, ca s-avem prin el putere,
Sângele ca băutură, tuturor spre mângâiere,
Și de-atunci mâncăm cu toții, trupul său care se frânge,
Bem în cinstea morții sale, din potirul cu-al său sânge.
4. Prin această jertfă sfântă, Domnu-ncheie legământul,
Care va rămâne pururi, cât va dăinui pământul.
La oricâți se dăruiește, el nu scade din mărire,
Fiecare îl primește pe Cristos în întregime.
5. Și ca taina de la cină ne-ncetat să ne-noiască,
El i-a investit pe-apostoli cu putere preoțească;
De atunci, fără-ncetare, preoții au săvârșit-o,
S-au împărtășit ei înșiși și la alții-au dăruit-o.
6. O, ce minunată taină: el, stăpânul nostru mare,
E mâncare, băutură, ca și leac de vindecare;
Astfel pâinea îngerească tuturor se dă ca hrană,
Împlinindu-se în faptă, semnul arătat prin mană.
7. Dumnezeu din veșnicie, cel cu Tatăl de-o ființă,
Te apleacă spre aceia, ce te-adoră cu credință;
Vino și ne întărește, ne condu pe sfânta cale,
Spre lumina neapusă, a dumnezeirii tale.

FAC AZI MARE SĂRBĂTOARE (din Liturgia orelor)

- 1. Fac azi mare sărbătoare mântuitele noroade,
Cânt înalță către cel ce din robie le sloboade.
S-a sfârșit cu lumea veche, alta nouă-acum apare,
Toate-s noi: și glas, și cuget, și simțire, și cântare.**
- 2. Celebrează seara-n care, stând cu-apostolii la cină,
Fiul Omului și-arată dărnicia sa divină;
Miel și pâine tuturoră însuși Domnul le împarte,
După datină și după legea scrisă-n Sfânta Carte.**
- 3. Trupul său jertfit pe cruce este pâinea ce se frânge,
Și paharul ce-l oferă este plin cu sfântu-i sânge.
Ca merinde-n drumul vieții, el ne dă cereasca pâne,
Ca balsam în întristare, sfântul sânge ne rămâne.**
- 4. Jertfa noii alianțe de la cina de pe urmă,
Fiind jertfa de pe cruce, toate jertfele le curmă;
Este jertfa Liturghiei și apostolii ne spun că
Doar de preoți se aduce, din a Domnului poruncă.**
- 5. Pâinea nobilă, cerească, pregătită pentru îngeri,
Coborând în valea-aceasta de mizerii și de plângeri,
Pentru om devine hrană; cine vrea, din ea mănâncă,
Și bogatul, și săracul, și mereu rămâne încă.**
- 6. Te rugăm acuma, Doamne, noi, lucrarea mâinii tale:
Fii mereu de noi alături, însoțește-ne pe cale,
Ca, hrăniți cu pâinea vieții și prin forța ei divină,
Să-ți vedem odată chipul în cereasca ta lumină. Amin.**

194.

VERBUM SUPERNUM

1. Verbum supérnum pródiens
Nec Patris línquens déxteram,
Ad opus suum éxiens
Venit ad vitæ vésperam.
2. In mortem a discípulo
Suis tradéndus áemulis,
Prius in vitæ férculo
Se trádedit discíplis.
3. Quibus sub bina spécie
Carnem dedit et sánguinem,
Ut dúplicis substántiæ
Totum cibáret hóminem.
4. Se nascens dedit sócium,
Convéscens in edúlium,
Se móriens in prétium,
Se regnans dat in práemium.
5. O salutáris hóstia,
Quæ cæli pandis óstium,
Bella premunt hostília:
Da robur, fer auxílium.
6. Uni trinóque Dómino
Sit sempitérna glória,
Qui vitam sine término
Nobis donet in pátria. Amen.

ISUSE-AL TATĂLUI CUVÂNT (din Preces)

1. Isuse-al Tatălui Cuvânt,
Venit la noi pe-acest pământ,
Deși în slavă tu domnești,
Cu trupul tău de față ești.
2. În seara-n care ești trădat,
De ucenicul vinovat,
Tu celor dragi le lași în dar
Al tău trup sfânt, izvor de har.
3. Tu sângele ți-l dăruiești,
Ca setea să ne-o potolești;
Prin pâinea și cerescul vin
Pe toți ne saturi pe deplin.
4. În iesle frate te vădești,
La sfânta masă hrană ești,
Pe cruce ești Mântuitor,
În cer răsplată tuturor.
5. Preasfântă ostie, te-ador
Și ajutorul ți-l implor,
Ca învingând păcatele,
Să pot ajunge-n patrie.
6. O, Doamne, unu și-ntreit,
În veci de veci să fii slăvit;
Condu la tronul tău ceresc,
Pe toți cei care te iubesc. Amin.

A VENIT CRISTOS ÎN LUME (din Liturgia orelor)

- 1. A venit Cristos în lume, el, iubirea întrupată,
Fără-a părăsi o clipă dreapta veșnicului Tată.
Când lucrarea-ncredințată lui de Tatăl o termină,
Stă-n ajunul morții sale cu apostolii la cină.**
- 2. Este cina despărțirii și mâhnirea îl apasă,
Observând că, lângă dânsul, trădătorul stă la masă.
Însă, culme a iubirii, chiar în seara-n care-l vinde
Iuda, el pe sine însuși se oferă ca merinde.**
- 3. Vinul din potir se schimbă; nu e vin, ci este sânge,
Trupul său devine pâinea în momentu-n care-o frânge.
În iubirea lui cea mare, lasă pentru toți cei care
Cred în el și îl urmează, băutură și mâncare.**
- 4. El se naște ca tovarăș în a noastră pribegie,
Stă la masă ca mâncare sufletească să ne fie,
Este preț de mântuire când, în chin, pe cruce moare,
Și, domnind, ne dă răsplată în a cerului splendoare.**
- 5. Victimă mântuitoare care te-ai jertfit pe cruce,
Tu ești calea, tu ești poarta, care-n ceruri ne conduce;
Viața noastră pământescă e un lanț de lupte grele;
Te rugăm să nu îngădui să pierim învinși în ele.**
- 6. Dumnezeuului Treimic să se-nchine-ntreaga fire;
El primească totdeauna cântul nostru de mărire.
Sus, în patria cerească, cu-ndurare să ne poarte,
Unde nu e plâns, nici jale, unde-i viață făr-de moarte. Amin.**

195.

IESU, NOSTRA REDÉMPATIO

1. Iesu, nostra redemptio,
Amor et desiderium,
Deus creator omnium,
Homo in fine temporum.
2. Quæ te vicit clementia,
Ut ferres nostra crimina,
Crudèlem mortem patiens,
Ut nos a morte tolleres.
3. Inferni claustra penetrans,
Tuos captivos redimens;
Victor triumpho nobili
Ad dextram Patris residens!
4. Ipsa te cogat pietas,
Ut mala nostra superes
Parcendo, et voti compotes
Nos tuo vultu saties.
5. Tu esto nostrum gaudium,
Qui es futurus præmium;
Sit nostra in te gloria
Per cuncta semper sæcula. Amen.

ISUSE, SFÂNT MÂNTUITOR (din Liturgia orelor)

- 1. Isuse, sfânt Mântuitor,
Speranța noastră-a tuturor,
Tu, Dumnezeu fără-de-nceput,
Ai îmbrăcat un trup de lut.**
- 2. Îndurător te-ai încărcat
Cu munții noștri de păcat
Și-ai vrut la viață să ne-aduci
Murind pe lemnul unei cruci.**
- 3. Pe dreptii morți din limb i-ai scos
Și înviat-ai glorios.
Lăsând apoi acest pământ,
Domnești în cer cu Tatăl sfânt.**
- 4. Cu mila ta, cu harul tău,
În noi distruge tot ce-i rău
Și-nvrednicește-ne a sta
Odată-n cer în fața ta.**
- 5. Ne fii, Isuse-n boală leac,
Răsplata noastră fii în veac.
Și cu lumina ta oricând
Să luminezi al nostru gând. Amin.**

196.

ÆTÉRNE REX ALTÍSSIME

1. Ætérne rex altíssime,
Redémptor et fidélium,
Quo mors solúta déperit,
Datur triúmphus grátia.
2. Scandis tribúnal dexteræ
Patris tibíque cáelitus
Fertur potéstas ómnium,
Quæ non erat humánitus.
3. Ut trina rerum máchina
Caeléstium, terréstrium
Et inferórum cóndita;
Flectat genu iam súbdita.
4. Tremunt vidéntes ángeli
Versam vicem mortálium:
Culpat caro, purgat caro,
Regnat caro Verbum Dei.
5. Tu, Christe, nostrum gáudium,
Manens perénne præmium,
Mundi regis qui fábricam,
Mundána vincens gáudia.
6. Hinc te precántes quæsumus,
Ignósce culpis ómnibus
Et corda sursum súbleva
Ad te supérna grátia,

7. Ut, cum rubénte coeperis

Clarére nube iúdicis,
Poenas repéllas débitas,
Reddas corónas pérditas.

8. Iesu, tibi sit glória,

Qui scandis ad cæléstia,
Cum Patre et almo Spírítu,
In sempitérna sæcula. Amen.

MAREA TA ÎMPĂRĂȚIE (din Liturgia orelor)

- 1. Marea ta împărăție, o, Cristoase, tot pământu-i;**
Tu ai coborât din ceruri peste noi, ca să ne mântui.
Răstignit fiind pe cruce, ai schimbat a noastră soartă
Iar prin sfânta înviere, însăși moartea este moartă.
- 2. Urci acum din nou la ceruri, unde îngerii te-așteaptă,**
Unde Tatăl te primește ca să-ți dea răsplata dreaptă.
Lângă el pe tron te-așază și-i zorit pe cap să-ți pună
Semnul mării biruințe, a victoriei cunună.
- 3. El te face Domn a toate și îți dă un mare nume,**
Ca atunci când se rostește, tot ce are viață-n lume
Și în ceruri, și-n adâncuri, să se-ndrepte către tine,
Cu smerită-ngenunchere, să se plece, să se-nchine.
- 4. Se uimesc, văzând din ceruri, oastea cetelor de îngeri**
Că pământul nu mai este valea jalnică de plângeri;
Omenirea ce-a-ntinat-o primul om făcut din tină
E salvată, peste dânsa Omul-Dumnezeu domină.

-
- 5.** O, Cristoase, tuturora să ne fii pentru vecie
Și speranță, și răsplată, și izvor de bucurie.
Orice falsă bucurie ce de tine ne separă
Să ne fie, când ne-mbie, neplăcută și amară.
- 6.** Ne simțim plini de păcate, slăbiciunea noastră-i mare,
Dar sperăm cu umilință de la tine îndurare.
Tu ne iartă orice vină cu-al tău har și cu-a ta milă,
Ocrotește și-ntărește firea noastră cea fragilă.
- 7.** Știm că tu vei ține-odată judecată-nfricoșată;
Fă să fim găsiți atunci fără vină, fără pată.
Mintea noastră ne-o înalță, dorul nostru ni-l menține
Către sfintele lăcașuri pregătite-n cer de tine.
- 8.** Slavă, cinste și mărire îți aducem fiecare
O, Cristoase, rege-al nostru, azi, de sfânta Înălțare.
Slavă fie în vecie, ție, veșnice Părinte.
Îți aducem preamărire ție, Duhule Preasfinte. Amin.

197.

LAUDA, SION

Această secvență se poate cânta fie în întregime, fie în forma scurtă, începând de la cuvintele: * Ecce panis.

**Lauda, Sion, Salvatórem, lauda ducem et pastórem
in hymnis et cánticis.**

**Quantum potes, tantum aude: quia maior omni laude,
nec laudáre súfficis.**

**Laudis thema speciális, panis vivus et vitális
hódie propónitur.**

**Quem, in sacræ mensa cenæ, turbæ fratrum duodénæ
datum non ambígitur.**

**Sit laus plena, sit sonóra, sit iucúnda, sit decóra
mentis iubilátio.**

**Dies enim sollémnis ágitur, in qua mensæ prima recólitur
huius institútio.**

**In hac mensa novi regis, novum Pascha novæ legis
Phase vetus términat.**

**Vetustátem nóvitas, umbram fugat véritas,
noctem lux elíminat.**

**Quod in cena Christus gessit, faciéndum hoc expréssit
in sui memóriam.**

**Docti sacris institútis, panem, vinum in salútis
consecrámus hóstiam.**

**Dogma datur cristiánis, quod in carnem transit panis,
et vinum in sánguinem.**

**Quod non capis, quod non vides, animósa firmat fides,
præter rerum órđinem.**

**Sub divérsis speciébus, signis tantum, et non rebus,
latent res exímia.**

**Caro cibus, sanguis potus: manet tamen Christus totus,
sub utrâque spécie.**

**A suménte non concísus, non confráctus, non dívísus:
ínteger accípitur.**

**Sumit unus, sumunt mille: quantum isti, tantum ille:
nec sumptus consúmitur.**

**Sumunt boni, sumunt mali: sorte tamen inæquáli,
vitæ vel intéritus.**

**Mors est malis, vita bonis: vide paris sumptiónis
quam sit dispar éxitus.**

**Fracto demum sacraméto, ne vacílles sed meméto,
tantum esse sub fragméto, quantum toto tégitur.**

**Nulla rei fit scissúra: signi tantum fit fractúra:
qua nec status nec statúra signáti minúitur.**

*** Ecce panis angelórum, factus cibus viatórum:
vere panis filiórum, non mitténdus cánibus.**

**In figúris præsignátur, cum Isaac immolátur:
agnus paschæ deputátur: datur manna pátribus.**

**Bone pastor, panis vere, Iesu, nostri miserére:
tu nos pasce, nos tuére; tu nos bona fac vidére
in terra vivéntium.**

**Tu, qui cuncta scis et vales: qui nos pascis hic mortáles:
tuos ibi commensáles, coherédes et sodáles
fac sanctórum cívium.**

PE ISUS MÂNTUITORUL (Secvența – Joia Verde)

- 1. Pe Isus Mântuitorul, viața noastră și păstorul,
Cu iubire să-l cinstim, să-i cântăm, să-l preamărim!
Slava lui e-atât de mare, că nicicând n-am fi în stare,
Vrednicește ca să-i dăm cinstea ce i-o datorăm.**
- 2. Azi creștinătatea cântă cea mai mare și mai sfântă
Din fântânile de har: taina sfântului altar;
Pâinea vieții, pâinea vie, ce cu-atâta bucurie
În iubirea-i de nespus, tuturor ne-o dă Isus.**
- 3. Inimile să tresalte în cântările înalte:
Glasul plin, melodios, să răsunе bucuros.
Căci e ziua cea aleasă, când Cristos la sfânta masă,
Milostiv ne-a dăruit darul cel neprețuit.**
- 4. Cina fără de pereche azi încheie Legea veche.
Regele-preot, Isus, jertfă nouă ne-a adus.
Ce-a fost vechi de-acuma trece, e lumină-n noaptea rece;
Și ce-n semn s-a arătat, e-mplinit și-adevărat.**
- 5. Ce-a făcut Isus la cină, din porunca lui divină,
Veșnic se va repeta întru amintirea sa.
Ca zălog al mântuirii și icoană-a răstignirii
Domnului vom oferi jertfa sfintei Liturghii.**
- 6. Cum ne-nvață și credința, chipul și-a schimbat ființa:
Pâinea-i trupul lui Cristos, vinul, sânge prețios.
Simțul nu ne lămurește, dar credința ne-ntărește
Cu lumina ei din cer, să primim acest mister.**

- 7.** Pâinea, vinul, țin ascunse lucruri mari și nepătrunse;
Chipuri ce se oselesc, prin ființă se unesc.
Trupul lui Cristos hrănește, sângele ne răcorește;
Dar și-n pâine ca și-n vin e Cristos întreg, deplin.
- 8.** Cine se împărtășește, pe Cristos întreg primește;
Tot izvorul harului se revarsă-n pieptul lui.
Și din pâine-aceasta vie, cât ia unul, iau și-o mie.
Toată lumea de-ar lua, taina sfântă n-ar seca.
- 9.** Însă taina cea măreață nu la toți împarte viață,
Ci doar celor ce-o primesc cu un cuget creștinesc.
Cei buni iau din ea răsplată, cei răi aspră judecată;
Căci menirea i-ai schimbat, când nevrednic ai luat.
- 10.** Și când pâine-n părți se frânge, viața nu i se atinge;
O fărâmă de primești, prin puterea ei trăiești.
Chipul pâinii se zdrobește, dar Cristos se dăruiește
Cu toată ființa sa, prin oricare pârțicea.
- 11.** Iată pâinea îngerească, hrană-n valea pământescă
Pentru vrednicii creștini, nu de aruncat la câini.
În figuri el ni s-arată: Isaac cel jertfit de tată,
Mielul cel nevinovat, mană ce-n pustiu s-a dat.
- 12.** Bun păstor, Isuse bune, ca pe-a tale oi tu du-ne
Spre livezile cerești, unde milostiv domnești.
Și la masa ta regească, ochii noștri te-ntâlnească:
Cu toți să ne veselim, pe vecie-ai tăi să fim!

198.

ADÓRO TE DEVÓTE

- 1. Adóro te devóte, latens Déitas,
Quæ sub his figúris vere látitas:
Tibi se cor meum totum súbicit,
Quia te contéplans totum déficit.**
- 2. Visus, tactus, gustus in te fállitur,
Sed audítu solo tuto créditur;
Credo quidquid dixit Dei Fílius:
Nil hoc verbo veritátis vérius.**
- 3. In cruce latébat sola Déitas,
At hic latet simul et humánitas;
Ambo tamen credens atque cónfitens,
Peto quod petívit latro páenitens.**
- 4. Plagas, sicut Thomas, non intúeor;
Deum tamen meum te confíteor;
Fac me tibi semper magis crédere,
In te spem habére, te dilígere.**
- 5. O memoriále mortis Dómini!
Panis vivus, vitam præstans hómni!
Præsta meæ menti de te vívere
Et te illi semper dulce sápere.**
- 6. Pie pellicáne, Iesu Dómine,
Me immúndum munda tuo sángine;
Cuius una stilla salvum fácere
Totum mundum quit ab omni scélere.**
- 7. Iesu, quem velátum nunc aspício,
Oro fiat illud quod tam sítio;
Ut te reveláta cernens fácie,
Visu sim beátus tuæ glóriæ. Amen.**

TE ADOR ISUSE

1. Te ador Isuse, Dumnezeu ascuns,
În această taină nouă nepătruns,
Și plecând genunchii înaintea ta,
Recunosc ce-adâncă-i neputința mea.
2. Simțurile mele nu te pot afla,
Numai prin credință văd prezența ta;
Cred tot ce-ai spus tu, Fiule-ntrupat,
Nu-i cuvânt pe lume mai adevărat.
3. Se-ascundea pe cruce ce-i dumnezeiesc,
Îns-aici se-ascunde și ce-i omenesc;
Dar te cred de față, Om și Dumnezeu
Și cer mântuirea sufletului meu.
4. Nu aștept ca Toma, rănilile să-ți văd,
Dar cu umilință, mă închin și cred:
Numai tu, Isuse, ești speranța mea:
Toată-a mea iubire, ți-o voi închina.
5. Taina retrăirii morții Domnului,
Tu ești pâinea vie, hrana omului,
Fii și pentru mine tainic nutrimânt,
Cea mai dulce hrană pe acest pământ.
6. * O, Isuse bune, pelican iubit,
Spală cu-al tău sânge sufletu-mi rănit,
Căci o picătură din acest izvor,
Ar putea să șteargă vina tuturor.
7. Bunule Isuse, tainic Dumnezeu,
Împlinește dorul sufletului meu:
Fă să cadă vălul de pe fața mea
Fericit în ceruri să te pot vedea. Amin.

199.

UBI CÁRITAS

Ant. Ubi caritas est vera, Deus ibi est.

- V.** Congregávit nos in unum Christi amor,
- V.** Exsultémus et in ipso iucundémur.
- V.** Timeámus et amémus Deum vivum.
- V.** Et ex corde diligámus nos sincéro.

Ant. Ubi caritas est vera, Deus ibi est.

- V.** Simul ergo cum in unum congregámur.
- V.** Ne nos mente dividámur, caveámus.
- V.** Cessent iúrgia maligna, cessent lites.
- V.** Et in médio nostri sit Christus Deus.

Ant. Ubi caritas est vera, Deus ibi est.

- V.** Simul quoque cum beátis vedeámus
- V.** Gloriánte vultum tuum, Christe Deus:
- V.** Gáudium, quod est imménsum atque probum,
- V.** Sáecula per infiníta sæculórum. Amen.

UNDE-I IUBIRE, ACOLO-I DUMNEZEU
(Liturghier – Joia Mare, seara)

Ant. Unde-i iubire, acolo-i Dumnezeu.

- V.** Strânși de-a lui Cristos iubire,
suntem trupul său cel mistic.
- V.** Să ne bucurăm într-însul, tresăltând de veselie!
- V.** Să-l iubim cu-o frică sfântă pe Cel care-n veci domnește
- V.** și să-i dăruim de-a pururi focul inimilor noastre!

Ant. Unde-i iubire, acolo-i Dumnezeu.

- V.** Adunați în al său staul, una suntem pe vecie:
- V.** deci să ne păzim ca-n suflet să pătrundă dezbinarea!
- V.** Ne-nțelegerea, gâlceava între noi cuib să nu-și facă,
- V.** ci să-i facem loc în inimi lui Cristos Mântuitorul.

Ant. Unde-i iubire, acolo-i Dumnezeu.

- V.** Într-o zi, pe țarmuri sfinte cu cei drepți noi vom ajunge
- V.** și-om putea vedea aevea strălucirea feței tale.
- V.** Mare va fi bucuria, ne-ngrădită-a ei măsură,
- V.** căci în veci de veci alături
ne vei sta atunci, Doamne. Amin.

Se pot folosi la alegere și alte imnuri din *Liturghia orelor* care celebrează misterul pascal al lui Cristos.

5. ANTIFOANE

200. O sacrum convívium, in quo Christus súmitur:
Recólitur memória passiónis eius,
Mens implétur grátia,
Et futúráe glóriæ nobis pignus datur.

O, sfânt ospăţ, la care ni se dăruieşte Cristos:
celebrăm amintirea pătimirii lui,
sufletul ne este copleşit de har
şi primim chezăşia gloriei viitoare!

201. O quam suávis est, Dómine, spíritus tuus,
qui, ut dulcédinem tuam in filios demonstráres,
pane suavíssimo de cælo práestito,
esuriéntes reples bonis,
fastidiósos dívites dimíttens inánes.

Cât de bun şi binevoitor este Duhul tău, Doamne:
ca să-ţi arăţi duioşia iubirii faţă de fiii tăi
le-ai dat pâinea cerească;
pe cei flămânzi îi copleşeşti cu bunuri,
iar pe bogaţii nerecunoscători îi laşi cu mâinile goale!

202. Ave, verum corpus, natum ex María Vírgine,
Vere passum, immolátum in cruce pro hómine,
Cuius latus perforátum fluxit aqua et sángine.
Esto nobis prægustátum mortis in exámine,
O Iesu dulcis, o Iesu pie, o Iesu fili Mariæ.

TRUP PREASFÂNT

- 1.** Trup preasfânt, sub chipul pâinii,
Ești aici cu-adevărat,
Cel pe care-odinioară
Maica sfântă l-a purtat.
 - 2.** Plin de flacăra iubirii
Tu ai ars neconținut,
Vina grea a omenirii
Sus pe cruce-ai ispășit.
 - 3.** Și din inima-ți rănită
A curs sânge prețios,
Dragostea-ți nemărginită
Dovedind-o cu prisos.
 - 4.** Hrană sfântă-n lupta vieții,
Ești tăria tuturor;
Dă-ne și în clipa morții,
Mângâiere și-ajutor.
- 203.** Ego sum panis vivus qui de caelo descendi;
si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum;
et panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita.
(*In 6,51*).
- Eu sunt pâinea cea vie care s-a coborât din cer;
dacă mănâncă cineva din această pâine va trăi în veci;
iar pâinea pe care o voi da eu este trupul meu
pentru viața lumii.

6. RESPONSORII

204. *Mt 26,26; cf. Iob 31,31*

R. În timp ce mâncau, Isus a luat pâinea, a binecuvântat-o, a frânt-o și le-a dat-o ucenicilor, zicând: * Luați, mâncați, acesta este trupul meu.

V. Atunci au spus oamenii din poporul meu: Cine ne va da carne ca să ne săturăm? * Luați.

205. *In 6,48-50.51ab*

R. Eu sunt pâinea vieții. Părinții voștri au mâncat mană în pustiu și au murit. * Aceasta este pâinea care se coboară din cer: ca, dacă mănâncă cineva din ea, să nu moară.

V. Eu sunt pâinea cea vie care s-a coborât din cer. Dacă mănâncă cineva din această pâine, va trăi în veci. * Aceasta este.

206.

R. Recunoașteți în această pâine pe cel care a atârnat pe cruce; în potir, sângele care a țâșnit din coastă! Așadar, luați și mâncați trupul lui Cristos, luați și beți sângele lui Cristos. * Căci acum sunteți membre ale lui Cristos.

V. Ca să nu vă împrăștiați, mâncați această legătură a unității; ca să nu vă pierdeți, beți prețul răscumpărării voastre. * Căci acum.

207. *Cf. 1Cor 10,17; Ps 67 (68),11b.7a*

R. Pentru că este o singură pâine, noi cei mulți suntem un singur trup: * căci toți ne împărtășim din aceeași pâine și din același potir.

V. În bunătatea ta, Dumnezeuule, ai pregătit o masă pentru cel sărac și-l primești în casa ta. * Căci toți ne împărtășim din aceeași pâine și din același potir.

208. *Cf. Lc 14,16-17; Prov 9,5*

R. Un om a dat o cină mare și l-a trimis la ora cinei pe servitorul său să spună celor invitați să vină, * pentru că toate sunt pregătite.

V. Veniți, mâncați pâinea mea și beți vinul pe care vi l-am pregătit, * pentru că.

209. *In 6,57; cf. Sir 15,3*

R. Așa cum m-a trimis pe mine Tatăl care este viu, iar eu trăiesc prin Tatăl * la fel cel care mă mănâncă pe mine va trăi prin mine.

V. Domnul l-a hrănit cu pâinea vieții și cu înțelepciune. * La fel.

7. RUGĂCIUNI DUPĂ SFÂNTA ÎMPĂRTĂȘANIE

- 210.** Dumnezeule atotputernic,
tu ai săvârșit lucrarea mântuirii omenеști
prin misterul pascal al Fiului tău unul-născut;
fă, te rugăm, ca noi, care prin semnele sacramentelor
vestim cu încredere moartea și învierea lui Cristos,
să simțim creșterea continuă a mântuirii aduse de tine.
Prin Cristos Domnul nostru.
- 211.** Pătrunde-ne, Doamne, cu Duhul iubirii tale,
pentru ca noi, care am fost hrăniți
cu sacramentele pascale,
să fim mereu uniți prin legătura dragostei tale.
Prin Cristos Domnul nostru.
- 212.** Te rugăm, Doamne Dumnezeul nostru, ca noi,
care am primit trupul și sângele lui Cristos
la această masă cerească,
să creștem în sfințenie
și să fim tot mai uniți între noi prin legăturile iubirii.
Prin Cristos Domnul nostru.
- 213.** Îndestulați fiind cu hrana dumnezeiască,
te rugăm cu umilință, Doamne,
ca, prin participarea noastră la această taină,
să ne înveți a ne folosi cu înțelepciune
de cele pământești
și a căuta mereu bunurile cerești.
Prin Cristos Domnul nostru.

- 214.** După ce am luat parte la această taină sfântă,
noi îți mulțumim, Doamne,
pentru că, fiind încă pe pământ,
ne faci părtași la bunurile cerești.
Prin Cristos Domnul nostru.
- 215.** Dumnezeuule atotputernic,
tu ne reînnoiești puterile prin tainele tale;
te rugăm, ajută-ne să te slujim neconținut
printr-o viață plăcută ție.
Prin Cristos Domnul nostru.
- 216.** Tu ai voit, Doamne,
să mâncăm din aceeași pâine și să bem din același potir;
dă-ne harul să trăim astfel uniți cu Cristos,
încât să aducem roade de mântuire
pentru lumea întreagă.
Prin Cristos Domnul nostru.
- 217.** Dumnezeuule atotputernic,
tu ne-ai întărit cu pâinea vie care s-a coborât din cer;
te rugăm ca iubirea
pe care am primit-o în acest sacrament
să ne facă mereu dispuși să-ți slujim ție în frații noștri.
Prin Cristos Domnul nostru.
- 218.** Părinte sfânt,
îți aducem mulțumire pentru darurile tale
și te rugăm ca puterea Duhului Sfânt,
pe care am primit-o în aceste sacramente,
să rămână în noi
și să transforme întreaga noastră viață.
Prin Cristos Domnul nostru.

219. Hrăniți cu pâinea cerească,
te rugăm cu stăruință, preabune Dumnezeule,
să ne întărești neconținut în dragostea ta
și să ne ajuți să trăim viața cea nouă.
Prin Cristos Domnul nostru.

În timpul pascal:

220. Pătrunde-ne, Doamne, cu Duhul iubirii tale,
pentru ca noi,
care am fost hrăniți cu sacramentele pascale,
să fim mereu uniți prin legătura dragostei tale.
Prin Cristos Domnul nostru.

221. Te rugăm, Doamne, ca noi,
care am fost curățați de păcatele vieții trecute,
prin primirea cu vrednicie a tainei Fiului tău,
să devenim o făptură nouă.
Prin Cristos Domnul nostru.

222. Dumnezeule atotputernic,
tu ne reînnoiești pentru viața veșnică,
prin învierea lui Cristos;
revarsă în sufletele noastre
puterea hranei mântuitoare,
pentru ca misterul pascal
să aducă în noi roade îmbelșugate.
Prin Cristos Domnul nostru.

Altă rugăciune după Viatic:

223. Doamne, tu ești mântuire veșnică
pentru cei care cred în tine.
Te rugăm ca slujitorul tău **N.**,
hrănit cu pâinea și băutura cerească,
să ajungă în împărăția luminii și a vieții.
Prin Cristos Domnul nostru.

8. RUGĂCIUNI PENTRU BINECUVÂNTAREA CU PREASFÂNTUL SACRAMENT

- 224.** Doamne Dumnezeu,
noi credem și mărturisim că Isus Cristos,
care pentru noi s-a născut din Fecioara Maria
și a îndurat suferințele crucii,
este prezent în preasfântul sacrament;
te rugăm, ajută-ne să sorbim
din acest izvor dumnezeiesc
roadele mântuirii veșnice.
Prin Cristos Domnul nostru.
- 225.** Doamne Dumnezeu,
dă-ne, te rugăm, harul să-l preamărim cum se cuvine
pe Mielul care a fost ucis pentru noi
și care acum este de față în preasfântul sacrament,
ca astfel să ne învrednicim
a-l contempla în slava cerească.
Prin Cristos Domnul nostru.
- 226.** Dumnezeu veșnic,
care ne-ai dat adevărata pâine cerească,
ajută-ne, te rugăm, ca, prin puterea acestei taine,
să trăim neconținut uniți cu tine
și să înviem glorioși în ziua de apoi.
Prin Cristos Domnul nostru.

227. Pătrunde, te rugăm, Doamne,
inimile noastre cu lumina credinței
și aprinde-ne cu focul dragostei tale,
pentru ca noi, care, în acest sfânt sacrament,
îl recunoaștem pe Dumnezeu și Domnul nostru,
să-l adorăm întotdeauna în duh și adevăr.
Prin Cristos Domnul nostru.

228. Te rugăm, Doamne,
ca sacramentele prin care ne refaci puterile
să ne umple inimile de mângâierile iubirii tale
și să ne ajute să tindem
spre bogățiile de nedescris ale împărăției cerești.
Prin Cristos Domnul nostru.

229. Dumnezeule,
care i-ai răscumpărat pe toți oamenii
prin misterul pascal al lui Cristos,
păstrează în noi lucrarea îndurării tale,
pentru ca, amintindu-ne mereu
de misterul mântuirii,
să ne învrednicim de roadele lui.
Prin Cristos Domnul nostru. Amin.

INDEX DE LECTURI BIBLICE

LECTURI DIN VECHIUL TESTAMENT

<i>Gen</i> 14,18-20	Melchisedec a oferit pâine și vin	61
<i>Ex</i> 12,21-27	Sângele mielului – semnul mântuirii	62
<i>Ex</i> 16,2-4.12-15	Voi face să plouă pâine din cer	63
<i>Ex</i> 24,3-8	Iată sângele legământului pe care Domnul îl încheie cu voi	65
<i>Ex</i> 34,4b-7a.8-9	Iahve, Domnul Dumnezeu, este bun și îndurător ...	108
<i>Dt</i> 7,6-11	Domnul v-a iubit și v-a ales	109
<i>Dt</i> 8,2-3.15b-16a	Domnul ți-a dat o hrană pe care tu nu o cunoșteai ..	66
<i>Dt</i> 10,12-22	Dumnezeu i-a iubit și i-a ales pe urmașii lor	110
<i>IRg</i> 19,4-8	Cu puterea acelei pâini, Ilie a mers până la muntele Domnului	67
<i>Prov</i> 9,1-6	Mâncați pâinea mea și beți vinul pe care eu l-am pregătit pentru voi	68
<i>Is</i> 49,13-15	Chiar dacă femeia și-ar uita copilul, eu totuși nu te voi uita	111
<i>Ier</i> 31,1-4	Iubirea mea față de tine este veșnică	112
<i>Ez</i> 34,11-16	Eu însumi voi păstori oile mele și mă voi îngriji de ele	113
<i>Os</i> 11,1b.3-4.8c-9	Inima mea se zvârcolește în mine	114

LECTURI DIN NOUL TESTAMENT

<i>Fap</i> 2,42-47	Erau statornici... în frângerea pâinii	69
<i>Fap</i> 10,34a.37-43	Am mâncat și am băut cu el după ce a înviat din morți	70
<i>Rom</i> 5,5-11	Dragostea lui Dumnezeu a fost revărsată în inimile noastre	115
<i>ICor</i> 10,16-17	Noi, cei mulți, formăm un singur trup, pentru că este o singură pâine	71
<i>ICor</i> 11,23-26	Ori de câte ori veți mânca și veți bea... moartea Domnului o vestiți	72
<i>Ef</i> 1,3-10	Dumnezeu ne-a înzestrat cu toată înțelepciunea prin bogăția harului său	116
<i>Ef</i> 3,8-12	Mi-a fost dat să le predic păgânilor nemărginita bogăție a lui Cristos	117

<i>Ef</i> 3,14-19	Veți cunoaște dragostea lui Cristos, care întrece tot ce se poate cunoaște	118
<i>Fil</i> 1,8-11	Vă iubesc pe toți cu o dragoste nespusă	119
<i>Evr</i> 9,11-15	Sângele lui Cristos va curăți conștiința voastră . . .	73
<i>Evr</i> 12,18-19.22-24	Voi v-ați apropiat de sângele vărsat pentru oameni mai grăitor decât acela al lui Abel	74
<i>IPt</i> 1,17-21	Voi ați fost răscumpărați cu sângele prețios al mielului nevinovat, Cristos	75
<i>IIn</i> 4,7-16	Dacă ne iubim unul pe altul, Dumnezeu rămâne în noi	120
<i>IIn</i> 5,4-7.8b	Trei sunt cei care dau mărturie: Duhul, apa și sângele	76
<i>Ap</i> 1,5-8	Ne iubește și ne curăță de păcate în sângele său . . .	77
<i>Ap</i> 3,14b.20-22	Voi sta la masă cu el și el cu mine	121
<i>Ap</i> 5,6-12	Ne-ai răscumpărat pentru Dumnezeu prin sângele tău	122
<i>Ap</i> 7,9-14	Și-au spălat hainele și le-au albit în sângele mielului	78

PSALMI RESPONSORIALI ȘI CÂNTĂRI

<i>Is</i> 12,2-3.4bcd.5-6 (R. cf. 3)	Veți scoate apa cu bucurie din izvoarele mântuirii	124
<i>Ps</i> 22,1-3a.3b-4.5-6 (R. 1)	Domnul este păstorul meu; nu voi duce lipsă de nimic	79
<i>Ps</i> 24,4-5ab.6 și 7bc.8-9.10 și 14 (R. 6a)	Amintește-ți, Doamne, de îndurărilor tale	126
<i>Ps</i> 32,1-2.4-5.11-12.18-19.20-21 (R. 5b)	Plin este pământul de îndurarea Domnului	127
<i>Ps</i> 33,2-3.4-5.6-7 (R. 9a)	Gustați și vedeți cât de bun este Domnul	128
<i>Ps</i> 33,2-3.4-5.6-7.8-9 (R. 9a)	Gustați și vedeți cât de bun este Domnul . . .	80
<i>Ps</i> 39,2 și 4ab.7-8a.8b-9.10 (R. cf. 8a.9a)	Iată, vin, Doamne, ca să fac voința ta!	81
<i>Ps</i> 77,3-4a și 7ab.23-24.25 și 54 (R. 24b)	Domnul ne-a dat nouă o pâine cerească	82
<i>Ps</i> 102,1-2.3-4.6-7.8 și 10 (R. 17)	Mila Domnului rămâne fără încetare peste cei care se tem de el	129
<i>Ps</i> 109,1.2.3.4 (R. 4bc)	Tu ești preot în veci după rânduiala lui Melchisedec	83

<i>Ps</i> 115,12-13.15 și 16bc.17-18 (R. 13; sau <i>ICor</i> 10,16)	Voi lua potirul mântuirii și voi invoca numele Domnului	
	Sau: Când bem din potirul binecuvântat, ne împărțăm cu sângele lui Cristos	84
<i>Ps</i> 144,10-11.15-16.17-18 (R. cf. 16) Doamne, tu îți deschizi mâna și saturi cu dărnicie orice vietate		85
<i>Ps</i> 147,12-13.14-15.19-20 (R. 12a sau <i>In</i> 6,58c)	Laudă, Ierusalime, pe Domnul	
	Sau: Cine mănâncă această pâine are viață veșnică	86

ALELUIA ȘI VERSETE LA EVANGHELIE

Cf. <i>Mt</i> 11,25	Binecuvântat să fii tu, Părinte, stăpânul cerului și al pământului, pentru că ai descoperit celor mici misterele împărăției tale	130
<i>Mt</i> 11,28	Veniți la mine, toți cei osteniți și împovărați, spune Domnul, și eu vă voi da odihnă	131
<i>Mt</i> 11,29ab	Luați jugul meu asupra voastră, și învățați de la mine, căci sunt blând și smerit cu inima, spune Domnul . . .	130
<i>In</i> 6,51	Eu sunt pâinea cea vie, care am coborât din cer, spune Domnul; cine mănâncă din această pâine va trăi în veci . . .	87
<i>In</i> 6,56	Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu, rămâne în mine și eu rămân în el, spune Domnul	87
<i>In</i> 6,57	Așa cum m-a trimis Tatăl care este viu, iar eu trăiesc prin Tatăl, la fel și cel care mă mănâncă pe mine va trăi prin mine.	87
<i>In</i> 10,14	Eu sunt păstorul cel bun, spune Domnul, eu cunosc oile mele iar ele mă cunosc pe mine	130
<i>In</i> 15,9	Așa cum Tatăl m-a iubit pe mine, așa v-am iubit și eu pe voi: rămâneți în iubirea mea, spune Domnul	130
<i>IIn</i> 4,10b	Dumnezeu ne-a iubit mai întâi pe noi: el l-a trimis pe Fiul său ca jertfă de ispășire pentru păcatele noastre	130
Cf. <i>Ap</i> 1,5ab	Isuse Cristoase, martor credincios, primul născut dintre cei morți; tu ne-ai iubit și ne-ai spălat păcatele în sângele tău	87
<i>Ap</i> 5,9	Vrednic ești, Doamne, să primești cartea și să desfaci sigiliile sale pentru că ai fost înjunghiat și ne-ai răscumpărat pentru Dumnezeu prin sângele tău preasfânt.	87

EVANGHELII

<i>Mt</i> 11,25-30	Eu sunt blând și smerit cu inima	131
<i>Mc</i> 14,12-16.22-26	Acesta este trupul meu. Acesta este sângele meu	88
<i>Mc</i> 15,16-20	Soldații l-au îmbrăcat pe Isus cu o haină de purpură și i-au pus pe cap o cunună de spini	90
<i>Lc</i> 9,11b-17	Toți au mâncat și s-au săturat	91
<i>Lc</i> 15,1-10	Bucurie va fi în cer pentru un păcătos care se convertește	132
<i>Lc</i> 15,1-3.11-32	Trebuie să ne bucurăm, pentru că acest frate al tău era mort și a înviat	133
<i>Lc</i> 22,39-44	Sudoarea s-a transformat în picături de sânge, care cădeau pe pământ	92
<i>Lc</i> 24,13-35	L-au recunoscut pe Isus la frângerea pâinii	93
<i>Lc</i> 24,13-16.28-35	Ucenicii l-au recunoscut pe Isus la frângerea pâinii . .	96
<i>In</i> 6,1-15	Le-a împărțit celor care ședeau cât a voit fiecare	98
<i>In</i> 6,24-35	Cine vine la mine nu va flămânzi și cine crede în mine nu va înseta niciodată	100
<i>In</i> 6,41-51	Eu sunt pâinea cea vie, care m-am coborât din cer . . .	102
<i>In</i> 6,51-58	Trupul meu este adevărată mâncare și sângele meu este adevărată băutură	103
<i>In</i> 10,11-18	Păstorul cel bun își dă viața pentru oile sale	136
<i>In</i> 15,1-8	Rămâneți în mine și eu în voi	137
<i>In</i> 15,9-17	Aceasta este porunca mea: să vă iubiți unii pe alții așa cum eu v-am iubit pe voi	138
<i>In</i> 17,20-26	Vreau ca și ei să fie împreună cu mine acolo unde sunt eu	150
<i>In</i> 19,31-37	Din coasta străpunsă a lui Isus a ieșit sânge și apă . . .	105
<i>In</i> 21,1-14	Isus a luat pâinea și le-a dat-o ucenicilor	106

INDEX DE IMNURI**IMNURI ÎN LIMBA LATINĂ**

Pange, lingua	146
Sacris sollémniis	149
Verbum supernum	152
Iesu, nostra redémptio	155
Ætérne rex altíssime	157
Lauda, Sion	159
Adóro te devóte	164
Ubi cáritas	166

IMNURI ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Preamăriți fără-ncetare	147
Să cântăm cu bucurie	150
Fac azi mare sărbătoare	151
Isuse-al Tatălui cuvânt	153
A venit Cristos în lume	154
Isuse, sfânt Mântuitor	156
Marea ta împărăție	158
Pe Isus Mântuitorul	162
Te ador Isuse	165
Unde-i iubire, acolo-i Dumnezeu	167

CUPRINS

Decretul Sfintei Congregații pentru Cultul Divin	5
Sfânta Împărtășanie și cultul misterului euharistic	
în afara sfintei Liturghii. Norme generale	7
I. Legătura strânsă dintre cultul euharistic	
în afara sfintei Liturghii și celebrarea euharistică	7
II. Scopul păstrării sfintei Euharistii	8
III. Locul unde trebuie păstrată Euharistia	9
IV. Atribuțiile conferințelor episcopale	10

Capitolul I – SFÂNȚA ÎMPĂRTĂȘANIE ÎN AFARA SFINTEI LITURGHII

Norme	13
I. Legătura dintre sfânta Împărtășanie	
în afara sfintei Liturghii și jertfa euharistică	13
II. Timpul administrării sfintei Împărtășanii	
în afara sfintei Liturghii	14
III. Administratorul sfintei Împărtășanii	15
IV. Locul distribuirii sfintei Împărtășanii	
în afara sfintei Liturghii	15
V. Norme pentru distribuirea sfintei Împărtășanii	16
VI. Dispozițiile cerute pentru primirea sfintei Împărtășanii	17
Ritualul administrării sfintei Împărtășanii în afara sfintei Liturghii	19
1. Ritualul unit cu celebrarea mai amplă	
a cuvântului lui Dumnezeu	19
<i>Ritul inițial</i>	19
<i>Celebrarea cuvântului lui Dumnezeu</i>	21
<i>Sfânta Împărtășanie</i>	22
<i>Ritul încheierii</i>	24
2. Ritualul unit cu celebrarea mai scurtă	
a cuvântului lui Dumnezeu	26
<i>Ritul inițial</i>	26
<i>Lectura scurtă a cuvântului lui Dumnezeu</i>	26
<i>Sfânta Împărtășanie</i>	28
<i>Ritul încheierii</i>	30

Capitolul II – SFÂNTA ÎMPĂRTĂȘANIE ȘI VIATICUL

CARE TREBUIE DUSE LA BOLNAVI
DE CĂTRE SLUJITORUL EXTRAORDINAR

1. Ritualul obișnuit al împărtășirii bolnavilor	33
<i>Ritul începutului</i>	33
<i>Lectura scurtă a cuvântului lui Dumnezeu</i>	35
<i>Sfânta Împărtășanie</i>	35
<i>Ritul încheierii</i>	37
2. Ritualul mai scurt al împărtășirii bolnavilor	37
3. Viaticul	38
<i>Ritul inițial</i>	38
<i>Lectura scurtă a cuvântului lui Dumnezeu</i>	40
<i>Mărturisirea credinței de la Botez</i>	42
<i>Rugăciune pentru bolnav</i>	43
<i>Viaticul</i>	43
<i>Ritul încheierii</i>	45

Capitolul III – DIFERITE FORME DE CULT ADUS PREASFINTEI EUHARISTII

1. Expunerea preasfântului sacrament	49
Norme	49
I. Legătura dintre expunerea preasfântului sacrament și sfânta Liturghie	49
II. Câteva norme privind expunerea	50
<i>Expunerea prelungită</i>	50
<i>Expunerea scurtă</i>	51
<i>Adorația în comunitățile călugărești</i>	51
III. Slujitorul expunerii preasfântului sacrament	52
Ritul expunerii și binecuvântării euharistice	53
<i>Expunerea</i>	53
<i>Adorația</i>	53
<i>Binecuvântarea</i>	54
<i>Repunerea sfântului sacrament</i>	55
2. Procesiunile euharistice	56
3. Congresele euharistice	58

Capitolul IV – DIFERITE TEXTE FOLOSITE

LA DISTRIBUIREA SFINTEI ÎMPĂRTĂȘANII
ÎN AFARA SFINTEI LITURGHII, LA ADORAȚIE
ȘI LA PROCESIUNEA CU PREASFÂNTUL SACRAMENT

1. Lecturi biblice	61
<i>Lecturi din Vechiul Testament</i>	61
<i>Lecturi din Noul Testament</i>	69
<i>Psalmi responsoriali</i>	79
<i>Aleluia și versetele la Evanghelie</i>	87
<i>Evanghelii</i>	88
Lecturi din Liturgia votivă	
în cinstea preasfintei Inimi a lui Isus	108
<i>Lecturi din Vechiul Testament</i>	108
<i>Lecturi din Noul Testament</i>	115
<i>Psalmi responsoriali</i>	124
<i>Aleluia și versete din Evanghelie</i>	130
<i>Evanghelii</i>	131
2. Altă formulă de salut	143
3. Alte formule pentru actul penitențial	143
4. Imnuri	146
5. Antifoane	168
6. Responsorii	170
7. Rugăciuni după sfânta Împărtășanie	172
8. Rugăciuni pentru binecuvântarea cu preasfântul sacrament	176
Index de lecturi biblice	179
Index de imnuri	183